

obrtnik podjetnik

ozs.si/obrtnik
podjetnik.si

OZS vladi:

**Gospodarstvo potrebuje
spodbude, ne obremenitev!**

Na 55. MOS
tradicionalno tudi predstavitev
obrtno-podjetniškega zborničnega sistema

Aktualne informacije spremljajte na prenovljeni spletni strani

www.ozs.si

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije v okviru Ustanove za humanitarno pomoč obrtnikom zbira humanitarno pomoč za oškodovance ob naravnih nesrečah. Posamezniki lahko sredstva prispevate s poslanim SMS sporočilom s ključno besedo OBRTNIK10 na 1919.

Lahko pa pomagati tudi z nakazilom na račun Ustanove za humanitarno pomoč obrtnikom

(Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana)

Poslovni račun pri NLB d.d.:

SI56 0201 3025 7684 878

BIC banke: LJBAS12X

Namen: **Pomoč ob poplavah**

Koda namena: CHAR

Sklic: 00 10-1002

*Povezani
smo močnejši*

Že od leta 1969

**OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

NE obremenitvam gospodarstva

Mesec september je že tradicionalno zaznamoval mednarodni sejem obrti in podjetnosti, ki se vsako leto odvija v Celju. Na sejmu, katerega pobudniki smo bili prav obrtniki, smo tudi letos predstavili zbornični sistem, naše partnerje, organizirali poslovno B2B srečanje med 120 podjetji iz 13 držav, mladim pa smo na ulici obrti predstavili obrtne poklice. Na sejmu smo se srečali tudi s političnimi strankami in jim predstavili naše predloge za izboljšanje poslovnega okolja pri nas.

Ker smo bili v zadnjem obdobju priča številnim zakonodajnim spremembam, ki prinašajo dodatne obremenitve gospodarstva, smo med našimi člani v začetku septembra izvedli tudi anketo, s katero smo želeli ugotoviti dejansko stanje v malem gospodarstvu. Zahvaljujem se vsem vam, ki ste si vzeli nekaj minut in nam pomagali pridobiti dragocene podatke, s katerimi smo lahko še bolj učinkoviti in prepričljivi pri zastopanju interesov malega gospodarstva.

Anketa je med drugim pokazala, da kar 64 odstotkov ali skoraj dve tretjini vprašanih obrtnikov in podjetnikov že čuti ohlajanje gospodarstva. Zaradi upada naročil pa bo 37 odstotkov sodelujočih v anketi primoranih tudi odpustiti. Ti podatki iz ankete se navezujejo zgolj na tista podjetja, ki niso bila prizadeta v avgustovskih poplavah. Da prihaja do ohlajanja, kažejo tudi najnovejše napovedi gospodarske rasti za Evropsko unijo.

V luči ohlajanja si zato nikakor ne smemo dovoliti novih obremenitev gospodarstva. Zato je še toliko bolj nerazumljiv zadnji predlog finančnega ministra, ki bi dodatno obdavčil gospodarstvo. Govori se o dvigu davka na dohodek pravnih oseb, in sicer za kar tri odstotne točke. V proračun bi višji davek prinesel dodatnih 130 do 200 milijonov na leto. V prvem letu bi ga menda dvignili s sedanjih 19 na 21 odstotkov, leta 2025 pa naj bi se davčna stopnja povišala na 22, morda celo na 23 odstotkov. To je za nas povsem nedopustno.

Vlada pa je nedavno napovedala tudi podaljšanje izplačevanja bolniške odsotnosti v breme delodajalcev, s čimer bi naredila velik korak nazaj in dodatno otežila že tako zahtevne razmere, v katerih deluje slovensko gospodarstvo. O vsem tem se bomo v začetku oktobra delodajalske organizacije za skupno mizo pogovorile s predsednikom vlade. V OZS smo odločni, da ne bomo pristali na nove obremenitve gospodarstva. Tako naprej enostavno ne bo šlo več.

Kljub pestremu dogajanju na političnem prizorišču pa so bile v minulem mesecu izjemno aktivne tudi naše sekcije. Zadnji septembrski dan smo tako izvedli naše največje strokovno-družabno srečanje – srečanje prevoznih podjetij in prevoznih družin Slovenije, ki ga je že šesto leto, tokrat v Rogatcu, organizirala sekcija za promet. Na njem se je tudi letos zbralo 2000 prevoznikov in njihovih družinskih članov. Strokovne dogodke pa so imeli tudi lesarji, kozmetiki, frizerji, grafičarji in slikopleskarji. Številčna udeležba dokazuje, da ostajamo tesno povezani v naši stanovski organizaciji.

Spoštovani članice in člani, še vedno pa zbiramo tudi finančna sredstva za prizadete v poplavah. Pomagajte lahko z nakazilom prek Humanitarne ustanove za pomoč obrtnikom ali s SMS-donacijo na 1919 s ključno besedo OBRTNIK10.

Hvala vsem za izkazano solidarnost. Le povezani smo lahko močnejši.

Blaž Cvar, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije

**obrtnik
podjetnik**

Kolofon

Letnik LII, številka 10, oktober 2023
Izdaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije,
tel. 01 58 30 500

Naslov uredništva: Celovška cesta 71, Ljubljana

Stiki z uredništvom: 01 58 30 507, faks: 01 50 54 373;
e-pošta: revija.obrtnik@ozs.si; spletna stran:

www.ozs.si/obrtnik

Odgovorna urednica: Eva Mihelič, tel. 01 58 30 559

Novinar, koordinator: Anton Šijanec, tel. 01 58 30 533

Vodja skupine za komuniciranje, novinarka:

Mira Črešnar, tel. 01 58 30 823

Naročnina, mali oglasi – tajnica redakcije:

Barbara Peteros, tel. 01 58 30 507

Naklada: 31.000 izvodov

Cena: 6 evrov v prosti prodaji, celoletna naročnina

60 evrov (5-odstotni DDV je vključen v ceni).

Transakcijski račun pri NLB d. d. Ljubljana:

02013-0253606416

Oblikovanje, prelom revije, obdelava fotografij in

priprava za tisk: Žiga Okorn in Barbara Sirk,

www.uvid.si

Tisk: Salomon, d.o.o., Vevška 52, 1260 Ljubljana-Polje

ISSN 2385-9849

*Na mobilni telefon si naložite novo spletno stran **ozs.si***

Operacijski sistem iOS (iPhone):

1. odprite spletno stran **www.ozs.si** v aplikaciji Safari
2. na dnu zaslona izberite ikono za deljenje vsebine

3. izberite Add to Home screen

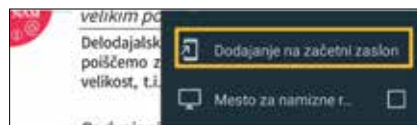

Operacijski sistem Android in drugi:

1. odprite spletno stran **www.ozs.si** v brskalniku
2. izberite ikono za izbor več možnosti

3. izberite možnost Dodajanje na začetni zaslon/
Add to home screen

**OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Že od leta 1969

AKTUALNO

4-7

MOS

8-19

SREČANJE PREVOZNIKOV

20-23

IZ OZS

24-27

PODJETNO

24-27

OBRTNIKOV SVETOVALEC

37

SEKCIJE

53-67

OOZ

68-75

IZOBRAŽEVANJE IN PRENOS ZNANJ

76-77

EEN

78-79

NAŠI ČLANI

80-82

OBRTNIKOVA BORZA

86-88

NASLOVNICA
Eva Mihelič

55. MOS ▶

Sredi septembra MOS že dolga leta v Celje privabi številna domača in tuja podjetja iz najrazličnejših dejavnosti, ki obiskovalcem predstavijo svoje izdelke in storitve ter predstavnike države in institucij podpornega okolja za obrt in podjetništvo. Med temi ima zagotovo pomembno mesto OZS, ki vsako leto prispeva k pestrosti sejemskega dogajanja. [stran 8](#)

Druženje lesarjev Na jasi

Okrog sto članov Sekcije lesnih strok pri OZS se je 21. septembra zbralo na tradicionalnem srečanju Na jasi v Miklavžu pri Vranskem. Kot običajno je sekcija pripravila zanimiv program z aktualnimi vsebinami, sponzorji so srečanje popestrili s predstavitvijo novosti iz svoje ponudbe, udeleženci pa so priložnost dobro izkoristili tudi za druženje in izmenjavo izkušenj. [stran 56 ▶](#)

◀ Upravni odbor OZS

Slovensko gospodarstvo se nedvomno ohlaja, kar kažejo tudi podatki, ki jih je v anketi med svojimi člani nedavno pridobila Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije. Na septembrski seji UO OZS so bili obrtniki in podjetniki zato soglasni, da mora vlada v teh časih pomagati gospodarstvu, ne pa mu nalagati nove obveznosti in obremenitve. [stran 4](#)

Srečanje prevoznikov 2023

Na letošnjem srečanju prevoznikiških družin in prevoznikiških podjetij Slovenije, ki se ga je udeležilo okrog 2000 prevoznikov in njihovih družinskih članov, so izpostavili ključne probleme sektorja, kot so pomanjkanje delovne sile in zamude pri ključnih infrastrukturnih projektih. Prevoznikiško srečanje je imelo letos tudi humanitarno noto, saj so prevozniki na srečanju del sredstev namenili za pomoč prizadetim članom v avgustovskih poplavah. [stran 21](#)

OBRTNIKOV
SVETOVALEC

37

UPRAVNI ODBOR OZS

Gospodarstvo potrebuje ne pa novih obremenitev

Slovensko gospodarstvo se nedvomno ohlaja, kar kažejo tudi podatki, ki jih je v anketi med svojimi člani nedavno pridobila Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije. Na septembrski seji UO OZS so bili obrtniki in podjetniki zato soglasni, da mora vlada v teh časih pomagati gospodarstvu, ne pa mu nalagati nove obveznosti in obremenitve.

V Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije smo ob tem izrazili svoje stališče, da vsekakor podpiramo solidarnost, sprejeta zakonska rešitev v zadnjem interventnem zakonu, ki je solidarnost predpisala kot obvezno, pa ni primerena. Tako obrtniki in podjetniki kot tudi ostali državljani so namreč že prispevali po svojih močeh in še bodo, a to počno prostovoljno. Zato bi bil po našem mnenju pravi čas za določitev obveznega prispevka takrat, ko bo zaključen popis nastale škode in bo tudi že znana višina

zbranih sredstev z naslova donacij, EU in državnega proračuna. Ob tem pa nikakor ne smemo prezreti dejstva, da je pri nas gospodarstvo že sedaj izjemno obremenjeno z davki in prispevki.

Večina obrtnikov, podjetnikov in Rezultate ankete, ki jo je OZS izvedla med svojimi člani v prvi polovici septembra, je na seji predstavil **predsednik OZS Blaž Cvar**. Anketa, v kateri je sodelovalo skoraj 400 članov, je med drugim pokazala, da kar 64 odstotkov vprašanih že čuti ohlajanje gospodarstva. Podjetja se soo-

čajo tudi z upadom naročil. Večina vprašanih (88 odstotkov) beleži do 30-odstotni upad naročil v tem letu v primerjavi z letom 2022. Pri ostalih 12 odstotkih vprašanih pa je upad naročil več kot 30-odstotni. Zaskrbljujoč je tudi podatek, da bo zaradi upada naročil primoranih odpustiti 37 odstotkov vprašanih.

V anketi je OZS pridobila tudi podatke, v kolikšni meri so bili člani prizadeti v avgustovskih poplavih. Tretjina vprašanih, ki so bili prizadeti v poplavih, je škodo v svojih podjetjih in obrato valnicah

spodbude,

PISMO PREDSEDNIKU VLADE

OSTRO NASPROTUJEMO NAMERI VLADE, DA ŠE DODATNO OBREMENI DELODAJALCE

Delodajalske organizacije Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, Trgovinska zbornica Slovenije, Združenje delodajalcev Slovenije in Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije so minuli mesec predsedniku vlade dr. Robertu Golobu poslale dopis, v katerem izražajo ostro nasprotovanje nameri Vlade RS, da ponovno uvede daljše obdobje izplačevanja bolniške odsotnosti v breme delodajalca na način, kot je to veljalo pred spremembo zakonodaje v letu 2022.

»To bi bil namreč korak nazaj v primerjavi z veljavno novelo Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1C) in Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-R), ki sta skrajšala obdobje izplačevanja nadomestila v breme delodajalca oziroma samostojnega zavezanca (samostojni podjetniki, kmetje, družbeniki ...). S tem je po dolгих letih prizadevanj vendarle prišlo do finančne razbremenitve gospodarstva na tem področju, prav tako pa se je izboljšal položaj samozaposlenih.

Če bo Vlada RS podaljšala izplačevanje bolniške odsotnosti v breme delodajalcev, bo s tem naredila velik korak nazaj in dodatno otežila že tako zahtevne razmere, v katerih deluje slovensko gospodarstvo,« so zapisali predstavniki delodajalskih organizacij.

Z namero Vlade RS, da podaljša obdobje izplačevanja bolniške odsotnosti v breme delodajalca, se ponovno nakazuje poslabšanje položaja gospodarstva. »Zaradi tega smo delodajalske organizacije močno zaskrbljene. Sprejetje rešitve, o kateri razmišlja vlada, bi pomenilo samovoljen in enostranski ukrep, brez kakršnegakoli dialoga in presoje vplivov na gospodarstvo, ki že vse od lanskega leta deluje v vedno bolj oteženih pogojih poslovanja,« so povedali v pismu in dodali: »V dopisu predsedniku Vlade RS smo še posebej poudarili, da je slovensko gospodarstvo izpostavljeno visoki ravni tveganj in negotovosti, saj je v zadnjem času že tako obremenjeno z novimi oziroma višjimi dajatvami. Nadaljujejo se tudi nenehne grožnje o uvedbi dodatnih finančnih in administrativnih obremenitev, med katerimi so: dodatne dajatve in negativna sprememba dohodninske zakonodaje, visoke cene energentov, omejevanje pogojev poslovanja zaradi uvedbe različnih oblik regulacije.«

Poleg tega so delodajalske organizacije v pismu predsedniku vlade, ki so ga naslovile tudi na ministra za gospodarstvo, turizem in šport Matjaža Hana in na vodje poslanskih skupin v Državnem zboru RS, izrazile še pričakovanje, da bo prisluhnil njihovim navedbam.

E. M.

ocenila med 10 do 50 tisoč evri, četrtnina članov pa je utrpela škodo v višini od 100 tisoč do milijon evrov. Po podatkih iz ankete bodo zavarovalnice večini, 70 odstotkov vprašanih, povrnile zgolj do 10 odstotkov stroškov za obnovo.

»V luči ohlajanja gospodarstva in škode, ki so jo v podjetjih povzročile katastrofalne poplave, si ne moremo privoščiti nobenih dodatnih obremenitev več,« je bil jasen Cvar.

Med temami, ki so jih obravnavali na današnji seji UO OZS, je bil tudi izstop

delodajalskih organizacij iz ESS. »Delodajalska združenja bomo ponovno predstavila razloge za izstop iz ESS in naše pogoje, da se vrnemo za skupno pogajalsko mizo. Kot je videti, se ta trenutek sprejema takšna zakonodaja, ki obremenjuje slovensko gospodarstvo in zmanjšuje njihovo konkurenčnost. In to moramo preprečiti oziroma vsaj ublažiti,« je še pojasnil Cvar.

Danijel Lamperger, direktor OZS, pa je dodal, da bo treba predsedniku vlade predstaviti aktualno situacijo v gospo-

darstvu: »Dejstvo je, da se gospodarstvo ohlaja, zato je treba biti še toliko bolj previden pri sprejemanju zakonodaje.«

Po mnenju **podpredsednika OZS Petra Piška** pa je treba predsedniku vlade povedati, da je vrag vzel šalo. »Tako naprej ne more iti več. Ko je gospodarstvo v krizi, je treba gospodarstvo razbremeniti, ne pa ga dodatno obremenjevati. To se dogaja samo pri nas,« je bil kritičen Pišek.

MIRA ČREŠNAR

ZAKON O ČEZMEJNEM IZVAJANJU STORITEV

Delodajalci za podaljšanje prehodnega obdobja

Delodajalske organizacije, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, Trgovinska zbornica Slovenije, Združenje delodajalcev Slovenije in Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije so na ministra za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Luko Mesca ponovno naslovile predlog za spremembo Zakona o čezmejnem izvajanju storitev na način, da se podaljša prehodno obdobje še najmanj za eno leto. V tem času bi lahko iskali ustrežnejšo rešitev, da slovenski delodajalci, ki čezmejno opravljajo storitve, ne bi izgubili konkurenčnosti ali celo selili svojih podjetij v sosednje države.

Zakon o čezmejnem izvajanju storitev (ZČmIS-1), ki je bil sprejet marca letos, namreč določa, da se s prihodnjim letom spreminja način obračuna plač za delavce, ki so v delovnem razmerju pri slovenskem delodajalcu in so napoteni na delo v tujino. Ker bodo po novem prispevki za socialna zavarovanja za te delavce bistveno višji, bi po drugi strani delodajalci pričakovali vsaj davčno razbremenitev, s katero bi se preprečilo takšno enormno povečanje stroškov dela ob napotitvi delavcev.

»Po naši oceni bo to zmanjšalo konkurenčnost slovenskih podjetij na tujih trgih, številna podjetja, naši člani, pa nas že sedaj opozarjajo, da bodo prisiljena iskati druge rešitve, tudi s selitvijo sedežev podjetij v sosednje države. In če so lahko diplomati dosegli prehodno obdobje še za eno leto, potem ne vidimo razloga, da ne bi imeli prehodnega obdobja tudi slovenski obrtniki in podjetniki. V tem prehodnem času pa bomo zagotovo našli ustrežnejšo rešitev,« so zapisali delodajalci.

Ob tem opozarjajo, da so se še pred sprejetjem zakona na seji Ekonomsko-socialnega sveta člani dogovorili, da je potrebno najprej oceniti podrobne učinke črtanja drugega odstavka 144. člena ZPIZ, pripraviti analizo mehanizma v konkurenčnih državah na področju napotovanja delavcev in predlagati mednarodno primerljive ukrepe za ohranitev

konkurenčnosti storitveno-izvoznega dela slovenskega gospodarstva, vključno s spremembami na davčnem področju. »Ugotavljamo, da aktivnosti ministrstev, Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstva za finance in Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport, ki so bile dogovorjene v okviru Ekonomsko-socialnega sveta, žal do danes niso bile realizirane.« so dodali

in ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pozvali k pripravi sprememb Zakona o čezmejnem izvajanju storitev na način, da bo prehodno obdobje podaljšano še najmanj za eno leto.

Z vsebino dopisa so delodajalci seznanili tudi ministra Matjaža Hana in Klemna Boštjančiča.

MIRA ČREŠNAR

Nepovratne finančne spodbude za nove naložbe v učinkovito rabo energije in obnovljive vire energije za poslovne subjekte

Eko sklad je 25. avgusta v Uradnem listu RS objavil Javni poziv za naložbe v učinkovito rabo energije in obnovljive vire energije za poslovne subjekte, ki samostojnim podjetnikom posameznikom ter drugim fizičnim in pravnim osebam namenja šest milijonov evrov nepovratnih finančnih spodbud v višini 20 % za naložbe po 1. januarju 2023.

Finančne spodbude lahko izkoristite za toplotno izolacijo fasad, tal, streh ali stropov proti neogrevanemu prostoru oziroma podstrešju kakor tudi zamenjavo zunanjšega stavbnega pohištva v stavbi, vgradnjo toplotne črpalke ali kurilne naprave na lesno biomaso za centralno ogrevanje stavbe ter zamenjavo oziroma vgradnjo toplotne postaje za priklop na sistem daljinskega ogrevanja.

V poštev pridejo tudi vgradnja prezračevanja z vračanjem toplote odpadnega zraka v stavbi, optimizacija sistema ogrevanja v stavbi, zamenjava sistema razsvetljave v stavbi, izkoriščanje odvečne toplote iz procesov in naprav, vgradnja energijsko učinkovitih elektromotorjev in vgradnjo frekvenčnih pretvornikov ter uvedba sistema upravljanja z energijo in energetska učinkovitost v tehnološkem procesu.

Javni poziv 106FS-PO23

Nov javni poziv 106FS-PO23 nameinja nepovratne finančne spodbude za naložbe, ki so bile izvedene po začetku letošnjega leta. Ukrepi, za katere se prizna nepovratna finančna spodbuda po tem javnem pozivu, so:

- toplotna izolacija fasade, zunanjsiga zidu/tal ali zidu proti terenu v stavbi;
- toplotna izolacija tal na terenu ali tal nad neogrevanim prostorom/kletjo v stavbi;
- toplotna izolacija ravne strehe, poševne strehe ali stropa proti neogrevanemu prostoru/podstrešju;
- zamenjava zunanjšega stavbnega

pohištva v stavbi;

- vgradnja toplotne črpalke za centralno ogrevanje stavbe;
- vgradnja kurilne naprave na lesno biomaso za centralno ogrevanje stavbe;
- zamenjava toplotne postaje ali vgradnja toplotne postaje za priklop na sistem daljinskega ogrevanja;
- vgradnja prezračevanja z vračanjem toplote odpadnega zraka v stavbi;
- optimizacija sistema ogrevanja v stavbi;
- zamenjava sistema razsvetljave v stavbi;
- izkoriščanje odvečne toplote iz procesov in/ali naprav;
- vgradnja energijsko učinkovitih elektromotorjev in/ali vgradnja frekvenčnih pretvornikov;
- uvedba sistema upravljanja z energijo;
- energetska učinkovitost v tehnološkem procesu.

Višina nepovratne finančne spodbude znaša do 20 % upravičenih stroškov naložbe.

Upravičene osebe

Na javnem pozivu lahko sodelujejo pravne osebe, samostojni podjetniki posamezniki in druge fizične osebe, ki opravljajo registrirane dejavnosti, in pravne osebe javnega prava, ki imajo stvarno premoženje v svoji lasti, oboji z nekaterimi izjemami. Do spodbud Eko sklada pa niso upravičeni tisti vlagatelji, ki imajo na dan izdaje odločbe zapadle finančne obveznosti ali neizpolnjene po-

godbene obveznosti do Eko sklada, SPIZ, ZZS in FURS ali so kakorkoli insolventne.

Rok in način prijave

Vlagatelji lahko vložijo vloge na javni poziv od dneva objave javnega poziva do objave zaključka v Uradnem listu. Vlagatelji lahko vložijo elektronsko vlogo z vsemi dokazili in prilogami preko portala SPOT oziroma pisno vlogo na predpisanih obrazcih z vsemi dokazili in prilogami, in sicer osebno ali po pošti na naslov: Eko sklad, j.s., Bleiweisova cesta 30, 1000 Ljubljana, ali na e-naslov: vloge@ekosklad.si. Več informacij lahko poiščete na spletni strani **www.ekosklad.si**.

ANTON ŠIJANEC

Zbornica vsako leto prispeva k pestrosti sejemskega dogajanja

Sredi septembra MOS že dolga leta v Celje privabi številna domača in tuja podjetja iz najrazličnejših dejavnosti, ki obiskovalcem predstavijo svoje izdelke in storitve ter predstavnike države in institucij podpornega okolja za obrt in podjetništvo. Med temi ima zagotovo pomembno mesto Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, ki vsako leto prispeva k pestrosti sejemskega dogajanja.

Kot je ob odprtju dejal gospodarski minister **Matjaž Han**, je sejem priložnost za iskrene pogovore med gospodarstvom. »Slovenijo je pred mesecem dni prizadela največja naravna nesreča, a smo stopili skupaj in si pomagali. Znova smo v Sloveniji pokazali veliko solidarnost, ki jo pokažemo vedno znova, ko je treba pomagati ljudem in gospodarstvu. Zato se znova zahvaljujem vsem v Sloveniji in tudi vsem iz tujine,« je dejal.

Odziv iz gospodarstva je bil ključen pri pripravi hitrih in učinkovitih interventnih ukrepov, da prizadeta podjetja ohranijo opremo in zaposlene ter čim prej začnejo proizvodnjo. Ministrstvo se trudi, da bodo podjetja čim prej prišla tudi do sredstev. Tako na gospodarskem ministrstvu sprejemajo ukrepe in podlago, da bodo lahko v prihodnjih dneh izplačali predplačilo 10 odstotkov ocenjene škode, je napovedal. »Spodbudno je, da nekateri podjetja že nadaljujejo z delom, kar je pomembno tudi za tuje partnerje, s katerimi sodelujejo. S tem smo dali tudi signal tujim partnerjem, da je Slovenija zanesljiv gospodarski partner,« je dejal.

Han je tudi ocenil, da bo treba najti družbeni konsenz glede previsokih obremenitev plač, ki zmanjšujejo konkurenčnost podjetij. Vlada je za povečanje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva namenila precej sredstev, ki že kažejo rezultate.

Minister je napovedal še, da bo ministrstvo prek SID banke in Slovenskega podjetniškega sklada letos razdelilo 340 milijonov evrov nepovratnih sredstev in 344 milijonov povratnih sredstev. Prav tako bo močno dejavno na področju turizma in športa.

Ob odprtju sejma so zbrane poleg Hana nagovorili še predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije **Blaž Cvar**, celjski župan **Matija Kovač** in predsednica upravnega odbora Celjskega sejma **Nina Ermenc Pangerl**.

Cvar je poudaril pomen sejma za

obrnike, tudi v času, ko je bila Slovenija močno prizadeta v poplavih. Pohvalil je reakcijo in ukrepe, ki jih je država zagotovila na poplavljenih območjih, tudi za pomoč obrtnikom. Ob tem je izpostavil tudi solidarnostni prispevek, ki po njegovem mnenju »dviguje veliko prahu«. »V OZS smo za solidarnost, a ta ne sme biti obvezna, zato predlagamo, da se obvezni prispevek uvede takrat, ko bo znana škoda in bo znan obseg vseh donacij, tako iz Slovenije kot tujine, pa tudi različni prihranki države,« je poudaril.

Dejal je tudi, da je OZS med člani

opravila anketo, s katero so želeli dobiti informacije o položaju, v katerem so obrtniki. Kar 64 odstotkov vprašanih že čuti ohlajanje gospodarstva, 37 odstotkov sodelujočih bo moralo tudi odpustiti. »Gre za podjetja, ki niso bila prizadeta v poplavih, sicer bi bili rezultati še slabši,« je poudaril. Ob tem je izrazil tudi zaskrbljenost nad podatki Evropske komisije, ki tudi napovedujejo ohlajanje gospodarstva. To bo prizadelo tudi Slovenijo, zato je zdaj čas za pomoč gospodarstvu, ne za dodatne obremenitve, je med drugim poudaril.

Predsednica upravnega odbora Celjskega sejma Ermenc Pangerl je izpostavila pomen sejma in izzive obrtnikov in podjetnikov, celjski župan Kovač pa pomen Celja kot sejemskega mesta.

OZS se je na sejmju predstavila s svojimi sekcijami, območnimi zbornicami, člani ter poslovni partnerji, in sicer na več kot 830 kvadratnih metrih. Na osrednjem razstavnem prostoru OZS v dvorani L1 so obiskovalci lahko dobili vse informacije o delu in aktivnosti zbornice ter prednostih in ugodnostih članstva, vodstvo zbornice pa je na njem gostilo tudi predstavnike sorodnih organizacij iz tujine in domače politike. Zbornični razstavni prostor so obiskale poslane skupine in predstavniki SD, SDS, NSi in Svoboda. V pogovorih so izpostavili najbolj aktualne teme, kot so odprava posledic poplav, čezmejno opravljanje storitev, poklicno izobraževanje in pomen socialnega dialoga, predsednik Cvar pa je politike večkrat opozoril tudi, da gospodarstvo ne prenese več dodatnih obremenitev.

Na razstavnem prostoru OZS v dvorani L1 so potekale tudi predstavitve partnerjev OZS in kartice Mozaik podjetnih. Letos so svoje ugodnosti, ki so v okviru sodelovanja z OZS na voljo članom zbornice, predstavili Zavarovalnica Triglav, Big Bang, DZS in Diners club, poleg tega so imeli obiskovalci možnost individualnega razgovora s predstavniki SID banke.

Tudi letos sta bila v ospredju zborničnega dogajanja Ulica obrti s predstavitvijo 11 obrtnih poklicev ter mednarodno poslovno srečanje Connect2Slovenia, ki so se ga udeležili predstavniki 120 podjetij iz 13 držav.

MIRA ČREŠNAR, EVA MIHELIČ

Tradicionalno druženje funkcionarjev in zaposlenih v sistemu

Petek je na sejmu, vsaj kar zadeva obrtno-podjetniški zbornični sistem, rezerviran za Dan OZS. Predsedniki, sekretarji, direktorji in strokovne službe krovne OZS in 62 območnih obrtno-podjetniških zbornic in strokovnih sekcij so tudi tokrat spregovorili o aktualnih vprašanjih obrti in podjetništva. Letos so gostili ministra za gospodarstvo, turizem in šport Matjaža Hana, zbrane pa je nagovoril tudi predsednik Državnega sveta RS Marko Lotrič.

Uvodoma se je predsednik OZS **Blaž Cvar** zahvalil vsem, ki so kakorkoli prispevali, da se je takoj po poplavih začela sanacija in da se je začela zbirati pomoč. Dejal je, da bo zbornica še pozivala k pomoči, sredstva pa bo še naprej zbirala prek Ustanove za humanitarno pomoč obrtnikov. »Treba pa bo najti sistematično, da bo pomoč razdeljena pravično in učinkovito,« je dodal.

Ob tem je predstavil tudi rezultate ankete, ki jo je zbornica izvedla pred sejmom. Le-ta je pokazala, da je treba gospodarstvu pomagati, ne pa ga dodatno obremenjevati. Kar 64 % sodelujočih v anketi je namreč napovedalo ohlajanje poslovanja, 37 % jih bo tudi odpuščalo, če se bo takšen trend nadaljeval. »Ta opozorila, ki smo jih na vlado naslavljali lani ob energetske krizi in niso zalegla, bodo zdaj morala naleteti na posluš in razumevanje. Nikakor si ne moremo privoščiti obremenjevanja gospodarstva.

Morali bomo poskrbeti, da bomo napovedano recesijo pričakali v kar najboljši kondiciji,« je poudaril Cvar, ki je zbrane seznanil še z pomembnejšimi aktivnostmi zbornice.

Minister za gospodarstvo, turizem in šport **Matjaž Han** na srečanju ni skopalil s pohvalami obrtnikom, podjetnikom in zborničnemu sistemu. »Obrtniki in podjetniki imate velik pomen. Zagotavljate kakovostna delovna mesta, prispevate v državne blagajne, ste družbeno odgovorni. Veliko vas je zelo uspešnih tudi na globalnih trgih. Velikokrat ste preslišani in zavedam se, da moramo to popraviti. Vsega, kar vas teži, se najbrž ne bo dalo, ključne stvari pa bomo morali,« je poudaril Han in dodal, da bodo na ministrstvu še naprej hvaležni za vse predloge in pripombe s strani zbornice. Povedal je še, da imajo na ministrstvu pripravljeno vse potrebno za realizacijo ukrepov po poplavih, zeleno luč pa mora dati vlada.

Zbrane je pozdravil tudi predsednik Državnega sveta RS **Marko Lotrič**, ki se je prav tako dotaknil poplav, pri čemer je pohvalil hiter odziv strokovnih služb zborničnega sistema in tudi gospodarskega ministrstva. Poudaril je še, da imajo obrtniki, podjetniki in zbornica v državnem svetu zelo močnega zagovornika njihovih stališč. »Vesel sem, da imamo enotno stališče pri gospodarskih vprašanjih,« je dejal Lotrič in dodal, da bodo usmeritve državnemu svetu, kako naj deluje, da bo v prid slovenski obrti in podjetništvu, vedno dobrodošle.

V razpravi so obrtniki in podjetniki izrazili zaskrbljenost, da bo sanacija posledic poplav zamaknila ali celo preprečila že načrtovane investicije. Minister Han je dejal, da razume njihovo skrb. Po njegovem mnenju se bodo določeni projekti verjeno res zamaknili, zagotovil pa je, da bodo na gospodarskem ministrstvu poskrbeli, da bodo načrtovani razpisi tudi objavljeni. Poleg tega so govorili še o izzivit kadrovanja in o cenah energentov.

Ob koncu je direktor OZS **Danijel Lamperger** zbrane spomnil še na novo javno pooblastilo po zakonu o ohranjanju in razvoju rokodelstva, s katerim bomo, kot je dejal, okrepili sebe, našo mrežo in rokodelstvo, povabil pa jih je tudi na prihajajoče dogodke znotraj obrtno-podjetniškega zborničnega sistema.

EVA MIHELČ

OZS odpira 222 Digi info točk po vsej državi

Ministrstvo za digitalno preobrazbo je na MOS z Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije podpisalo pogodbo o storitvah svetovanja pri uporabi digitalnih javnih storitev. V roku meseca dni bo OZS po tej pogodbi po vsej državi odprla digi info točke, na katerih bodo svetovalci vsak dan svetovali pri uporabi digitalnih javnih storitev.

V okviru strategije digitalne preobrazbe Slovenije do leta 2030 sta v središče zasledovanja ciljev postavljena posameznik in okolje. Z ukrepi, ki jih na ministrstvu izvajamo, tako med drugim zasledujemo, da bo leta 2030 vsaj osem-deset odstotkov ključnih javnih storitev, ki so dostopne digitalno, tudi opravljenih digitalno in da bo prav toliko uporabnikov javnih storitev uporabljalo digitalno identiteto. »Da bi ta cilj dosegli, bomo prebivalkam in prebivalcem omogočili nasvet ali pomoč pri uporabi digitalnih javnih storitev, in sicer tako, da bodo svetovalci na digi info točkah vsakemu na razumljiv način nudili svetovanje in uporabniško podporo s področja uporabe digitalnih javnih storitev: uporaba elektronske osebne izkaznice in s tem povezane mobilne aplikacije, prijava v elektronske storitve in elektronsko podpisovanje, dostop do informacij o delu državne uprave na portalu gov.si, dostop do elektronskih storitev na portalu eUprava, registracija in prijava v portal SPOT, uporaba storitev eZdravja na portalu zVEM, dostop do e-storitev ZPIZ, uporaba državnega davčnega portala eDavki, dostop do elektronske zemljiške knjige, uporaba elektronskih vinjet na portalu DARS, storitve z zvezi s študijem in štipendijami, storitve MKGP in UVHVVR, portal Volos in drugih,« je ob podpisu pogodbe povedala ministrica za digitalno preobrazbo **dr. Emilija Stojmenova Duh**.

»Danes smo se s podpisom pogodbe zavezali, da bomo v roku dveh mesecev

odprli 222 tako imenovanih Digi info točk, in sicer v vsaki občini v Sloveniji po eno in več v mestnih občinah Celje, Kranj, Koper, Maribor in Ljubljana. Digi info točke bodo delovale vsaj pet dni v tednu ob različnem času, vsaj 18 ur na teden. Prvih 62 Digi info točk bomo odprli v roku meseca dni od podpisa pogodbe, vse preostale pa v naslednjem mesecu. Odprtje Digi info točk bomo objavili na naših spletnih straneh, prav tako pa bomo o njih obveščali prek lokalnih radijskih postaj in plakatov. Digi info točke bodo delovale do konca prihodnjega leta,« je povedal predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije **Blaž Cvar**.

Digi info točke bodo dopolnile več drugih ukrepov, namenjenih dvigu digitalnih kompetenc prebivalcev in prebivalcev Slovenije, ki jih na ministrstvu že izvajamo. »Predvsem bi želela izpostaviti mobilne heroje, kot poimenujemo usposabljanja v ruralnih okoljih na področju digitalnih kompetenc in so namenjena starejšim osebam. Usposabljanja po vsej Sloveniji izvajata Ljudska univerza Velenje in Simbioza. V prvem letu je bilo v mobilne heroje vključenih že več kot dva tisoč oseb. Mednarodna telekomunikacijska zveza (ITU) pa je projekt mobil-

digi info točka

ni heroji nedavno tudi odlično ocenila, saj ga je v okviru Digital GameChangers Award uvrstila med finaliste. Verjamem, da bodo tudi digi info točke pomembno vplivale na poti digitalne preobrazbe in bodo med prebivalkami in prebivalci sprejete kot koristne,« je zaključila ministrica dr. Stojmenova Duh.

MIRA ČREŠNAR

Na mednarodnem poslovnem srečanju več kot 220 individualnih sestankov

Na 55. MOS so se tradicionalnega mednarodnega poslovnega srečanja Connect2Slovenia udeležili predstavniki 120 podjetij iz 13 držav, opravili pa so več kot 220 individualnih sestankov. Dogodek je že petnajstič pripravila Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije v partnerstvu z Ministrstvom za gospodarstvo, turizem in šport, SPIRIT Slovenija in Advantage Austria Ljubljana v okviru mreže Enterprise Europe Network.

Dogodek je bil namenjen malim in srednje velikim podjetjem ter start up podjetjem, ki proizvajajo izdelke in nudijo storitve ter inovativne rešitve oziroma tehnologije za industrijo 4.0 (pametni stroji, roboti, pametna logistika, kibernetska varnost), digitalizacijo, avtomobilsko industrijo, kovinsko industrijo, električno energijo in elektroniko, mobilnost, promet in logistiko ter raziskave, razvoj in prenos tehnologij.

Kot običajno so predstavniki podjetij dobro izrabili ponujeno priložnost za pogovore s potencialnimi poslovnimi partnerji, za druženje in izmenjavo izkušenj in dobrih praks.

Uvodoma so udeležence poslovnega srečanja pozdravili organizatorji. **Predsednik OZS Blaž Cvar** je med drugim izrazil zadovoljstvo, da je dogodek postal prepoznan v širši regiji in kot tak zanimiv za številna podjetja. »Ponosni smo, da lahko organiziramo tak dogodek in zagotavljam vam, da se bomo s partnerji tudi v prihodnje trudili, da bo še naprej privlačen za domača in tuja podjetja,« je še dodal Cvar.

Srečanje je uradno odprli minister za gospodarstvo, turizem in šport **Matjaž Han**, ki je poudaril, da je mednarodno poslovno srečanje na sejmu dogodek, s kakršnimi lahko tujini prenesemo sporočilo, da je kljub različnim krizam in naravnim nesrečam, ki so nas prizadele, slovensko gospodarstvo zdravo, varno,

delujoče in pripravljeno za nadaljnje sodelovanje.

Pomemben del vsakokratnega dogodka je poleg individualnih pogovorov tudi okrogla miza oziroma panel, na katerem so letos govorili o nujnosti in izzivih digitalne preobrazbe slovenskega gospodarstva. Omizje so sestavljali dr. **Igor Kovač** iz Instituta »Jožef Stefan«, **Blaž Brodnjak**, predsednik uprave NLB, **Matic Pirih** iz podjetja Business Solutions ter **Metka** in **Tomaž Marovt** iz podjetja Marovt.

Govorci so se strinjali, da je digitalna transformacija slovenskega gospodarstva nujna, a opozorili, da se uspešnega prehoda ne da narediti v enem ali

dveh mesecih, ampak je to tek na dolge proge, pri čemer v procesu ne gre zanemariti človeškega faktorja, saj ob digitalizaciji, avtomatizaciji in robotizaciji tako imenovane tovarne prihodnosti še vedno slonijo na človeku. Da celoten proces digitalne transformacije uspe, je bilo povedano, je nujno, da ljudje sprejmemo spremembe, še prej pa jih morajo razmeti. Dotaknili so se še vprašanja kibernetske varnosti v sodobnih podjetjih, energetske samooskrbe in konkurenčnosti poslovnega okolja.

Na poslovnem srečanju so obeležili tudi dva pomembna jubileja, in sicer 30 let enotnega evropskega trga, ki je slo-

venskim podjetjem prinesel nove priložnosti in s prostim pretokom blaga, storitev in dela odstranil mnoge ovire, ter 15 let poslovne mreže Enterprise Europe Network (EEN), katere ključna naloga je, da z več kot 4000 svetovalci v 600 institucijah v 60 državah v Evropski uniji in svetu nudi podporo in pomoč malim in srednje velikim podjetjem pri uspešnem poslovanju na tujih trgih. Več o jubilejih lahko preberete v drugem delu revije.

EVA MIHELIČ

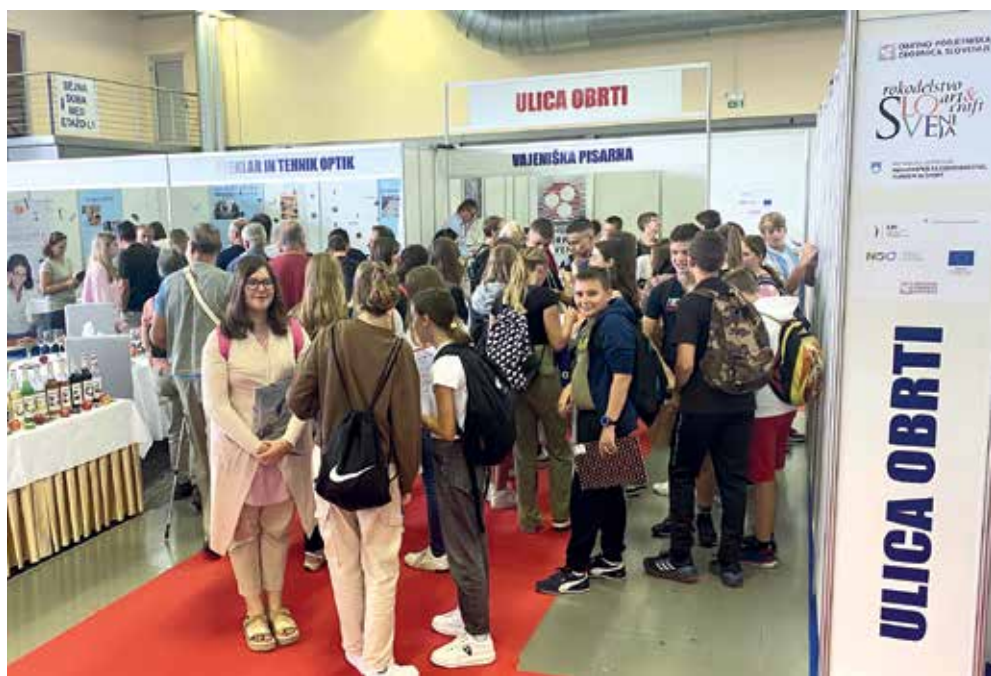

Več kot 2000 mladih je spoznavalo obrtne in rokodelske poklice

Na Ulici obrti, ki je v času MOS potekala v sklopu razstavnega prostora naše stanovske organizacije OZS, je bilo ves čas kot v starih dobrih sejemskih časih. Sejem je bil res živ! Gostili smo dobrih 2000 osnovnošolcev iz več kot 40 slovenskih osnovnih šol. Zanje smo pripravili predstavitve 11 obrtnih poklicev in več drugih, ki jih gojijo naši rokodelci. Obrtni in rokodelski poklici postajajo vedno bolj perspektivni, potreba po njih močno narašča, zato so lahko odlična karierna pot, ki zagotavlja zadovoljstvo in blagostanje v življenju.

2000 potencialnih obrtnic in obrtnikov

Na že uveljavljeni Ulici obrti tudi letos na MOS poteka promocija perspektivnih obrtnih poklicev. Predstavitve, ki je namenjena predvsem našim osnovnošolcem, je, kot rečeno, pritegnila več kot 2000 osnovnošolcev iz več kot 40

slovenskih osnovnih šol. Številke govore same zase in na eni strani obetajo, da nekateri obrtni poklici še ne bodo izumrli, na drugi strani pa kažejo, kar je še najbolj pomembno, da se mladi in njihovi starši vedno bolj zavedajo perspektivnih obrtnih poklicev, ki mlademu človeku lahko zagotovijo uspešno karierno pot ter s tem delo, zaslužek in zadovoljstvo v življenju.

Enajst obrtnih poklicev na Ulici obrti

Na tradicionalni Ulici obrti smo letos mladim predstavili kar enajst najbolj

perspektivnih obrtnih poklicev. Spoznali so lahko poklic mizarja, elektrikarja, kuharja, natakara, peka, slaščičarja, oblikovalca kovin-orodjarja, strojnega mehanika, kleparja-krovca in voznika, poleg njih pa tudi paleto rokodelskih poklicev.

Predstavitve poklicev na Ulici obrti je potekala v sodelovanju strokovnih služb OZS, prizadevnih članic in članov OZS, območnih obrtno-podjetniških zbornic, srednjih poklicnih in strokovnih šol ter strateškim partnerjem Centrom RS za poklicno izobraževanje.

Vse na enem mestu

Ulica obrti je bila organizirana po načelu vse na enem mestu. Mladi so lahko hkrati videli predstavitev posameznih poklicev in vključitev dijakov v proces praktičnega usposabljanja z delom, dobili informacije srednjih šol in spoznali strokovno podporo obrtno-podjetniškega zborničnega sistema. Učenci so se lahko tudi aktivno vključili v izdelavo izdelka ali izvajanje storitve ter se tako na licu mesta in v živo tudi preizkusili v posameznem poklicu.

Vajeniška pisarna

Osrednja točka Ulice obrti je bila Vajeniška pisarna. Mladi in neredki starši so v njej lahko prejeli vse informacije o vajeniškem sistemu izobraževanja in vse, kar se tiče srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja ali smernic za karierno pot.

Tudi rokodelski poklici so perspektivni

Poseben sklop predstavitev na Ulici obrti je bil namenjen rokodelskim poklicem, ki so v veliki meri že deficitarni, nekateri pa so celo na tem, da izumrejo. Sekcija domače in umetnosti obrti pri OZS je zato letos predstavila pletarstvo, slamnikarstvo, lončarstvo, čipkarstvo, zlatarstvo in izdelavo godal, v atriju sejmišča pa je bilo pri delu moč videti še kovača in izdelovalca lesenih replik.

Številni sicer mislijo, da rokodelski poklici niso perspektivni, vendar temu ni tako. Določeni rokodelski poklici so vedno bolj ekskluzivni, cenjeni in iskani. Vedno večji je tudi trg, ki zelo ceni kvalitetno unikatno ročno delo, zato so rokodelski poklici lahko zelo dobra karierna odločitev mladih, še posebej tistih, ki so jim rokodelski poklici blizu, uživajo v njih in jih imajo radi. Morebitni začetni občutek negotovosti velja zato preseči in svoje rokodelske spretnosti izpiliti do mojstrstva, uspeh pa potem ne more izostati. Ob tem velja še omeniti, da je tudi poslovno okolje rokodelstvu vedno bolj naklonjeno, nedavno je bil namreč sprejet zakon o zaščiti rokodelstva, ki bo rokodelcem dal poseben status in jih primerno zaščitil.

ANTON ŠIJANEC

OKROGLA MIZA

Uvozu delovne sile se ne bo mogoče izogniti

V organizaciji OOO Krško, Obrtne zbornice Zagreb, SLO CRO Poslovnega kluba in slovenskega poslovnega kluba iz Beograda je v okviru MOS potekala okrogla miza o migraciji delovne sile. Podjetniki in predstavniki zavodov za zaposlovanje so govorili o izzivih pomanjkanja delovne sile in o možnostih za učinkovito sodelovanje med državami na tem področju.

Sodelujoči na okrogli mizi so ugotovili, da se glede na demografske kazalnike uvozu tuje delovne sile v prihodnje ne bomo mogli izogniti.

Kadri so danes neprecenljivo bogastvo, hkrati pa tudi velik izziv, s katerim se soočajo vse tri države. Dejstvo je, da se je število brezposelnih oseb v vseh državah v zadnjih letih znižalo. Sodelujoči na okrogli mizi, predsednik Obrtničke komore Zagreb in podjetnik **Antun Trojnar**, predstavnica hrvaškega zavoda za zaposlovanje **Marija Halič**, predstavnik slovenskega zavoda za zaposlovanje **Miho Šepc**, **Aleš Trunk** iz podjetja GIC Gradnje, **Zoran Lazukić** iz podjetja Profili Grupa in **Tilen Prah** iz podjetja Kariera so poudarili, da bomo,

če se bo trend zniževanja nadaljeval, čez nekaj časa imeli celo ničelno brezposelnost, kar je zaskrbljujoče.

Ugotovili so, da se, glede na demografske kazalnike, uvozu tuje delovne sile v prihodnje ne bomo mogli izogniti. Strinjali so se, da so poznavanje trga, skupna zgodovina in podobnost jezika priložnost in hkrati izziv, da vsa tri gospodarstva v sodelovanju s pristojnimi institucijami krepijo prizadevanja, da čim več primernih kadrov najdejo na območju nekdanje Jugoslavije.

EVA MIHELIC

OKROGLA MIZA SLOVENSKO ROKODELSTVO IN ROKODELCI

Slovenija končno dobila zakon za rokodelce

Za izvajanje Zakona o ohranjanju in razvoju rokodelstva, ki ga je DZ sprejel julija, je letno na voljo 1,5 milijona evrov. Slovenija je poleg Nemčije edina evropska država, ki je sprejela tovrsten zakon, je na okrogli mizi z naslovom Slovensko rokodelstvo in rokodelci na MOS-u povedal državni sekretar na gospodarskem ministrstvu Dejan Židan.

Dejan Židan je povedal, da je od milijona in pol, kolikor je na podlagi Zakona o ohranjanju in razvoju rokodelstva na voljo na leto, 150.000 evrov namenjenih za izvajanje nalog javnega pooblastila, ki je zaupano OZS, preostanek denarja pa gre za izvajanje nalog rokodelskih centrov. »Zakon ni optimalen, kljub temu pa ga je treba čim prej začeti izvajati. Čez eno ali dve leti se bo

treba vprašati, kaj smo s tem zakonom pridobili, in oceniti, ali je čas za korak naprej,« je dejal.

Predsednik OZS **Blaž Cvar** je menil, da je omenjeni zakon samo orodje za delo rokodelcev. Treba ga je čim bolj uporabiti in rokodelcem omogočiti, da dobijo svoje mesto v družbi. Po njegovih besedah je treba ohraniti tisto, kar so uporabljali in izdelovali naši predniki, ker umetna inteligenca tega ni zmožna.

MIRA ČREŠNAR

Predsednik OZS Blaž Cvar je na okrogli mizi o novem zakonu o rokodelstvu poudaril, da je zakon treba čim bolj uporabiti in rokodelcem omogočiti, da dobijo svoje mesto v družbi.

Najboljšim Cehi in Posebna sejemska priznanja

Naša krovna stanovska organizacija je tudi letos na MOS poiskala izdelke, storitve, sejemske predstavitve ter aktivnosti svojih članov in partnerjev, ki si zaslužijo, da jih posebej izpostavi. Najboljšim je podelila tradicionalna Posebna sejemska priznanja OZS in priznanja Zlati, Srebrni in Bronasti ceh 2023.

Izstopalo je pet podjetij in organizacij

Člani Komisije OZS za sejemska priznanja v sestavi **Marko Godec**, predsednik, **Jernej Bortolato**, **Anton Dremelj**, **Miroslav Rednak**, **Jernej Dolinar** in **Mojca Andolšek** so na letošnjem sejmu MOS prepoznali pet podjetij in organizacij, ki so jim za njihove izdelke, razvoj ali sejemsko aktivnost podelili Posebna sejemska priznanja OZS za leto 2023 in sejemska priznanja Ceh 2023 sta nagrajencem podelila Marko Godec, predsednik komisije in **Blaž Cvar**, predsednik OZS, prejeli pa so jih:

Sejemsko priznanje OZS je prejelo podjetje Savne Cafuta d.o.o. iz Ptuja, ki je specializirano podjetje, ki se ukvarja z zagotavljanjem edinstvenih in kakovostnih savn vse od leta 1970. Podjetje se ponaša s širokim naborom savn, ki so zasnovane tako, da strankam omogočajo popolno sprostitve, ohranjanje zdravja in dosego notranjega ravnovesja. Za celovito predstavitev na letošnjem sejmu OZS podjetju Savne Cafuta podeljuje posebno sejemsko priznanje.

Sejemsko priznanje OZS je prejel tudi Šolski center Škofja Loka, ki sledi razvoju stroke, povezovanju z gospodarstvom, vključevanju strokovnjakov iz priznanih podjetij, uporabi sodobnih metod dela in sodobnih učnih pristopov, s čimer zagotavljajo, da dijaki in študenti poleg dobre teoretične osnove dobijo tudi tista znanja, ki jih tehnološko razvita družba potrebuje. Predstavili so Superkart, idejo dijaka šole, ki jo je izvedel pod mentorstvom svojega profesorja.

Bronasti Ceh 2023 je prejelo družinsko podjetje KUM-PLAST d.o.o. iz Zagorja ob Savi, ki se že tri desetletja uspešno ukvar-

Letošnji prejemniki Posebnih sejmskih priznanj in Cehov OZS v družbi podeljevalcev, z leve Marko Godec, predsednik Komisije OZS za sejemska priznanja, Jure Ule, KUM-PLAST, d. o. o., David Cafuta, Savne Cafuta, Nuša Pavlinjek, ROTO ECO, Matjaž Luznar, ŠC Škofja Loka, Petra Kos, Mizarstvo Kos, Domen Filipič, ŠC Škofja Loka, Blaž Grilc, Ekoling, in Blaž Cvar, predsednik OZS.

jajo s predelavo plastičnih mas. Verjamejo v sinergijo lesa, kovine in plastike, zato so razvili široko paleto izdelkov, brizgane in ekstrudirane plastike in kovine, namenjenih predvsem pohištveni industriji. Svoj proizvodni program nenehno dopolnjujejo in nadgrajujejo z novimi izdelki, kot je tudi cvetlično zelenjavni stolp s centralnim zalivalnim sistemom.

Bronasti Ceh 2023 je prejelo tudi podjetje ROTO ECO d.o.o. iz Puconcev, ki je podjetje za proizvodnjo izdelkov iz plastičnih mas. Razvoj podjetja zagotavlja nenehne inovacije, nove tehnologije in materiale, ki jih ROTO razvija z znanstvenimi inštituti, univerzami in drugimi podjetji. Predstavili so povozen polietilenski rezervoar Roterra Drive, ki je novost na svetovnem trgu. Namenjen je shranjevanju, zbiranju, čiščenju in zadrževanju meteornih, tehnoloških ali fekalnih vod.

Srebrni Ceh 2023 je prejelo podjetje

Ekoling d.o.o., ki je slovensko podjetje in član skupine ROTO. Predstavili so čistilno napravo za čiščenje tehnoloških voda EkoFloat H. Gre za industrijsko čistilno napravo, primerno za vsa podjetja, katera proizvajajo odpadlo vodo in jo želijo očistiti ter na novo uporabiti. Naprava se od konkurence razlikuje predvsem po svoji velikosti, saj so jo maksimalno optimizirali in prilagodili glede na pretok.

Zlati Ceh 2023 je pa prejelo družinsko podjetje Mizarstvo Kos d.o.o., ki svojim naročnikom, lastnikom hiš, projektantom in javnim institucijam že več kot dve desetletji ponuja vrhunske, po meri projektirane in izdelane izdelke iz lesa za opremo zunanjih prostorov. Pri svojem delu prepletajo znanja in združujejo izkušnje ob spoštovanju tradicije in narave, kar je nujno za trajnostni razvoj, ta pa je pogoj za ohranjanje in izboljševanje kakovosti življenja vseh nas.

ANTON ŠIJANEC

Sejemski predstavitev naših strokovnih sekcij in odbora za znanost in tehnologijo

Na skupnem razstavnem prostoru naše stanovske organizacije OZS v prvem nadstropju dvorane L, kjer smo se obiskovalcem predstavili v družbi sorodnih poslovnih organizacij in združenj, so se letos predstavili tudi naše strokovne sekcije in odbor za znanost in tehnologijo. Svoje razstavne prostore so imeli tokrat združene na enem mestu, kar je predvsem pripomoglo k bolj celoviti in poglobljeni pozornosti obiskovalcev.

Izdelki domače in umetnostne obrti

Z razstavami in predstavitvijo posameznih rokodelskih dejavnosti je Sekcija za domačo in umetnostno obrt pri OZS prisotna že tradicionalno. Letos so tako v sklopu Ulice obrti predstavitvene delavnice redkih rokodelskih poklicev, videli smo lahko plektarstvo, slamnikarstvo, lončarstvo, čipkarstvo, zlatarstvo ter izdelavo godal, v atriju sejmišča pa je bilo poleg stojnic lončarskih izdelkov pri delu moč videti še kovača in izdelovalca lesenih replik.

Sekcija DUO je ob bok protokolarnemu prostoru zbornice postavila tudi zelo lepo pripravljeno razstavo vrhunskih rokodelskih izdelkov, ki so prejeli certifikat Rokodelstvo -Art & Craft- Slovenija, in izdelke mojstrov, dobitnikov naziva Zlata vitica.

Kovinarji in plastičarji

Sekciji kovinarjev in plastičarjev sta letos nastopili vsaka s svojim razstavnim prostorom, čeprav vsebinsko še vedno ostajata povezani in se medsebojno

dopolnjujeta. K sodelovanju sta povabili več kot 30 svojih članov in predstavili njihove najbolj odmevne izdelke in storitve. Obiskovalci so lahko v pogovorih s predstavniki članov sekcije, ki so se v času sejma na razstavnih prostorih izmenjevali, podrobno spoznali široko paleto izdelkov in storitev. Med drugim so lahko videli zobnike, gredi, krmilnike, panele, reduktorje, strojogradnjo, mešalnike za testo in meso, mesoreznice, polnilke klobas, dvizne pripomočke, bremenske vrvi in verige, CNC in klasično struženje, rezkanje kovin in plastik, vzmeti, in izdelke iz žice ter pločevine, vakuumske črpalke, puhala, ventilatorje, sitotisk, kovinsko galanterijo, zaščitne mreže, kovaški izdelki za dom in industrijo, tehnično plastiko, kotle za žganje-kuho, sirarske pripomočke, filtre in filtrirne naprave, galvansko opremo, različne vrečke, profile, cevi in plošče iz termo-

plastov in silikonske gume, proizvodnjo 3D filamentov in 3D printerjev, ekstrudiranje, zatesnjevanje in široko paleto okovja ter najnovejše komunikacijske rešitve navidezne resničnosti.

Instalaterji-energetiki

Sekcija instalaterjev-energetikov je na svojem razstavnem prostoru organizirala vrsto srečanj s predstavniki dobaviteljev inštalaterskih materialov in opreme na katerih je bilo govora tudi o možnostih uvajanja digitalnega pristopa poslovanja na relaciji dobavitelj / inštalaterji. Sekcija si namreč prizadeva, da bi olajšala komunikacijo med ponudniki materialov in opreme ter izvajalci inštalaterskih del ter s tem ekipam na terenu prihranila marsikatero pot. Vse sejemske dni so obiskovalcem predstavljali delo sekcije in njenih članov v zadnjem obdobju, predstavili pa so tudi

Sodelovanje Odbora za znanost in tehnologijo pri OZS z obrtniki in podjetniki je vse sejemske dni predstavljal njegov predsednik Joško Rozina, na razstavnem prostoru pa je poleg obrtnikov in podjetnikov sprejel tudi številne mlade, ki se za svojo karierno pot šele odločajo.

novo strokovno knjigo normativov za strojne inštalacije ter vzorce pogodb za izvajanje inštalaterskih del.

Odbor za znanost in tehnologijo

Odbor za znanost in tehnologijo pri OZS sledi svojemu poslanstvu. Obrtnike in podjetnike uspešno povezuje s centri znanj ter ob tem spodbuja in išče napredne tehnološke rešitve, povezuje nove poslovne partnerje in odpira poti tudi internacionalizaciji.

Skupaj s številnimi partnerji se je predstavil v osrednjem delu skupnega razstavnega prostora in pritegnil pozornost večine obiskovalcev, obiskali pa so ga tudi številni osnovnošolci, ki so prihajali na sosednjo Ulico obrti in si na njem z zanimanjem ogledali, kako bodo kasneje kot srednješolci in študenti lahko sodelovali z industrijo.

Skupaj s partnerji, šolami, institucijami in fakultetami, s katerimi sodeluje, je odbor uspešno predstavil dosežke sodelovanj in podporne storitve znotraj različnih strok. Obiskovalci sejma so lahko prejeli informacije o delovanju odbora, ki si kot institucionalni partner prizadeva oblikovati in vzpostavljati nova sodelovanja z razvojno-raziskovalnimi institucijami, fakultetami in partnerji, kakor tudi ohranjati v preteklosti že vzpostavljena partnerstva, naravnana na konkretne potrebe malih in mikro podjetij, obrtnikov in podjetnikov.

Dogajanje je zaokrožilo še Slovensko ameriško gospodarsko združenje SABA, ki je predstavilo vrsto možnosti za prodor slovenskih inovativnih podjetij na ameriške trge.

Sodelovali so Srednja tehniška in poklicna šola Trbovlje, Srednja tehniška šola Koper, Šolski center Celje - Srednja šola za strojništvo, mehatroniko in medije, Šolski center Škofja Loka, Šolski center Velenje, Vegova, elektrotehniško-računalniška strokovna šola in gimnazija Ljubljana, Institut "Jožef Stefan", Datastudio d.o.o., ENSI, energetski sistemi in inženiring d.o.o., Pipistrel d.o.o., podjetje za proizvodnjo zračnih plovil in že omenjeno Slovensko ameriško gospodarsko združenje SABA iz Clevelanda.

ANTON ŠIJANEC

Na razstavnih prostorih sekcij kovinarjev in plastičarjev, ki sta bila letos vsebinsko ločena a se vseeno dopolnjevala, so se ves čas menjavali predstavniki več kot 30. članov, ki so na sejmju predstavljali svoje izdelke in storitve ter obiskovalcem tako zagotovili res celovite in poglobljene predstavitve.

Delo sekcije instalaterjev-energetikov sta obiskovalcem predstavljala mag. Andrej Papež, predsednik sekcije in Janko Rozman, sekretar sekcije, ki sta z dobavitelji iskala tudi poti za bolj sodobno dobavo materiala.

Sekcija za domačo in umetnostno obrt je pripravila razstavo vrhunskih izdelkov svojih članov, v sklopu promocije poklicev je pripravila predstavitevne delavnice več redkih rokodelskih poklicev, v atriju sejmišča pa so se s svojimi izdelki predstavili tudi lončarji, izdelovalec lesenih replik in legendarni kovaški mojster.

ZAHVALA PARTNERJEM

SREČANJE PREVOZNIŠKIH DRUŽIN IN PREVOZNIŠKIH PODJETIJ SLOVENIJE

Sobota, 30. september 2023 od 10. ure dalje, parkirišče ob Celjski cesti v Rogatcu

Partnerji:

Generalna
razstavljalca:

Diamantni
razstavljalci:

Zlati
razstavljalci:

DARS

Srebrni
razstavljalci:

PROTECT TRADE

Bronasti
razstavljalci:

Razstavljalci:

Podporniki:

Igor Šolman, Miran Polajžer, Kuna-Rent trans d.o.o.,
Transport-biro, d.o.o., Intralog d.o.o., Viktor Krajnc,
Darko Stojnšek, Mikša transport d.o.o., Daniel Ogrinc, Aleš Jerič

Letošnje prevozniško srečanje obarvano humanitarno

Na letošnjem, že šestem srečanju prevozniških družin in prevozniških podjetij Slovenije, ki se ga je udeležilo okrog 2000 prevoznikov in njihovih družinskih članov, so izpostavili ključne probleme sektorja, kot so pomanjkanje delovne sile in zamude pri ključnih infrastrukturnih projektih. Prevozniško srečanje, ki ga tradicionalno organizirata sekciji za promet pri OZS in GZS, pa je imelo letos tudi humanitarno noto, saj so prevozniki na srečanju del sredstev namenili za pomoč prizadetim članom v avgustovskih poplavih.

Predsednik sekcije za promet pri OZS Peter Pišek je v svojem nagovoru med drugim izpostavil pomanjkanje delovne sile in predolge postopke pri pridobivanju delovnih dovoljenj. »Potrebujemo ustrezno infrastrukturo, tretjo razvojno os, četrti vozni pas. Zahtevamo takojšnjo umestitev logistične infrastrukture ob avtoceste, digitalizacijo Luke Koper,« je ključne zahteve nanizal Pišek in poudaril, da bi šla gospodarska rast navzgor, če bi znali bolje izkoristiti geostrateško lego, ki jo ima Slovenija.

»Promet je ključnega pomena za gospodarstvo in družbo, je pomemben dejavnik razvoja in obstoja sodobnih gospodarstev. To poudarja tudi Evropska unija. Zato mu dajmo mesto, ki mu pripada,« pa je med drugim izpostavil **Blaž Cvar, predsednik OZS**.

Vsako leto se srečanja udeleži tudi resorni minister. »Če ste gospodarstvo srce, ste prevozniki ožilje gospodarstva. Tega se zavemo šele, ko na policah ni izdelkov, ki jih potrebujemo za naše življenje. Na našem ministrstvu se trudimo za zmanjšanje nelojalne konkurence in za povečanje vaše konkurenčnosti. Vem, da z vsemi odločitvami niste zadovoljni, a je ključno, da iščemo kompromis,« je dejala **ministrica za infrastrukturo Alenka Bratušek**. Dodala je še, da je reševanje problemov avtoprevoznikov odvisno od različnih resorjev.

Prevozniki iz OZS in GZS so na srečanju donirali tudi finančna sredstva v Ustanovo za humanitarno pomoč obrtnikom, prek katere bodo pomagali prizadetim obrtnikom v poplavih. Sredstva se zbirajo tudi na samem dogodku, in sicer s prodajo promocijskih majic. Končni znesek zbranih sredstev bo zato znan po koncu srečanja.

Zbrane so nagovorili tudi predsednik DS RS Marko Lotrič ter Vesna Nahtigal in Milan Slokar iz GZS.

MIRA ČREŠNAR, SLIKE: EVA MIHELIČ

Prevozniki opozarjajo, da zelenega prehoda brez ustreznih spodbud ne bo

Na nacionalni strateški konferenci o trajnostnem razvoju cestnega prometa so predstavniki sektorja prevoznništva in državnega aparata izpostavili ključne izzive na področju cestnega prometa, ki jih prinašata trajnost in zeleni prehod. Strinjali so se, da je potrebno zagotoviti ustrezne spodbude za zeleni prehod in da pri tem ne smemo več izgubljati časa.

Predsednik sekcije za promet pri OZS **Peter Pišek** je uvodoma izpostavil:

»Zavedamo se, da bomo morali biti še bolj ekološki, ampak vse to stane. Država mora dati subvencije za zeleni prehod. Določeni prevozniki so že šli v nabavo vozil na plin, cene plina so šle nato v nebo, vozila pa so se ustavila. Obljube so bile, da bomo dobili subvencije za ta vozila, a jih še vedno čakamo. Država govori o zelenem prehodu, a se to ne čuti v izvedbi. Smo pogosto ujetniki birokracije. Nismo konkurenčni, ker nimamo enakih pogojev kot prevozniki iz drugih evropskih držav. Avstrijci in Nemci so dali veliko denarja cestnemu transportu za zeleni prehod, pri nas pa še nič.« Pišek je še izpostavil, da imamo odlično geostrateško lego, pa tega ne znamo izkoristiti. Potrebujemo pogum in korak naprej. Spomnil je še, da se gospodarstvo ohlaja, kar vpliva na transport. Po besedah Piška je velik problem pomanjkanje kadra, OZS zato predlaga delovno dovoljenje na zaupanje.

»Veste, kaj je problem, noben minister nam ne reče ne, a ni realizacije. V gospodarstvu je tako, da če nekaj ne realiziramo, ne dobimo denarja in nas ni. V javni upravi se nič ne zgodi, ko se nečesa ne naredi,« je bil še kritičen Pišek.

Tadej Gabrijel, Ministrstvo za digitalno preobrazbo, je priznal, da imajo na področju digitalizacije še precej dela. »Nimam čarobnega odgovora. Vlagamo pa sistematično v izboljšanje poslovanja državne uprave.« Pišek je ob tem spo-

mnil, da nujno potrebujemo digitalizacijo Luke Koper.

O zelenem prehodu je spregovoril tudi **Milan Slokar, predsednik sekcije za prevoz blaga v cestnem prometu pri GZS**, ki je dejal, da je treba najprej videti, koliko nas bo to stalo in koliko bo to podražilo naše storitve. »Prevozniki ga bomo zagotovo upoštevali, a se mi zdi, da bo obremenitev prevelika.«

Tadej Žaucer, Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, je poudaril nujnost zelenega prehoda. »Jasno je, da mora država prometnemu sektorju pomagati. Tukaj smo složna vsa ministrstva, sicer ne bo šlo. O konkretnih ukrepih pa težko govorim. Pripravljajo se pravne podlage, da se teh obljubljenih 10 mio evrov počrpa do konca,« je dejal.

Zbrane prevoznike je uvodoma nagovoril tudi **Blaž Cvar, predsednik OZS**, ki je dejal, da bomo okolje varovali zgolj tako, da se k temu zavežemo globalno. »Nujno potrebno pa bo prilagoditi pogoje dela na vseh področjih, ne zgolj v prometu. Moramo vzpostaviti primeren dialog z državo, ki mora znati bolje prisluhniti gospodarstvu. Zakonodaja je tista, ki omogoča delovanje celotne družbe, toda gospodarstvo ne sme dobivati samo palice, ne pa tudi korenčka. V OZS se bomo še naprej borili za dobro malega gospodarstva, ki je hrbtenica naše države,« je še poudaril Cvar.

Andrej Rajh, državni sekretar z Ministrstva za infrastrukturo, je poudaril, da so za doseg trajnostnega cestnega

prometa nujna vlaganja v digitalizacijo različnih segmentov, ki bodo povečala konkurenčnost in zmanjšala negativne vplive na okolje. Po njegovih besedah so skupaj z DARS-om podpisali pogodbo o digitalizaciji avtocestnega omrežja v Sloveniji. Projekt je vreden 20 mio evrov, večina sredstev pa prihaja iz mehanizma za okrevanje in razvoj.

Prav letos obeležujemo 30. obletnico enotnega evropskega notranjega trga. Dosežke in razvoj v tem času je predstavila **Mary Veronica Tovšak Pleterški**, predstavnica Evropske komisije. »Evropski enotni trg vključuje 450 mio ljudi. Evropski BDP je zaradi enotnega trga večji za približno 9 odstotkov. Enotni trg ustvarja priložnost za pretok blaga, kapitala in storitev skoraj tako prosto kot znotraj ene države. Ponuja tudi priložnost dostopa do 450 mio potrošnikov. To pomaga zaščititi podjetja pred morebitnimi tveganji. Gre za varnostno mrežo zlasti za majhna in srednja podjetja,« je pojasnila.

Govorci so se ob robu konference strinjali, da je potrebno za vse oblike prometa zagotoviti prave spodbude za zeleni prehod, ki je zastavljen zelo ambiciozno. Soglasni so bili, da pri tem ne smemo izgubljati časa.

MIRA ČREŠNAR

Uspešno doma ali v tujini

Konec minulega meseca je v sklopu regijskega obiska članov predsednik OZS Blaž Cvar skupaj z ekipo OZS in OOO Ajdovščina obiskal proizvodno podjetje Tosla s sedežem v Ajdovščini, in trgovsko podjetje Fama, ki ima sedež v Vipavi.

Tekoči kolagen za priznane blagovne znamke

Podjetje Tosla, ki ga uspešno vodi Primož Artač, je vodilni B2B proizvajalec tekočih nutrizmetičnih formulacij za premium blagovne znamke. Specializirani pa so predvsem za formulacije s kolagenom v tekoči obliki. Osredotočajo se izključno na izdelke in sestavine, ki delujejo kot prehranski dodatki in doprinasajo k naravni lepoti kože, nohtov in las.

Podjetje deluje od leta 2014, danes pa je v njem zaposlenih že 31 ljudi. »Začeli smo kot živilsko podjetje, a zdaj brišemo meje med prehransko in kozmetično industrijo. Sledimo naravnemu razvoju klasične lepote rutine, kjer potrošniki opuščajo uporabo številnih topičnih izdelkov in del lepote rutine selijo v kuhinjo,« je ob obisku predsednika Cvara povedal Artač.

V podjetju razvijajo visoko kakovostne formulacije s kolagenom, ki so okusne, tekoče, in priročne, ki jih vsako leto preverjajo s kliničnimi študijami. Njihovi kupci so priznana podjetja z vsega sveta, kljub temu pa je podjetje Tosla zelo povezano z lokalno skupnostjo. Stremijo k temu, da kot podjetje veliko doprinesejo k trajnostnemu razvoju, podpirajo pa tudi športne aktivnosti, kulturo, deprivilegirane skupine in mlade, katerim namenjajo še posebno pozornost s štipendijami, praksami in študentskim delom.

Kot je povedal Artač, imajo v načrtih izgradnjo novih poslovnih in proizvodnih prostorov, ki bodo zrasli ob obstoječem objektu. Z novo pridobitvijo bodo svojo proizvodnjo povečali za tri- do štirikrat.

Ob obisku je Artač na predsednika OZS naslovil pobudo glede baz finančnih podatkov o podjetjih na AJPE-u. Meni

namreč, da te ne bi smele biti povsem »odklenjene« in na vpogled vsem, saj so s strani tujih kupcev mnogokrat zlorabljene za zniževanje prodajnih cen izvozno naravnanih slovenskih podjetij.

Predsednik Cvar je sprejel njegovo pobudo in mu zagotovil, da se bo zavzel, da se dostop do teh baz omeji.

S trgovsko ponudbo vztrajajo tudi v odročnih krajih

Regijski obisk Ajdovščine je predsednik Cvar z ekipo zaključil v trgovskem podjetju Fama, ki zaposluje 140 ljudi in ima več kot 30-letno tradicijo. Družinsko podjetje družine Lemut je največje podjetje v občini Vipava, ukvarjajo pa se tako z veleprodajo kot z maloprodajo.

Z 22 lastnimi in več franšiznimi podeželskimi marketi od Trente do Pobe- gov pri Kopru je Fama največji trgovec v zahodnem delu Slovenije. Imajo več kot 500 domačih in tujih dobaviteljev izdel- kov priznanih blagovnih znamk, pri čer- mer je treba povedati, da so vsi po vrsti originalne kakovosti oziroma delani za zahodnoevropski trg.

Sektor veleprodaje ima centralno skladišče v Vrhpolju pri Vipavi, od koder pa oskrbujejo več kot 700 zunanjih kup- cev. Večina je na območju Primorske, v zadnjih letih pa se mreža poslovnih par- tnerjev širi po Sloveniji, pa tudi po Italiji in na Hrvaškem.

Direktor Tilen Lemut je izpostavil, da je na Primorskem v zadnjih letih ugasni- lo 40 živilskih trgovin, Fama pa vztraja in s svojo strategijo trgovin tudi v odročnih krajih pomaga lokalnemu prebivalstvu. »Je pa tej strategiji vedno težje slediti. V manjših krajih so tudi naši prostori

manjši in težko zadostimo vsem mogo- čim predpisom in omejitvam, ki nam jih nalaga država. S takim načinom bodo male živilske trgovine, pa če se še tako trudimo, po vaseh sčasoma izginile,« je povedal Tilen Lemut. Njegov oče Ale- ksander pa je dejal, da uspešno poslu- jejo zato, ker imajo njihovi zaposleni, na katere so izjemno ponosni, dušo, srce in nasmeh.

Ob obisku so se dotaknili tudi najve- čjih težav malih trgovcev. Tilen Lemut je izpostavil avgustovski solidarnostni dan, nova pravila o vodenju evidenc delovne- ga časa, plačni sistem oziroma sistem

nagrajevanja, zaostrovanje zakonodaje, kopičenje administracije, birokracije in obveznosti, ki izhajajo iz tega. »Prepriča- ni smo, da ne morejo biti za nas, ki ima- mo manjše trgovine, enaka pravila kot za velike trgovske centre,« je dodal Le- mut in spomnil še na nekonkurenčnost slovenskih trgovcev: »V Italiji so trgovine odprte kar 60 dni več kot pri nas. Vse nedelje in polovico praznikov.«

EVA MIHELIČ

Na Koroškem o nujnosti hitre ceste in priložnostih po ujmi

Minuli mesec je v Radljah ob Dravi v organizaciji Koroške gospodarske zbornice, občine Radlje ob Dravi, Projekta Miss Slovenija in ostalih deležnikov potekal Gospodarski forum Koroške. Različni sogovorniki so v ospredje postavili konkurenčne pogoje, inovacije in trajnostni turizem. Izpostavili so še obnovo po vodni ujmi in izgradnjo hitre ceste.

Gospodarskega foruma Koroške sta se v Radljah ob Dravi udeležila ministra **Emilija Stojmenova Duh** in **Matjaž Han**, ki je poudaril nujnost izgradnje hitre ceste za regijo, saj, kot je dejal, brez te Koroška ne bo mogla zadihati. Ministrica Stojmenova Duh pa se je dotaknila nedavnih poplav in med drugim dejala, da bo obdobje sanacije posledic tudi priložnost, da bo ta regija, ki je bila doslej ena najslabših glede pokritosti s teleko-

munikacijsko infrastrukturo, prišla do boljših omrežij.

Sodelujoči so ugotavljali še, da so številna koroška podjetja zelo inovativna in da nedavna ujma kljub veliki škodi lahko ponuja tudi priložnosti. Ob tem je predsednik OZS **Blaž Cvar** opozoril, da naj država ne hiti z dodatnimi obdavčitvami, dokler ne bo bolj jasna slika o višini škode. »Solidarnostni prispevki so nekaj, s čimer se verjetno vsi strinjamo,

morebitne dodatne obremenitve gospodarstva pa je potrebno gledati tudi v luči zaostrenih gospodarskih razmerah v Evropi,« je še dejal Cvar.

Govorili so tudi o vlaganjih v turizem in potencialih za razvoj. Minister Han je izrazil prepričanje, da bodo vlaganja na področju turizma tudi na Koroškem izboljšala ponudbo in jo postavila na zemljevid, kot si to zasluži.

E. M.

Komu bi moralo biti v interesu močno in vseslovensko organizirano društvo upokojenih obrtnikov in malih podjetnikov?

V prvi vrsti bi, seveda, to moralo biti v interesu vseh upokojencev iz vrst obrtnikov in malih podjetnikov, še posebej tistih, ki so bili v času poslovne aktivnosti samozaposleni. V enaki meri tudi delovno in poslovno aktivnim s področja obrti in malega gospodarstva, saj bi se morali še kako zavedati, da bodo slej kot prej vstopili v vrste upokojenih.

Okolje upokojencev se tudi pri nas stalno spreminja. Oblikujejo ga predvsem administrativne službe, ki oblikujejo predpise in pravila, ki veljajo enako za obrtnike kot za ostale delojemalce, za katerimi stojijo močne strokovne službe sindikatov. Tako v tridesetih letih samostojne države upokojeni obrtniki in mali podjetniki v pogajanjih z birokratskimi službami države nimamo svojega neposrednega reprezentativnega predstavnika, razen Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, katere primarna naloga je pomagati aktivnim članom in ne upokojencem, saj niti nismo njeni člani.

Poskus izoblikovanja svojega upokojenskega reprezentativnega predstavnika smo zastavili z ustanovitvijo in programskimi usmeritvami prostovoljnega, nevladnega, neprofitnega društva DUPOS. Pri pripravi društvenega Statuta smo se deloma zgledovali po načinu delovanja tovrstnih društev v Avstriji, Italiji pa tudi v Nemčiji. Povsod tam, kjer imata drobno gospodarstvo in mala obrt dolgoletno tradicijo. Pri njih so upokojeni obrtniki in mali podjetniki spoštovana populacija. To populacijo aktivni v procesih funkcionalnega usposabljanja ali še bolj specializiranja mladih nosilcev samostojnega dela s pridom bogato izobražujejo.

V društvu smo poskušali postaviti temelje po njihovem zgledu, saj imajo tudi naši upokojeni obrtniki bogate delovne izkušnje, vendar nismo naleteli na pripravljenost izoblikovanja takšnih vložkov v sicer dobrih formalnih izobraževalnih programih. Preprosto ni bilo posluha za

preizkušanje rešitev, ki jih v tujini že dolgo s pridom uporabljajo in seveda imajo tudi pozitivne koristi, zlasti na nivoju produktivnosti posameznika. Pri ustanovitvi društva smo verjeli, da bomo v tej smeri naredili za vse pomemben in viden korak medgeneracijskega sodelovanja tudi pri nas, a žal nismo uspeli.

Drugo področje je področje poslovne aktivnosti tudi po upokojitvi. Stališče društva DUPOS je bilo že pred desetimi leti: če kdo fizično zmore nadaljevati delo, naj ga nadaljuje tudi kot upokojenec. Pomembno je, da pri tem ne zaide v izvajanje nelojalne konkurence do poslovno aktivnih mlajših kolegov. Naše stališče pa je, da mora dobivati zasluženo pokojnino, saj je to renta iz njegovega minulega dela, iz dela in dohodkov, ki ga opravlja kot upokojenec pa naj plača vse dajatve, kot kolega, ki je poslovno aktiven. Na ta način v Italiji delujejo že več desetletij.

Področje zagotavljanja boljše zdravstvene preventive in zdravstvenih intervencij za svoje člane smo začeli sodelovati z ljubljanskim zavodom Zdravje. Kljub obetavni začetni ponudbi, skozi daljše obdobje nismo uspeli, ker smo jim na daljši rok zagotovili premalo konstantnih pregledov s posameznih področij preventivnih zdravstvenih pregledov.

Še največ upeha na dolgi rok, kljub težkemu obdobju, smo imeli pri družbi SOP, kjer nam je uspelo motivacijsko delovati na področju vključevanja v 3. pokojninski steber. Učinkovitost vključevanja je pri posameznikih vidna šele

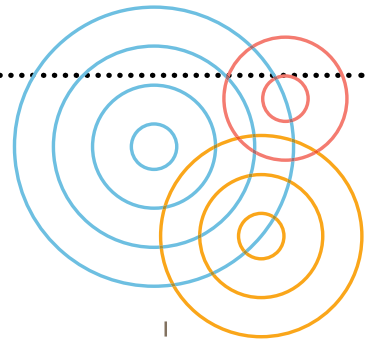
v obdobju izplačevanja rente na podlagi tovrstnega varčevanja, a varčevanje se mora začeti čim prej v začetku delovne dobe posameznika. Ta projekt bo z novo pokojninsko politiko v Sloveniji pridobil svojo težo in trdnost in ob stabilni inflaciji valute bo tudi donosna pokojninska varčevalna poteza posameznika.

Projekt društva DUPOS je bil doslej razvit in izvajen z namenom stalnega razvoja do čim večjega števila članstva, ki bo imelo težo pri odločevalcih in oblikovalcih pogojev življenja specifične strukture prebivalstva, kot je naša. Brez pomoči in sodelovanja organiziranega poslovno aktivnega obrtniškega in malo podjetniškega organizma bomo ostali samotarji, individualisti. Brez družbeno pomembne vloge.

Zato prosimo poslovno aktivne obrtnike, da razmislijo o zgornji vsebini, ki je tudi povabilo k sodelovanju. Pričakujemo operativno sodelovanje v prostoru delovanja območnih obrtno-podjetniških zbornic, ker v tem prostoru poteka konkretno življenje in tudi upokojevanje sedaj poslovno aktivnih.

JOŽE ELSERŠIČ, PREDSEDNIK DUPOS

Vse upokojene obrtnike in male podjetnike vabimo, da se včlanijo v društvo DUPOS. Željo za včlanitev nam posredujte po e-pošti **dupos.je@siol.net** in sporočite svoje kontaktne podatke (naslov, telefon, e-naslov), da vam pošljemo potrebno dokumentacijo. Vljudno vabljeni v čim večjem številu!

Učinkovito upravljanje družinskega podjetja (2. del)

V srednje velikih družinskih podjetjih vse bolj opažamo težnjo, da se določen delež podjetja dodeli tudi ključnim zaposlenim. Takšna praksa je koristna, če imamo lojalnega strokovnega sodelavca, ki na dolgi rok doprinaša k razvoju podjetja. Zelo pomembno je tudi, da se poistoveti z lastniško vizijo in cilji.

V svoji 12-letni praksi sem žal videl veliko primerov, kjer prepotrebne medsebojne »kemije« med solastniki ni bilo. Posledično so te zgodbe že v nekaj letih pripeljale do propada podjetja. To je tudi eden od ključnih vzrokov za propad večine startupov. Skupna vizija in jasni solastniški cilji so namreč nujen predpogoj za dolgoročno uspešno skupno poslovanje.

Zelo podobno velja za izbor direktorja. Prenekateri podjetniki so ob svoji upokojitvi iskali svojo zamenjavo in naredili ključno napako. Prepričani, da je njihov način najbolj primeren za vodenje podjetja, so iskali svojega »klona«. Ker le-ta nikoli ne obstaja, so našli približek svojim pričakovanjem. V večini teh primerov se je to izkazala kot velika napaka.

Zelo podobno je, če na mesto direktorja/ice ustoličimo svojega potomca/-ko, ki ni kompetenten/-na za vodenje posla. Samo za hip pomislim in že se spomnim res mnogih primerov, ko so me starši spraševali za mnenje. Vedno sem jim iskreno odsvetoval to potezo, če sem začutil, da nasledniki ne bodo zmogli. Večina jih je potomca kljub temu postavila na direktorsko mesto.

Marsikatero od teh podjetij danes ne obstaja več. Kar nekaj teh staršev sem kasneje srečal in se mi rekli: »Imeli ste prav.« Kaj jim to pomaga?! Meni je za moj prav vseeno. V nekaj letih so nasledniki »zafurali« dolgoletni trud staršev. Z to pa mi ni vseeno. A odgovorni za to so starši! Vsak mora najti svojega kompe-

tentnega naslednika, sicer je bolje posel prodati.

Za srednje velika podjetja je dober način nasledstva tudi izbor pravega direktorja. Nasledniki prevzamejo lastniški del, izbrani vodja operativno odgovornost za uspešno poslovanje. Kakšne funkcije in operativne odgovornosti nasledniki prevzamejo, je nato odvisno od njihovih želja in usposobljenosti. Kot lastniki so odgovorni predvsem za postavjanje jasnih lastniških ciljev in vizije razvoja podjetja. Direktor je odgovoren za dosego le-teh.

Primer dobre prakse: Brata sta strokovnega sodelavca »zavezala« z deležem podjetja

Brata sta podjetje ustanovila skupaj. Starejši je bil že od začetka direktor podjetja in je skrbel tudi za tehnični del. Mlajši brat je bil odgovoren za pridobivanje posla in finance. Ker se je podjetje hitro širilo, sta kmalu ugotovila, da vsega vodenja ne bosta zmogla sama.

Zaposlila sta strokovnega sodelavca za tehnični del. Ker se je izkazal kot izjemen strokovnjak z dobrimi idejami, sta mu kmalu zaupala vse več odgovornosti. Želela sta si dolgoročno sodelovanje z njim, saj je praktično že po nekaj mesecih postal pomemben del vodstva.

Po dobrem letu sta ga postavila na mesto tehničnega direktorja. Znova in znova se je izkazoval kot prava rešitev za podjetje. Zato sta mu čez tri let dodelila

20-% delež družbe. Cilj je bil, da ga dolgoročno zadržita v podjetju. Na ta način sta se oba brata tudi razbremenila.

S pridobljenim časom sta brata postala še bolj učinkovita na svojem področju. Posledično se je podjetje širilo in povečevalo dobiček. Z dosežki so bili vsi trije lastniki zelo zadovoljni in motivirani za nadaljnje skupno sodelovanje. Pri vsem tem je bil edini izziv, da se nikoli niso pogovarjali o načinu izstopa iz podjetja. Lastniške Ustave niso imeli zapisane.

Ker so se vse bolj bližali upokojitvi, so začeli intenzivno razmišljati, kako naprej, komu predati posel, kako uvesti svoje naslednike? So potomci sposobni prevzeti odgovornost? Seveda je imel vsak od njih specifično družinsko situacijo.

Bili so enotni, da želijo v prvi vrsti na vsak način ohraniti podjetje in poskrbeti za svoje zaposlene. Njihova glavna vrednota je bila skrb za celotno skupnost. Njihov ključni cilj je bil ohraniti delovna mesta in poskrbeti za operativno vodstvo, ki bo vsaj še naslednjih 12 let sposobno ohranjati podjetje v dobri kondiciji.

V Sloveniji tako razmišljanje ni ravno običajno. Večinoma se pričakuje, da bodo nasledniki stopili v velike čevlje staršev in nespremenjeno nadaljevali poslovanje. Ravno **zato ob prenosu propade kar 2/3 družinskih podjetij!** Ker ni scenarija B. Kaj šele več scenarijev ...

K nam so se obrnili na priporočilo več poznanih kolegov, ki smo jim pred tem

uspešno uredili Ustavo in prenos podjetja. Nekaj izmed teh podjetnikov je bilo takih, ki smo jim preko svojih partnerjev, zvez in poznanstev uredili prodajo posla. Njihov razlog za prodajo je bil, da niso imeli primernih naslednikov. Zato so jim kot dediščino raje podarili del kupnine od prodaje.

Ena od naših bivših strank nas je priporočila, ker smo njen izjemno zapleten primer postopno in po fazah pripeljali do zelo učinkovite rešitve. Ker so smatrali, da bi bilo tudi za njih najboljše zadeve urejati po fazah, so nas poklicali za brezplačen informativni sestanek.

Do danes smo:

- zapisali ustavo in v njej opredelili več možnih scenarijev lastniškega izstopa,
- poleg prodajnih scenarijev natančno določili možnosti podaritve deležev,
- zelo podrobno zapisali čas izplačil s ciljem, da se podjetje ohrani,
- na novo definirali poslovno strategijo za naslednjih 10 let,
- določili čas operativnega izstopa za vsakega posebej,
- zapisali načine lastniškega izstopa posameznika in
- postavili vrednote in vizijo za naslednike.

Sedaj smo v fazi izbora bodočega direktorja in novega tehničnega direktorja. Ker ima mlajši brat željo delati še nekaj let, se bomo nasledniku za njegovo delavno mesto posvetili čez 3–4 leta. Starejši brat in sedanji tehnični direktor si želita čez 2–3 leta dokončno upokojiti.

Ker je za taka delovna mesta izjemno pomemben daljši uvajalni proces, smo se izbora lotili takoj. Njihova ideja je sicer bila, da bi se tega lotili nekoliko kasneje. Ko smo jim pojasnili celoten postopek izbora in še posebej pomembnost in potreben čas za učinkovit uvajalni proces, so kmalu uvideli, da nima smisla odlasati. Zakaj?

Če želimo opraviti učinkovit izbor ključnega vodstvenega kadra, že sam proces izbora traja najmanj 3 mesece. Začne se s popisom ključnih nalog, nadaljuje z zelo natančnim določanjem želenih karakteristik značilnosti itd. Šele ko je vse jasno, gremo v izbor primerne

kandidata, in sicer v treh korakih. Obvezno sledi poskusna doba z natančno načrtovano 1. fazo uvajalnega procesa.

Nadaljuje se z intenzivnim predhodnikovim mentorstvom z jasno določenimi cilji in časovnico predaje funkcij in odgovornosti. Ampak iskreno. Če bi se vam še tako trudil podrobno opisovati naš izjemno specifičen in učinkovit način izbora pravih ključnih vodij, bi vam zelo težko orisal, v čem smo tako po-

sebni. Zato, če vas ta tematika resnično zanima, se nam novembra pridružite na konferenci, na kateri boste s prve roke izvedeli, kako se izbira prave in dolgo-ročno kompatibilne vodstvene kadre. In še veliko več. Med drugim tudi, kako se trajno razbremeniti in postati zelo učinkovit lastnik podjetja.

UROŠ KAVS

KONFERENCA

UČINKOVITO LASTNIŠKO VODENJE

družinskih in večlastniških podjetij ter startupov.

Rdeča nit konference, ki bo v **četrtek, 16. novembra**, dopoldan v Ljubljani, bo **učinkovito upravljanje podjetja z lastniškega vidika**.

Cilji konference:

- Predstavili bomo načine, kako lastniki trajno pridobijo več časa zase.
- Pomen učinkovitega lastniškega vodenja podjetja z jasno zastavljenimi cilji.
- Zelo težko je najti primerne direktorja/vodjo. Govorili bomo o pravem načinu izbire.

Dogodek je še posebej primeren za:

- družinska in večlastniška podjetja z 12 + zaposlenimi,
- tiste lastnike podjetij, ki si želijo bolj strateško upravljati posel,
- tiste, ki se želijo razbremeniti operativnih obveznosti in pridobiti več časa zase.

PROGRAM:

8.20–8.50	sprejem udeležencev
9.00–9.10	uvod v konferenco
9.10–9.30	Zakaj oblikovati učinkovite solastniške dogovore <i>Katja Brajer</i>
9.30–10.20	Načini, kako se lastniki trajno razbremenijo <i>Uroš Kavs</i>
10.20–10.45	odmor s prigrizki
10.50–11.15	Postavljanje prioritete za povečanje učinkovitosti <i>Leon Kavs</i>
11.15–12.00	Izbor ključnih kadrov – kako dobiti prave in lojalne vodje <i>Uroš Kavs</i>
12.00–12.30	zaključek konference

Kotizacija za udeležbo na konferenci je 120 evrov + DDV, za člane OZS pa je kotizacija le 37 evrov + DDV.

Ker je število mest omejeno, se čimprej prijavite na
<https://light.cyou/prijava-konferenca>

IZGLEDI ZA EKONOMIJO IN GOSPODARSTVO NISO NAIBOLJŠI

Nas vendarle čaka recesija?

V Sloveniji se pogosto za zdravje našega gospodarstva obračamo v Nemčijo. Kot vemo, je Nemčija v začetku letošnjega leta zdrsnila v recesijo – tudi trenutno stanje ne kaže na znake kakšnega okrevanja. V povezavi s to situacijo je zdaj reagiral tudi nemški nepremičninski trg, saj so se cene nepremičnin v drugem četrtletju letos v Nemčiji znižale za kar 9,9 odstotka. Tu gre za največji padec cen, odkar zbirajo in analizirajo podatke.

Skladno s situacijo v Nemčiji je zdaj tudi Evropska komisija znižala napoved gospodarske rasti, tako za letošnji zaključek leta kot tudi za prihodnje leto. Po mnenju mnogih naših gospodarstvenikov se v smer recesije premikamo tudi

v Sloveniji. Marsikateri podjetnik namreč ugotavlja, da se količina novih naročil za prihodnje leto nevarno zmanjšuje, nekateri celo priznavajo, da nekaterih ustaljenih poslov za prihodnje leto več ne bo.

Tako se vse bolj uresničujejo napo-

vedi, da bi se lahko v EU-območju soočili s tako imenovano stagflacijo, kjer se bomo borili z visoko inflacijo ob nizki ali stagnirajoči se gospodarski rasti. Takšen scenarij vsekakor ni povšeči podjetjem, saj bi v takšni situaciji podjetja morala

odpuščati, da ostanejo konkurenčna.

Stanje v gospodarstvu ima vedno močan vpliv tudi na finančne trge, kar se v teh trenutkih odraža tudi v padcih na borzah.

Stanje na finančnih trgih

Vlagatelji si v trenutni situaciji v povezavi z ekonomijo in gospodarstvom tako predvsem zastavljajo vprašanje, kako se bo vse to odražalo na finančnih trgih. V mesecu septembru smo tako že doživeli precej nihajočih tečajev in kot vse kaže, bo tako tudi v prihodnjih jesenskih mesecih.

Eden izmed ključnih indikatorjev, ki ga moramo spremljati za obnašanje na finančnih trgih, je »global net liquidity«, ki je trenutno v padajočem trendu. To pomeni, da je likvidnost še vedno precej nizka in nič ne kaže na to, da bi se trend obrnil. Če ni presežne in dodatne likvidnosti, ki jo navadno sprožijo centralne banke s tiskanjem denarja, potem tudi rasti tečajev in obrata v rastoči, bikovski trend vsaj zaenkrat še ne gre pričakovati.

Ameriška centralna banka na zadnjem zasedanju sicer ni dvignila obrestnih mer, je pa predsedujoči Jerome Powell napovedal nadaljnje zategovanje pasu in potencialne dvige obrestnih mer še letos. Po oceni komiteja FOMC je ekonomija še vedno zelo močna, s čimer upravičujejo nadaljnje dvigovanje obrestnih mer, vse dokler ne bo dosežen cilj glede umiritve inflacije.

Učinki zategovanja pasu pa šele prihajajo in bodo izjemno negativno vplivali na globalno likvidnost. V povezavi s tem lahko vlagatelji pričakujemo precej dodatnih težav in s tem dodatne padce na finančnih trgih – tako na delniških kot tudi na trgu kriptovalut, surovin in obveznic. Ob trenutnih pretresih na trgih tako edino varno zatočišče predstavlja ameriški dolar, ki je v porastu. Ko je v porastu ameriški dolar, vse ostale naložbe praviloma padajo.

Negativen efekt bi se znal zgoditi predvsem pri nadaljnjem krčenju ekonomije (za katero FED domneva, da je trenutno še vedno dovolj močna) in posledičnem dvigu brezposelnosti. Če preverimo iz zgodovine, lahko vidimo, da se je vsaka večja recesija zgodila ravno

takrat, ko se je brezposelnost dvignila čez trend padajoče ekonomije. V tem trenutku se nevarno približujemo ravno tej točki.

Še en pomemben vidik pospešene poti recesiji pa je vzpenjajoča se cena nafte, ki se je od meseca junija dvignila že za tretjino. Visoke cene energentov so bile vedno dodaten mlinski kamen za ekonomijo – kot tudi zdaj, ko se bodo podjetja ponovno prilagajala na višje cene energentov, višje cene transportov itn.

V takšnih časih pri investiranju vendarle ni časa za paniko

Ko trgi kratkoročno padajo, se je najboljše izogniti nenadnim reakcijam, kot je panična prodaja naložb. To bi bila zagotovo najslabša možna reakcija. Od tega, kdaj ste vstopali in kupovali določene naložbe, bi morebiti zdaj z naložbami realizirali izgube in potem potencialno zamudili okrevanje in rast tečajev, ki bosta sledila po tej situaciji.

Ker bi se negotovosti znale nadaljevati v jesen in letošnjo zimo, je pomembno, da se osredotočite na vaše dolgoročne cilje, ki jih imate z investiranjem, in počakate, da trenutna situacija mine. Seveda pa lahko samo situacijo obrnete sebi v prid s primernimi strategijami za investiranje.

Strategije za investiranje

Investiranje v takšnih časih, kot so trenutno, zahteva premišljeno in raznoliko pristopanje k naložbam, saj bodo finančni trgi, kot vse kaže, zelo nestabilni. Da bi kar najbolje izkoristili priložnosti in zmanjšali tveganja, je smiselno razmisliti o vlaganju v različne naložbene razrede, kot so recimo plemenite kovine, kriptovalute in delniški trgi. Seveda je ključno tudi to, da imate vseskozi na voljo denarno pozicijo, ki jo lahko uporabite ob dodatnih znižanjih na trgih v prihodnosti.

Čisto informativno bi vlagatelji danes lahko razmišljali o razpršenem investiranju med plemenite kovine, delniške trge in manjši delež tudi v kriptovalute. V kaj točno vlagati, je seveda vprašanje, na katerega ni moč odgovoriti enoznačno, saj je izbor naložb vedno odvisen od

posameznikovih ciljev, pripravljenosti na tveganje in časovne komponente – in le ob teh podatkih lahko vlagatelj potem zase izbere primerno naložbeno strategijo ter investicije.

Zgolj informativno bi se veljalo ozreti v sledeče naložbene izbire:

– Plemenite kovine, še posebej zlato, so tradicionalno zatočišče v časih nestabilnosti. Nakup fizičnega zlata ali srebra v obliki kovancev ali palic je možnost za dolgoročno ohranjanje vrednosti premoženja.

– Ko imate zagotovljeno osnovno varnost v portfelju, lahko razmišljate tudi o vlaganju v delnice različnih sektorjev in regij, da zmanjšate tveganje. Tudi v recesiji so lahko nekateri sektorji bolj odporni na padce kot drugi. In ne le delnice, tukaj se za dobro izkažejo tudi ETF skladi, s katerimi lahko dosežete še večjo razpršitev ter potencialno večjo varnost vašega portfelja.

– Ne pozabite pa – vsaj z delom premoženja, če ste bolj konzervativen vlagatelj – vlagati tudi v kriptovalute. Bitcoin v zadnjih letih postaja digitalni ekvivalent zlata in je lahko – vsaj po preteklih donosih – prav tako obravnavan kot dobra zaščita pred inflacijo. Vlaganje v Bitcoin mora predstavljati zgolj dolgoročno naložbo, a ob tem ne pozabite, da je to trg, ki je daleč najbolj špekulativen in prinaša tako potencialno visoke donose kot tudi možnosti močnejših kratkoročnejših padcev.

Vsekakor pa bo najboljša metoda investiranja – o njej smo že pisali – DCA (»dollar cost average«), ki pomeni, da ne glede na nihanja na trgih redno vsak mesec vlagate isti znesek. Seveda morate biti ob tem pozorni predvsem na stroške, in da dodajate tja, kjer smatrate, da so padci najmanjši oziroma priložnosti največje.

Pomembno je, da v takšnih časih ne pričakujete hitrih dobičkov, ki bi jih lahko realizirali čez noč. Investiranje v času recesije zahteva potrpežljivost. Če boste imeli pred očmi dolgoročni pristop, boste bolj pripravljeni na potencialna nihanja na trgih.

MATJAŽ ŠTAMULAK, NEODVISNI
FINANČNI SVETOVALEC, WWW.CRESUS.SI

ZGODBA O VODENJU

Kako zgradimo odnose

V prejšnjem članku sem se dotaknil pomena odnosov pri vodenju in kako so dobri odstosi tisti, ki odpirajo pot do lažjega in hitrejšega upoštevanja navodil. Ker si vsak vodja želi in tudi pričakuje, da bodo njena ali njegova navodila upoštevana, je naslednji logičen korak, da spoznamo, kako s svojimi zaposlenimi zgraditi dober odnos.

Usluga

Zagotovo ste bili v vašem zasebnem ali poslovnem življenju že kdaj v situaciji, ko vam je kdo naredil uslugo. Večina ljudi, ki dobi uslugo od druge osebe, se počuti hvaležno. Jakost te hvaležnosti je odvisna od stopnje velikosti in nujnosti usluge, ki smo jo potrebovali. Večja, kot je usluga, večja bo hvaležnost in obratno. Zanimivo je, da se ljudje takrat, ko smo hvaležni, počutimo odnoso bolj povezani s tisto osebo, ki nam je naredila uslugo. Poleg tega se v nas sproži nezavedni odziv recipročnosti, da smo uslugo pripravljeni tudi vrniti. Npr. sodelavec nas prosi, če ima lahko izredni dan dopusta, in čeprav imamo zaradi tega težave pri organizaciji, mu dopust odobrimo kot uslugo. Ko bomo naslednjič nekaj potrebovali od tega istega sodelavca, bo veliko težje zavrnil nalogu, kot če mu usluge ne bi naredili. Pri dajanju uslug je pomembno dvojje. Osebi damo vedeti, da delamo uslugo, skratka, to ji tudi povemo: »V redu, razumem, da potrebuješ prost dan, zato tokrat naredim izjemo in ti naredim uslugo.« Druga pomembna stvar je, da tovrstne usluge niso ponavljajoče, npr. da se to ne zgodi vsak teden ali večkrat v nekem obdobju. Takrat bo usluga izgubila pomen, saj kar naenkrat ni izredno dejanje, ampak ustaljen način delovanja, ki sčasoma postane navada.

Podoben odziv in ljudeh se zgodi tudi, ko jim damo kakšno stvar, ki jim je pomembna, brezplačno, jo podarimo. To dejanje zahteva poznavanje ljudi, da vemo,

katere stvari jim pomenijo veliko in katere za njih niso pomembne. Npr. nekomu, ki ne mara živih barv, je nesmiselno dati rumeno majico z logotipom podjetja. Za to osebo izberite rajši manj intenzivno barvo. Dober primer bi bil jesenski čas, ko je na vrtovih množica takšne in drugačne zelenjave. Izkoristimo to in presežke podarimo zaposlenim, ki živijo npr. v bloku in niso večči iskanja domače zelenjave. Sliši se banalno, a tisti, ki imajo radi zelenjavo in še posebej domačo, nam bodo hvaležni. Ali pa poslovnega partnerja, ki obožuje odlično pivo, peljite na vrček najboljšega piva. Ob prijetnem klepetu bo vaše sodelovanje še globlje in če imate tudi sam rad dobro pivo, bosta oba zadovoljna.

Možnosti je ogromno in absolutno in preverjeno delujejo. Potrebuje le nekaj radovednosti, poslušanja in kombinatorike pri sestavljanju ukrepov za gradnjo odnosov. Sčasoma bo to postalo samoumevno, popolnoma spontano in del vaše delovanja.

Komunikacija

Komunikacija je zunanji in notranji prenos informacij. Zunanji prenos, ko naše zamisli sporočamo drugi osebi ali prejemamo od druge osebe, in notranji, ko razmišljamo. V okviru gradnje odnosov z drugimi bomo upoštevali vidik komunikacije navzven. Tehnično gledano lahko komuniciramo na različne načine, med katere spadajo: osebna komunikacija, telefonska komunikacija, elektronska

pošta, navadna pošta, socialna omrežja, slika na daljavo (Teams, Zoom, Skype in podobno), SMS-sporočila.

Podrobneje bomo kakovost in pomen posamezne vrste komunikacije spoznali v nadaljevanju Zgodbe o vodenju, ko se bomo bolj podrobno posvetili komunikaciji. V tem trenutku bi vas povabil predvsem, da z osebami, s katerimi želite zgraditi ali izboljšati odnos, komunicirate. Strokovno gledano je odnos mogoč le takrat, ko komuniciramo. Se pravi, brez komunikacije tudi ni odnosa.

Ponavljanje

Kot pri receptu za peko najboljših pite imamo sedaj osnovne sestavine za gradnjo odnosov. Zdaj te sestavine potrebujejo le še primeren pristop in ponavljanje. Vse načine izvajajte v praksi. Kombinirajte vse med seboj, naj se prepletajo sproščeno in spontano. Pokličite, pošljite sms, osebni pogovor, kosilo ali malica s klepetom, usluga, osebni pogovor, klepet ob kavi, sms, telefonski klic, osebni pogovor, kakšno darilo, telefonski pogovor itn. Različne načine uporabite deset- ali večkrat v obdobju treh do šestih mesecev in zagotavljam, da boste z vsako osebo zgradili odnos ali ga izboljšali.

Obdobje treh do šestih mesecev je pomembno zato, ker smo ljudje včasih nepotrpežljivi in bi rezultate želeli doseči takoj. Pri gradnji odnosov to zgleda tako, da z neko osebo iz naše preteklosti, npr. sošolko iz srednje šole, nimamo stika že

desetletja. Potem pa zasledimo, da je pomembna oseba v podjetju, s katerim bi radi delali posel. Ker se nam na žalost mudi, izvedemo zgoraj naštetu vse naenkrat. Všečkamo na socialnih omrežjih, začnemo dajati komentarje, pošljemo mail, dva ali več, pošljemo SMS-sporočila, pokličemo in se dogovorimo za kosilo, na katerem seveda takoj napademo z našo željo. Učinek je ravno obraten želenemu. Oseba, ki o nas ni slišala že dolga leta, kar naenkrat postane pozorna. Količina informacij se je bistveno povečala in naši možgani se odzovejo tako, da zaradi kontrasta (nič informacij–veliko informacij) postanejo pozorni in oseba zastrže z ušesi: »Le kaj se skriva zadaj? Zagotovo nekaj hoče od mene?« Posledično, se lahko poslovimo od vplivanja ali v najboljšem primeru bo naš vpliv bistveno zmanjšan. Gradnja odnosov pa zahteva čas, potrpljenje in primeren pristop.

ODNOSI IMAJO DOLGOROČNO KOMPONENTO.

Posledica

Za razumevanje posledic vas prosim, da si vzamete nekaj trenutkov za kratko raziskovanje. Pri vsakem vprašanju, ki je v nadaljevanju, si zapomnite vaš prvi odziv.

Pomislite na avto? Pomislite na najljubšo hrano? Pomislite na pralni prašek? Pomislite na eno stranko? Pomislite na enega zaposlenega?

Ste se kdaj vprašali, zakaj ravno ta avto, hrana, pralni prašek, stranka itd.? Z vsakim vprašanjem so se v vas sprožili mentalni procesi. Misli, ki so se pojavile ob teh vprašanjih, pa niso naključne. So posledica količine informacij, ki jih imate o avtih, hrani, pralnem prašku, strankah, zaposlenih, skratka o vsem na tem svetu. Te informacije so znotraj vas in so posledica komunikacije o posamezni stvari. Komunikacija je lahko npr. poslušanje (reklame na radiu, televiziji, ton govora stranke), branje (slogani ob izdelku, zapisane besede, besedni zaklad), gledanje (absolutno TV-reklame, letaki, internet, izgled osebe), razmišljanje o neki stvari ali osebi, govor o neki stvari ali osebi. Naši možgani delujejo tako, da več, kot imamo informacij o neki stvari in bolj so sveže, bolj na površini naše zavesti so.

Npr. ko ste pomislili na točno določeno stranko, je to zato, ker imate o tej stranki več informacij kot o drugih strankah. Ko ste pomislili na točno določen avto, imate ta trenutek o tem avtu več informacij kot o drugih. Informacije, na katere pomislimo, niso naša prosta izbira, temveč nezavedni odziv možganov.

Odnosi delujejo na popolnoma enak princip. Bližje so nam tisti ljudje, o katerih imamo več informacij, in odnosno bolj oddaljeni so tisti ljudje, o katerih nimamo nič informacij. Če želite zgraditi odnose, morate povečati količino informacij. In to naredite s komunikacijo. Če se želite v odnosih koga znebiti (včasih je za zdravje osebe ali podjetja tudi to v redu rešitev), to naredite tako, da prenehate komunicirati – zmanjšate število informacij ali jih popolnoma odstranite.

Vsak odnos ni dober odnos in naš cilj je, da so odnosi, ki jih zgradimo z nam pomembni osebami, dobri. Kako in kaj komunicirati, da zgradimo dobre odnose s svojimi zaposlenimi, strankam in zasebno, bomo spoznali v enem naslednjih člankov, ko se bomo srečali z vrednotami.

Vplivanje ali manipulacija

Zapisana strategija vam lahko deluje hladna, preračunljiva, načrtna in komu celo manipulativna. Vsaka strategija tudi je načrtna, ni pa (nujno) **manipulacija**. Namen strategije – recepta je, da dosežemo cilj, pomembno pri izvajanju pa je, da gre v resnici za veliko komunikacije, ki jo izvajamo vsak dan, ves čas in je tako ali tako vseprisotna v naših življenjih. Bolj bo ta komunikacija sproščena, naravna in spontana, boljši učinek boste dosegli. Okrog manipulacije pa le kratka razlaga. Vplivamo ves čas v življenju, v podjetjih brez vplivanja vodij sploh ne gre. Razlika med vplivanjem na eni in manipulacijo na drugi strani je namen. Če je namen

dober, temu rečemo vplivanje, če je slab, pa manipulacija. Kot slab namen se smatra, da od osebe na drugi strani želimo, da nekaj naredi proti svoji volji, v škodo zdravja sebe in drugih. Kadar so navodila in naloge, ki jih ima zaposleni, v skladu z opisi delovnih nalog, pogodbe o zaposlitvi ali v okviru drugih dogovorov, ki jih ima podjetje z zaposlenih to NI manipulacija. Kadar pa mora npr. zaposlen narediti nekaj, kar ni v skladu z dogovorom in vodja za to uporabi grožnje, izsiljevanje ali podobne oblike prepričevanja, pa JE to lahko manipulacija.

Če se ozrete v svoje obstoječe odnose z ljudmi, ki so vam bolj ali manj blizu, boste spoznali, da vse to, kar je navedeno v strategiji, v resnici že počnemo, le da se tega ne zavedamo. In če nekaj deluje s tistimi, ki so vam že blizu, zakaj tega ne bi počeli tudi s tistimi, s katerimi si želite imeti dober odnos.

Naloge za bralce

1. Za vsakega zaposlenega in/ali stranko naredite strategijo, kaj, kdaj in kako boste z njim komunicirali z namenom, da jih boste odnosno približali.

2. Povečajte osebno komunikacijo z zaposlenimi in/ali strankami. To pomeni, da se z njimi več pogovarjajte v živo in po telefonu.

3. Probleme, kot so konflikti, nerazumevanja, reklamacije, nezadovoljstva ipd. rešujte v živo in e-pošto uporabite le za zapis pogovora in dogovorov.

Opazujte, kaj se bo dogajalo z odnosi z zaposlenimi in/ali strankami, ko boste komunikacijo izvajali na način, opisan v točki 2 in 3.

Če želite, lahko razmišljanja delite na naslov denis.hilcer@kadroom.si. Vesel bom vaših mnenj in kakšnega vprašanja ali komentarja na 040 933 536.

DENIS HILČER, POSLOVNI TRENER IN COACH

PRODAJA PODJETJA

10 nasvetov za uspešno prodajo podjetja

Prodaja podjetja je pomembna odločitev, ki vključuje številne premisleke in izzive. Prodajo morate vnaprej načrtovati, oceniti vrednost svojega podjetja, poiskati potencialne kupce, se pogajati o pogojih prodaje ter dokončati skrbni pregled in zaključne postopke. V tem članku bomo delili 10 nasvetov o tem, kako uspešno prodati podjetje, od priprave na prodajo do sklenitve posla.

1. Spoznajte svoj razlog za prodajo

Preden začnete prodajni proces, morate imeti jasen in tehten razlog za prodajo vašega podjetja. To je eno izmed prvih vprašanj, ki vam jih bo zastavil potencialni kupec. Zanimalo ga bo, ali imate razumen razlog za prodajo podjetja ali pa ga slučajno prodajate zaradi kakšnih prikritih težav.

Nekateri pogosti razlogi za prodajo podjetja so upokojitev, zdravstvene ali osebne težave, iskanje novih priložnosti ali strasti, pomanjkanje sredstev ali večščin za nadaljnjo rast podjetja ipd.

2. Načrtujte vnaprej

Prodaja podjetja ni nekaj, kar lahko storite čez noč. Zahteva skrbno načrtovanje in pripravo, idealno vsaj leto ali dve vnaprej. To vam bo dalo dovolj časa, da izboljšate poslovanje vašega podjetja, finančno stanje in položaj na trgu. Pomagalo vam bo tudi pri izogibanju kakršnim koli presenečenjem ali zamudam, ki bi lahko ogrozile prodajo.

3. Najemite strokovno ekipo

Prodaja podjetja je zahteven proces, ki vključuje veliko korakov in vključenih strank. Potrebovali boste pomoč strokovne ekipe, ki vas bo vodila skozi postopek in zaščitila vaše interese. Vaša ekipa bi morala vključevati:

- svetovalca za prodajo podjetij, ki

bo poskrbel za marketing, poiskal kvalificirane kupce, se pogajal o pogojih prodaje in vam olajšal zaključne postopke;

- odvetniško pisarno, ki bo sestavila in pregledala pravne pogodbe, sporazume in dokumente ter obravnavala morebitne spore in vprašanja, ki se lahko pojavijo;

- računovodjo, ki bo pripravil in pregledal vaše računovodske izkaze, davčne napovedi in druge dokumente;

- davčnega svetovalca, ki vam bo svetoval o davčnih posledicah prodaje.

Nasvet odvetnika:

Pomembno je, da izberete strokovnjake, ki so se s tem že ukvarjali, saj se vsaka odvetniška pisarna s prenosom lastništva podjetij ne ukvarja. Svetujemo vam, da v Evidenci izvajalcev za prenos lastništva, na spletni strani podjetniškega portala SPIRIT, preverite, katere odvetniške pisarne so se s tem že ukvarjale in tako izberete ustreznega strokovnjaka. Podjetnik lahko pridobi vavčer (sofinanciranje s strani države) za aktivnosti, povezane s pripravo podjetja na prenos lastništva, povezane s samo izvedbo prenosa lastništva (prodajo podjetja, prenos na družinskega člana ali notranji odkup) in za usposabljanje prevzemnikov družinskih podjetij.

Povezava do evidence: <https://www.spiritslovenia.si/evidence/prenos-lastnistva>

4. Ocenite vrednost svojega podjetja

Eden najbolj kritičnih korakov pri prodaji vašega podjetja je določitev, koliko je vredno, in za koliko ga želite prodati. Vrednost svojega podjetja lahko določite na podlagi primerjave s podobnimi podjetji, ki so se nedavno prodajala v vaši panogi in na vaši lokaciji ali na podlagi uporabe večkratnika letnega dobička ali prihodka vašega podjetja, z upoštevanjem industrijskih standardov in tržnih razmer.

Najprimernejši način za določitev cene pa je najem pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij, ki lahko na podlagi uveljavljenih metod in postopkov poda objektivno in natančno oceno vrednosti. Napačno določena vrednost lahko namreč privede do tega, da podjetje prodate za manj, kot je dejansko vredno, ali ga ob previsoko postavljeni ceni sploh ne uspете prodati.

5. Pripravite svoje podjetje na prodajo

Ko se odločite za prodajo svojega podjetja in določite ceno, morate svoje podjetje pripraviti na prodajo tako, da bo čim bolj privlačno in donosno za potencialne kupce. Nekateri stvari, ki jih lahko storite, so:

- povečate svojo prodajo in dobiček tako, da razširite bazo strank, uvedete nove izdelke ali storitve;

- zmanjšate svoje stroške in izdatke;
- organizirate in posodobite svoje finančne evidence, davčne napovedi, pogodbe, licence, dovoljenja in druge dokumente, ki jih bodo kupci želeli videti;
- izboljšate videz svojega podjetja s čiščenjem, popravilom ali prenovo svojih prostorov, opreme, inventarja in spletne strani;
- zmanjšate odvisnost podjetja od sebe tako, da prenesete naloge, usposobite osebje ali najamete menedžerje, ki lahko vodijo podjetje.

Nasvet odvetnika:

Pred začetkom prodaje je potrebno preveriti, ali so v podjetju sestavljeni vsi zahtevani pravilniki in ali so v skladu z veljavno zakonodajo. Če namreč podjetje ne posluje v skladu z zakonodajo, se s tem znižuje njegova vrednost.

6. Pripravite ustrezno marketinško strategijo

Če želite najti pravega kupca za svoje podjetje, ga morate tržiti učinkovito in strateško. Za doseganje potencialnih kupcev lahko uporabite različne prodajne kanale in platforme, kot so oglasi na ustreznih spletnih mestih ali oglasi v drugih publikacijah in časopisih. Bazo potencialnih kupcev vam lahko priskrbijo svetovalci za prodajo podjetij, smiselno pa je preveriti tudi vsa priporočila, ki jih pridobite od vaših strank, dobaviteljev, konkurentov, zaposlenih, prijateljev ali družine, ki morda poznajo nekoga, ki ga zanima nakup vašega podjetja.

Še preden lahko aktivno začnete proces strateškega trženja, morate pripraviti informacijski material, in sicer kratko prodajno predstavitev podjetja (teaser) in informacijski memorandum.

7. Preverite potencialne kupce

Vsak kupec, ki izrazi zanimanje za vaše podjetje, ni resen ali kvalificiran. Potencialne kupce morate natančno pregledati, preden razkrijete kakršne koli zaupne informacije o svojem podjetju ali začnete pogajanja z njimi. Z njimi podpišite sporazum o varovanju zaupnih podatkov (NDA), ki jim preprečuje, da bi kakršne koli podatke o vašem podjetju

delili s kom drugim. Preverite njihovo ozadje, izkušnje, cilje in pričakovanja in njihovo finančno sposobnost za nakup vašega podjetja.

Nasvet odvetnika: Priprava NDA

NDA je namenjen varovanju informacij zaupne narave, pri čemer je bistvena pomena določitev posledic za primer, če bi katera od strank kršila zavezo po varovanju teh informacij. Splošno določilo, ki ga naj NDA vsebuje, je takšno, ki prejemniku informacij prepoveduje razkritje teh informacij in njihovo uporabo za kakršni koli namen, razen kadar je to izrecno dovoljeno.

Zato naj NDA obvezno vsebuje:

- nedvoumno definicijo zaupnih vsebin,
- izjeme,
- obveznosti strank,
- časovno veljavnost sporazuma,
- določilo o pogodbeni kazni za primer drošitve, ki ne izključuje pravice oškodovane stranke, da v primeru večje škode terjaja odškodnino nad pogodbeno kaznijo.

Za zagotovitev višje stopnje varnosti prodajalca se lahko v NDA dogovori objektivna odgovornost prejemnika informacij v primeru neupravičene uporabe in/ali razkritja zaupnih informacij.

8. Pogajajte se za najboljšo ponudbo

Ko najdete resnega in kvalificiranega kupca, ki ustreza vašim kriterijem, se morate z njim dogovoriti za pogoje prodaje. Upoštevati morate ne samo ceno, temveč tudi druge dejavnike, kot so način plačila (gotovina, kredit, financiranje prodajalca itd.), odstopne pravice, datum zaključka, prehodno obdobje in usposabljanje, pogodbo o prepovedi konkurence ipd.

Sodelujte s svojim odvetnikom pri pripravi ponudbe oz. pisma o nameri, ki opisuje glavne pogoje posla in obe strani zavezuje k nadaljevanju v dobri veri.

Nasvet odvetnika: Pismo o nameri in predpogodba

Pismo o nameri ni zakonsko urejen institut zato je pri sestavljanju njegove vsebine potrebno več previdnosti. Gle-

de na njegovo vsebino lahko namreč predstavlja zgolj ponudbo, lahko pa tudi končno kupoprodajno pogodbo.

– **Kdaj je pismo o nameri zavezujoča ponudba?** Če je naslovljeno na določeno osebo, vsebuje bistvene sestavine kupoprodajne pogodbe in izraža predlagateljevo voljo, da je v primeru sprejema ponudbe zavezan s pogodbo.

– **Kaj pomeni, da je zavezujoče?** Če nasprotna stranka takšno ponudbo sprejme, je kupoprodajna pogodba sklenjena.

Če pismo o nameri skleneta kupec in prodajalec, gre za t. i. dvostransko pogodbo, v določenih primerih je to lahko tudi predpogodba.

– **Kaj je predpogodba?** Je pogodba, s katero se stranski zavežeta, da bosta sklenili glavno pogodbo.

– **Zakaj skleniti predpogodbo?** S sklenitvijo predpogodbe se utrdi razmerje med strankama, kar je še posebej pomembno, kadar med njima ne obstoji dovolj velika mera zaupanja glede okoliščin v zvezi s sklenitvijo glavne pogodbe.

9. Skrbni pregled

Zadnji korak pred sklenitvijo posla je dokončanje postopka skrbnega pregleda. Tukaj kupec preveri vse informacije in dokumente, ki ste jih posredovali o vašem podjetju. Kupec bo izvedel temeljito preiskavo finančnih, pravnih, operativnih in strateških vidikov vašega podjetja. S kupcem morate sodelovati in mu zagotoviti vse potrebne dokumente ter dostop do vaših poslovnih prostorov in evidenc.

Postopek skrbnega pregleda lahko traja od nekaj tednov do nekaj mesecev, odvisno od kompleksnosti in velikosti vašega podjetja. Ko je skrbni pregled opravljen in je kupec zadovoljen, lahko nadaljujete z zaključno fazo.

Nasvet odvetnika: Skrbni pravni pregled

Skrbni pravni pregled se praviloma deli na več sklopov, v okviru katerih se ocenjujejo pravne, poslovne, finančne in tudi druge okoliščine glede prodaje podjetja. Pogosto je njegova izvedba predvsem v interesu kupca, saj mu pomaga

pri določitvi vrednosti podjetja, vendar pa je v primeru pogodbene omejitve ali celo izključitve prodajalčeve odgovornosti za napake, za katere je kupec vedel ali bi moral vedeti, tudi v interesu prodajalca.

Po eni strani skrbni pravni pregled zagotavlja kupcu dovolj informacij za sprejetje odločitve o nakupu, po drugi strani pa prodajalcu zagotavlja omejitev odgovornosti na podlagi pogodbenih jamstev. Skrbni pravni pregled kupcu omogoča, da se seznani z do sedaj neznanimi podatki, v posledici česar ob upoštevanju dolžne skrbnosti ne more zatrjevati, da za določen podatek ni vedel.

10. Zaključite prodajo podjetja

V zaključni fazi podpišete končno kupoprodajno pogodbo, prenesete lastništvo in sredstva vašega podjetja, prejmete plačilo in predate vajeti kupcu. Prav tako morate v prehodnem obdobju zagotoviti kakršno koli usposabljanje ali podporo, s katero ste se strinjali.

Zaključna faza lahko traja od nekaj dni do nekaj tednov, odvisno od pogojev posla in vpletenih strank. Sodelujte s svojim odvetnikom, da zagotovite, da je vse narejeno pravilno in zakonito.

Nasvet odvetnika: Sklenitev kupoprodajne pogodbe

Priprava kupoprodajne pogodbe pogosto vključuje krovno pogodbo o celotni transakciji in posamezne izvedbene dokumente, kot so pogodbe o prodaji deležev, sklici in sklepi skupščin, družbene pogodbe, opsijske pogodbe itd. Pomembno je, da stranki v pogodbi čim bolj podrobno določita pravice in obveznosti, sankcije za kršitev le-teh ter posledice v primeru spremenjenih okoliščin.

SLAVKO VESENJAK, ODVETNIK,
ODVETNIŠKA DRUŽBA VESENJAK,
O.P., D.O.O.

MARKO PLOJ, POOBlašČENI OCENJEVALEC
VREDNOSTI PODJETIJ, SVETOVALNA
SKUPINA PRIMA D.O.O.

OBRTNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika podjetnika,
oktober 2023

SVETOVALNI CENTER OZS

Svetovalni center OZS:

- 👍 Telefon: 01 58 30 553
- 👍 Faks: 01 58 30 583
- 👍 Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si
- 👍 Internet: www.svetovanje.si
- 👍 Osebni obiski na naslovu Celovška 71,
1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

Vsebina oktobrskega Svetovalca:

- ▶ Plača in nadomestilo plače za praznik in dela prost dan
- ▶ Spremembe na področju evidenc delovnega časa stopijo v uporabo 20. novembra
- ▶ Zaposlitev tujca po interventnem zakonu – ZIUOPZP
- ▶ Ali invalidska upokojitev pomeni nižjo pokojnino?
- ▶ Suspenz pogodbe o zaposlitvi
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

Jasmina Malnar Molek
davčna svetovalka - specialistka:

**Plača in nadomestilo plače
za praznik in dela prost dan**

Zdenka Bedekovič
specialistka za poslovanje v tujini, plače in knjigovodstvo:

**Zaposlitev tujca po
interventnem zakonu –
ZIUOPZP**

**Jasmina
Malnar Molek,**
davčna svetovalka -
specialistka

Plača in nadomestilo plače za praznik in dela prost dan

Delavec ima pravico do odsotnosti z dela ob praznikih Republike Slovenije, ki so določeni kot dela prosti dnevi in ob drugih, z zakonom določenih dela prostih dni. 2. odstavek 166. člena ZDR-1¹ določa, da se pravica delavca do odsotnosti z dela na praznični dan lahko omeji, če delovni oziroma proizvodni proces poteka nepretrgano ali narava dela zahteva opravljanje dela tudi na praznični dan.

Po Zakonu o praznikih in dela prostih dnevih v RS² se za dela proste dni štejejo:

- 1. in 2. januar, novo leto;
- 8. februar, Prešernov dan, slovenski kulturni praznik;
- velikonočna nedelja in ponedeljek, velika noč;
- 27. april, dan upora proti okupatorju;
- binkoštna nedelja, binkošti;
- 1. in 2. maj, praznik dela;
- 25. junij, dan državnosti;
- 15. avgust, Marijino vnebovzetje;
- 31. oktober, dan reformacije;
- 1. november, dan spomina na mrtve;
- 25. december, božič;
- 26. december, dan samostojnosti in enotnosti.

Kaj delavcu pripada na praznični, dela prost dan, je odvisno od delovne obveznosti delavca (delovnega koledarja), opravljanja dela na praznik oziroma opravičene odsotnosti z dela na praznični dan:

1. Če bi delavec na dan praznika moral opravljati delo in dejansko dela, je upravičen do plačila za redno delo in dodatka za delo na praznik.
2. Če bi delavec na dan praznika moral opravljati delo, pa ga ne opravlja, ker je to zanj dela prost dan, je upravičen do nadomestila plače za praznik.
3. Če bi delavec na dan praznika opravljal delo, pa ga ne opravlja zaradi bolniške odsotnosti, je upravičen do nadomestila plače za bolniško odsotnost.

4. Če bi delavec na dan praznika opravljal delo, pa ga ne opravlja zaradi koriščenja dopusta, mu pripada nadomestilo plače za praznik.
5. Če bi delavec na dan praznika opravljal delo, pa ga ne opravlja zaradi višje sile, je upravičen do nadomestila plače za višjo silo.
6. Če bi delavec na dan praznika opravljal delo, pa ga ne opravlja zaradi napotitve na čakanje na delo, je upravičen do nadomestila za čakanje na delo.
7. Če delavec na dan praznika ne bi opravljal dela (po delovnem koledarju se ta dan ne šteje za njegov delovni dan) in ga ne opravlja, ni upravičen do nadomestila plače;
8. Če delavec na dan praznika ne bi opravljal dela (po delovnem koledarju se ta dan ne šteje za njegov delovni dan), pa kljub temu opravlja delo, se delavcu obračunajo nadure, dodatek za nadurno delo in dodatek za delo na praznik.

Delavec, ki opravlja delo na praznični dan, je upravičen do dodatkov. Po določbah ZDR-1 je delavec za opravljanje dela v posebnih pogojih dela, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa, upravičen najmanj do dodatka za nočno delo, dodatka za nadurno delo, dodatka za delo v nedeljo in dodatka za praznike in dela proste dni, pri čemer se dodatek za delo v nedeljo in dodatek za delo na dela proste dni med seboj izključujeta. Kolektivne pogodbe dejavnosti lahko urejajo tudi druge vrste dodatkov, ki pripadajo delavcu zaradi posebnih pogojev dela. Zakon ne določa višine dodatkov, temveč glede višine napotuje na ureditev v kolektivnih pogodbah dejavnosti. Če delodajalca ne zavezuje nobena kolektivna pogodba dejavnosti, je dolžan višino dodatkov urediti v internih aktih podjetja. Pri ureditvi višine dodatkov je potrebno spoštovati sodbo Vrhovnega sodišča Republike Slovenije VSRS VIII Ips 191/2018³. Navedena sodba delodajalcem, ki nimajo zavezujoče kolektivne pogodbe, narekuje, da je potrebno pri višini dodatkov izhajati iz ureditev pravice v drugih kolektivnih pogodbah.

Delodajalec je delavcu dolžan izplačati nadomestilo plače za tiste dneve in za toliko ur, kolikor znaša delovna obveznost delavca na dan, ko iz opravičenih razlogov ne dela. Osnova za nadomestilo in višina nadomestila je vezana na razlog odsotnosti:

a) Nadomestilo plače za praznik se izplačuje v breme delodajalca. Skladno s 137/7 ZDR-1 se osnova za nadomestilo plače izračuna glede na prisotnost delavca v preteklem trimesečnem obdobju, in sicer:

1. V višini delavčeve povprečne mesečne plače za polni delovni čas iz zadnjih treh mesecev oziroma iz obdobja dela v zadnjih treh mesecih pred začetkom odsotnosti.
2. Če delavec v obdobju zaposlitve v zadnjih treh mesecih ni delal in je za ves čas prejemal nadomestilo plače, je osnova za nadomestilo enaka osnovi za nadomestilo plače v zadnjih treh mesecih pred začetkom odsotnosti.
3. Če delavec v celotnem obdobju zadnjih treh mesecev ni prejel niti ene mesečne plače, mu pripada nadomestilo plače v

višini osnovne plače, določene v pogodbi o zaposlitvi.

Višina nadomestila plače ne sme presegati višine plače, ki bi jo delavec prejel, če bi delal.

b) Nadomestilo plače za bolniško odsotnost se izplačuje v breme delodajalca v primerih odsotnosti zaradi bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom, in sicer do 20 delovnih dni za posamezno odsotnost z dela, vendar največ za 80 delovnih dni v koledarskem letu. V primerih nezmožnosti za delo delavca zaradi poklicne bolezni ali poškodbe pri delu, izplačuje delodajalec nadomestilo plače v svoje breme do 30 delovnih dni za vsako posamezno odsotnost z dela. Osnova za nadomestilo plače v breme delodajalca, v primerih odsotnosti z dela delavca zaradi bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom, se določi po 8. odstavku 137. člena ZDR-1, in sicer znaša višina nadomestila plače 80 % plače delavca v preteklem mesecu za polni delovni čas. Če je delavec odsoten z dela zaradi poklicne bolezni ali poškodbe pri delu, mu delodajalec za odsotnost do 30 delovnih dni obračuna nadomestilo plače po 7. odstavku 137. člena ZDR-1.

Pri daljši bolniški odsotnosti se nadomestilo plače izplačuje v breme Zavoda za zdravstveno zavarovanje (ZZZS), glede osnove in višine nadomestil za čas zadržanosti v breme ZZZS pa se uporabljajo pravila ZZZS.

c) Nadomestilo plače za čakanje na delo se izplačuje v breme delodajalca. Delodajalec lahko skladno s 138. členom ZDR-1 delavca napoti na začasno čakanje na delo, najdlje za obdobje šestih mesecev, če delavcem ne more zagotavljati dela. Razlogi za odreditev čakanja na delo so na strani delodajalca (npr. pomanjkanje surovin, izpad naročil, okvara strojev in opreme ipd.). Delodajalec za čas čakanja na delo delavcem obračuna nadomestilo plače v višini 80 % osnove iz 137/7 člena ZDR-1.

Če je delodajalec delavca napotil na čakanje na delo po določbah ZOPNN-F, je delavec upravičen do nadomestila plače v višini 80 % osnove iz 137/7 ZDR-1, pri čemer nadomestilo ne sme biti nižje od minimalne plače. Ukrep velja v obdobju od 3. 8. 2023 do 31. 10. 2023 z možnostjo podaljšanja po sklepu Vlade RS do 31. 12. 2023.

d) Nadomestilo plače za višjo silo se izplačuje v breme delodajalca. Razlogi za odsotnost z dela v primeru višje sile so na strani delavca (npr: nezmožnost prihoda na delo zaradi ustavitve javnega prevoza, varstva otrok zaradi zaprtja vrtcev in šol, odpravljanja posledic elementarne nesreče ipd.). Skladno s 137/6 členom ZDR-1 je delavec v primeru višje sile upravičen do povračila nadomestila plače. Nadomestilo se obračuna v višini polovice plačila, do katerega bi bil upravičen, če bi delal, in ne manj kot 70 % minimalne plače. Po določbah ZOPNN-F se za odsotnost z dela zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče, delavcu obračuna nadomestilo plače v višini 80 % osnove iz 137/7 člena ZDR-1. Nadomestilo ne sme biti nižje od minimalne plače v RS. Ukrep velja od 3. 8. 2023 do 31. 12. 2023.

Osnova za nadomestilo plače

Osnova za nadomestilo je plača delavca. Plača delavca je

sestavljena iz osnovne plače, dodatkov, dela plače za delovno uspešnost in dela plače za poslovno uspešnost, če je ta določena s kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi. V osnovo za nadomestilo ne vštevamo nadurnega dela in dodatka za nadure. Prav tako se ne vključijo zneski, ki se izplačajo za pripravljenost na delo na domu, saj se ta čas ne všteta v delovni čas. Osnova za nadomestilo je plača delavca, zato je potrebno ob morebitni odsotnosti delavca z dela v preteklem obdobju preračunati nadomestilo plače na višino plače, ki bi jo delavec prejel, če bi v tem obdobju opravljal delo.

¹ Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPĐVE, 119/21 – ZČmIS-A, 202/21 – odl. US, 15/22 in 54/22 – ZUPŠ-1).

² Zakon o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji (uradno prečiščeno besedilo) (Uradni list RS, št. 112/05).

³ Iskalnik sodne prakse (sodnapraksa.si)

Nina Ličar,

svetovalka s področja delovnega prava
in prava socialne varnosti

Spremembe na področju evidenc delovnega časa stopijo v uporabo 20. novembra

Že v junijski reviji smo vas obvestili, da je z 20. 5. 2023 pričel veljati Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti (ZEPDSV-A), **uporabljati pa se bo začel 6 mesecev po uveljavitvi, to je z 20. 11. 2023.** Delodajalci imate še dober mesec časa, da se pripravite na prihajajoče spremembe.

Večina sprememb se nanaša na **evidenco o izrabi delovnega časa**, v katero bo z 20. 11. 2023 potrebno vpisovati **dodatnih 5 vrst podatkov**, in sicer:

- čas **prihoda** na delo in **odhoda** delavca z dela,
- izrabo in obseg izrabe **odmora** med delovnim časom,
- opravljene ure v drugih posebnih pogojih dela, ki izhajajo iz **razporeditve delovnega časa**,
- opravljene ure v **neenakomerno razporejenem** delovnem času ali v **začasno prerazporejenem** delovnem času in
- **tekoč seštevek ur v tednu, mesecu oz. letu**, iz katerega je razvidno referenčno obdobje, ki se upošteva za neenakomerno razporeditev in za začasno prerazporeditev polnega delovnega časa (delodajalec, ki evidenco delovnega časa vodi ročno, bo lahko podatek vpisoval tedensko).

Največ vprašanj se poraja v zvezi z beleženjem **izrabe in obsega izrabe odmora** med delovnim časom, pri čemer pojasnjujemo, da se bo beležilo zgolj dejstvo, ali je bil odmor

izrabljen (DA/NE), in obseg, v katerem je bil izrabljen (npr. 30 minut). Beleženje ure nastopa in ure končanja odmora torej ni potrebno. Prav tako se bo način beleženja odmora prepuščal delodajalcem, torej ni nujno, da se čas izrabe vpiše neposredno ob izrabi odmora za vsak dan sproti, lahko je izraba odmora vpisana tudi vnaprej, če se npr. čas odmora pri delodajalcu izrablja konstantno ob vnaprej točno določenem času (delodajalec bo torej lahko že za cel teden ali mesec vnaprej v evidenco vpisal, da je bil odmor izrabljen npr. v trajanju 30 minut).

V zvezi z vpisom opravljenih ur v drugih posebnih pogojih dela, ki izhajajo iz **razporeditve delovnega časa**, opozarjamo, da je bilo doslej potrebno posebej vpisovati le podatek o opravljenih nadurah, po novem pa bo potrebno ločeno vpisovati vse ure, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa. Gre zlasti za ure nočnega, nedeljskega, izmenskega, prazničnega dela, dela v deljenem delovnem času in druge razporeditve delovnega časa, določene z zakonom ali kolektivno pogodbo, poleg seveda že sedaj obveznega podatka o nadurnem delu. Več o podatkih, ki jih je že sedaj potrebno voditi v evidenci o izrabi delovnega časa, si lahko preberete v naši junijski reviji.

Posebno pozornost je potrebno nameniti tudi **obveznostim delodajalca na področju obveščanja delavca** o evidenci o izrabi delovnega časa, in sicer:

- **Pisno** bo potrebno **obvestiti** delavca o **podatkih iz evidence** o izrabi delovnega časa za pretekli mesec, in sicer **do konca plačilnega dne**, pri čemer se bo pisno obvestilo lahko poslalo tudi po elektronski poti na elektronski naslov delavca, ki ga zagotavlja in uporabo nalaga delodajalec. Za obveznost seznanitve se bo štel tudi neposreden elektronski dostop delavca do evidence o izrabi delovnega časa, ki ga zagotavlja delodajalec, pri čemer se mora pravica uresničevati brez prisotnosti delodajalca. Pri **plači za mesec november 2023** bo torej ta obveznost že veljala, kar pomeni, da bo delodajalec moral delavcu skupaj s plačilno listo vročiti tudi izpis iz evidence o izrabi delovnega časa za mesec november 2023, v kolikor ne bo izkoriščena katera izmed zgoraj omenjenih možnosti (pošiljanje na službeni e-naslov ali neposreden e-dostop delavca do evidence).

- Delavec bo **enkrat tedensko** od delodajalca lahko **zahteval**, da ga **pisno seznani** s podatki iz evidence o izrabi delovnega časa, pri čemer se bo za obveznost seznanitve štel tudi neposreden elektronski dostop delavca do evidence o izrabi delovnega časa, ki ga zagotavlja delodajalec.

Trenutno v zvezi s hrambo evidenc niso povezane nikakršne posebne zahteve, od 20. 11. 2023 dalje pa se obeta pomembna novost – delodajalec bo moral na **sedežu** oziroma **kraju opravljanja dela** hraniti **evidenco o izrabi delovnega časa in dokumentacijo**, na podlagi katere se v evidenco o izrabi delovnega časa vpisujejo podatki. Ta določba bo prinesla vrsto neprijetnosti delodajalcem, pri katerih se delo opravlja terensko, od doma ipd. Glede rešitve teh vprašanj je bilo sprva dogovorjeno, da naj bi bil sprejet nek podzakonski

akt, ki bi uredil ta vprašanja, po zadnjih informacijah s strani ministrstva pa bodo verjetno sprejeta zgolj neka priporočila. V vsakem primeru pa je potrebno razumeti, da se okoliščine in organizacija dela pri posameznem delodajalcu razlikujejo, kar bodo morali upoštevati tudi inšpektorji pri inšpekcijskih pregledih. Menim, da je zdravorazumsko gledano potrebno slediti razlagi, da se na kraju opravljanja dela ne more voditi evidenca o izrabi delovnega časa za pretekla obdobja oz. niti za tekoči mesec in bi tako morala zadoščati evidenca o izrabi delovnega časa za tekoči teden oz. morebiti tudi za tekoči dan (vpis ure prihoda in koriščenja malice, v kolikor je že bila koriščena).

V veljavi ostaja tudi ročni način vodenja evidenc, saj je zbornicam in delodajalskim organizacijam uspelo zaustaviti predlog po obveznem elektronskem vodenju evidence o izrabi delovnega časa. Je pa določeno **2-letno obvezno elektronsko vodenje evidence o izrabi delovnega časa v primeru storjenih kršitev s strani delodajalca**:

1. pravnomočno izrečene globe po 5., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14. ali 15. točki 1. odstavka, 2. ali 3. odstavka 217.a člena ZDR-1 (gre za prekrške, povezane z delovnim časom: naložitev nadurnega dela delavcu s krajšim delovnim časom, določanje polnega delovnega časa, odrejanje nadurnega dela, razporejanje delovnega časa, nočno delo, odmori in počitki), 2. pravnomočna izrečena globa po 1., 2., 3., 4. ali 5. odstavku novega 23. člena ZEPDSV-A (delodajalec ne vodi, ne hrani ali ne posodablja evidenc, navaja neresnične/nepravilne/nepopolne podatke, uporabi podatke za drug namen, ne predloži podatkov, ne obvešča delavca, ne hrani evidence/dokumentacije na kraju opravljanja dela).

Obvezno elektronsko vodenje evidence o izrabi delovnega časa pa bo potrebno tudi v primeru **dogovora med delodajalcem in delavci o elektronskem vodenju** evidence o izrabi delovnega časa (na prostovoljni podlagi).

Na koncu velja omeniti še **kazni za prekrške**, ki so določene v višjih zneskih (od 1.500 do 20.000 EUR), prav tako pa se določajo tudi novi prekrški in sankcije zanje **na področju elektronskega vodenja evidence o izrabi delovnega časa** (kazni od 3.000 do 20.000 EUR).

Zdenka Bedekovič,
specialistka za poslovanje v tujini,
plače in knjigovodstvo

Zaposlitev tujca po interventnem zakonu – ZIUOPZP

Potrebe po delavcih so vsak dan večje, zato delodajalce zanima, kje bi najhitreje in najlažje prišli do nove delovne sile. Zanimanje za zaposlitev tuje delovne sile se iz dneva v dan povečuje, saj domačih ustreznih kadrov še vedno primanjkuje.

V Ur. listu št. 95/23 je bil objavljen Zakon o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (ZIUOPZP). Zakon je začel veljati naslednji dan po objavi, in sicer 2. 9. 2023.

Ta namreč predvideva hitrejši ukrep zaposlovanja in izvajanja storitev državljanov iz tretjih držav. Ti za vstop in prebivanje v Republiki Sloveniji ne bodo več potrebovali vizumov v skladu z zakonom, ki ureja vstop in prebivanje tujcev za poklice, ki jih primanjkuje in so potrebni za odpravo posledic poplav in plazov v Republiki Sloveniji.

Zavod RS za zaposlovanje bo dovoljenja in soglasja obravnaval prednostno, in sicer v desetih dneh od prejema popolne vloge za izdajo dovoljenja ali zahtevka. Upravna enota pa bo ne glede na popolnost vloge nemudoma posredovala zahtevek Zavodu RS za zaposlovanje, če bodo vlogi priložene veljavne listine, ki jih navaja zgoraj omenjeni zakon.

V takem primeru lahko vlogo vloži tujec, ki za vstop v Republiko Slovenijo ne potrebuje vizuma in v Republiki Sloveniji prebiva zakonito. Prav tako pa lahko vloži vlogo njegov delodajalec, ki je za opravljanje dejavnosti, za katero se zahteva enotno dovoljenje, registriran najpozneje na dan 3. avgusta 2023. Za tovrstne vloge bo upravna enota izdajala tudi potrdila ob vložitvi vloge.

V postopku izdaje dovoljenj in podaje soglasij se bodo upoštevala tudi dokazila o neformalno pridobljeni usposobljenosti. Tovrstna dovoljenja in soglasja se bodo izdajala brez ugotavljanja izpolnjevanja pogoja, da v evidenci brezposelnih oseb ni ustrezne brezposelne osebe.

S tem zakonom se omogoča tudi hitrejši začetek izvajanja del tujih delavcev, zaposlenih pri tujih delodajalcih, ki bodo za namene odprave posledic poplav in plazov v Republiki Sloveniji opravljali čezmejno storitev.

Naročnik storitve lahko tujemu delavcu omogoči delo za tri mesece, ko gre za delo z namenom odprave in preprečitve posledic poplav in plazov na ozemlju Republike Slovenije. Tovrstno delo se lahko podaljša po poteku roka, a le v primeru, ko gre za delo z namenom odprave in preprečitve posledic poplav in plazov na ozemlju Republike Slovenije.

Vse stroške, ki nastanejo v postopku izdaje enotnih dovoljenj, krije delodajalec ali tuji delodajalec. Rok za nastop dela tujca in obveznost prijave v obvezno socialno zavarovanje je petnajst dni od vročitve soglasja.

S strani Zavoda RS za zaposlovanje se vodijo različne evidencije. Te so namenjene za raziskovalne, statistične in druge namene. Prav tako pa so v njih zbrani podatki o številu izdanih dovoljenj kot tudi ostalih postopkih, ki jih vodi Zavod RS za zaposlovanje. Prav tako pa se tovrstne informacije uporabljajo tudi za izmenjavo podatkov med različnimi institucijami za morebitne potrebe inšpekcijskih nadzorov.

Naj še opozorimo, da je delodajalcu, tujemu delodajalcu ali naročniku storitve prepovedano zaposlovanje tujcev, ko je izrečena pravnomočna globa za prekršek iz 161. člena tega zakona (tri leta od pravnomočnosti odločbe o prekršku).

Dušan Bavec,
specialist za delovno pravo
in pravo socialne varnosti

Ali invalidska upokojitev pomeni nižjo pokojnino?

Ni nujno oziroma običajno sploh ne. V zadnjem času pogosto kdo sprašuje, ali se mora kljub pridobljeni invalidski odločbi, ki bi mu omogočala invalidsko upokojitev, tudi dejansko upokojiti. Nekateri imajo zadržke zaradi davčnega ozadja, drugi pa se predvsem bojijo, da bi bila njihova invalidska pokojnina nižja, kot bi bila njihova starostna pokojnina, ko bi dopolnili zahtevanih 40 let pokojninske dobe.

Najprej naj predvsem slednjim pojasnim, da je zelo pomemb-

no dejstvo, ki vpliva na odmero invalidske pokojnine, to, kaj je bil razlog za nastanek invalidnosti, na podlagi katere zavarovanec pridobi pravico do invalidske pokojnine. Če je razlog za invalidsko upokožitev poklicna bolezen ali poškodba pri delu, se pokojnina odmeri v odstotku, kot če bi imel zavarovanec polno pokojninsko dobo, ne glede na njegovo dejansko doseženo pokojninsko dobo. Po enakem principu se invalidska pokojnina odmeri npr. tudi »s. p.-ju popoldancu«, ki iz naslova postranske dejavnosti plačuje pavšalne prispevke za primer poklicne bolezni in poškodbe pri delu, če invalidnost nastane pri opravljanju postranske oz. »popoldanske dejavnosti«. Za to kategorijo s. p.-jev predstavlja uveljavitev invalidske pokojnine iz naslova plačevanja pavšalnih prispevkov vsekakor največjo dodano vrednost, saj znesek v višini nekaj nad 80 € mesečno nikakor ni zanemarljiv. Po drugi strani pa si verjetno vsak želi, da do nastanka invalidnosti sploh ne pride in da so plačani pavšalni prispevki na neki način »stran vržen denar«. V primeru, da je vzrok za nastanek invalidnosti poškodba izven dela ali navadna bolezen, pridobi zavarovanec pravico do invalidske pokojnine, če ima ob nastanku invalidnosti dopolnjeno pokojninsko dobo, ki pokriva najmanj tretjino obdobja od dopolnjenega 20. leta starosti do nastanka invalidnosti.

Višina odstotka za odmero invalidske pokojnine se določi ob upoštevanju dopolnjene pokojninske dobe zavarovanca in prištete pokojninske dobe, izračunane po 137. členu ZPIZ-2. Tako odmerjena invalidska pokojnina za invalidnost, ki je posledica poškodbe zunaj dela ali bolezni, ne more presegati zneska pokojnine za invalidnost, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, razen v primeru, če dopolnjena pokojninska doba zavarovanca brez upoštevanja prištete dobe presega 40 let.

Iz določbe omenjenega 137. člena ZPIZ-2 izhaja, da je prišteta doba fiktivna oz. navidezna pokojninska doba, ki se prišteje k dejansko dopolnjeni pokojninski dobi zavarovanca in se mu upošteva pri odmeri pravic, če na dan nastanka invalidnosti še ni dopolnil 65 let starosti. Dolžina prištete dobe je odvisna od starosti zavarovanca na dan nastanka invalidnosti.

Če je invalidnost nastopila pred dopolnjenim 60. letom starosti, predstavlja prišteto dobo:

– dve tretjini obdobja med datumom nastanka invalidnosti in datumom, pri katerem bi zavarovanec dopolnil 60 let starosti, in

– ena polovica obdobja med datumom, pri katerem bi zavarovanec dopolnil 65 let starosti, in datumom, pri katerem bi dopolnil 60 let starosti.

Če je invalidnost nastopila po dopolnjenem 60. letu starosti, predstavlja prišteta doba eno polovico obdobja med datumom, pri katerem bi zavarovanec dopolnil 65 let starosti, in datumom nastanka invalidnosti.

Če je zavarovanec postal invalid po dopolnjenem 65. letu starosti, ni več upravičen do prištete dobe.

Staša Pirkmaier,
svetovalka – specialistka za
delovno pravo

Suspenz pogodbe o zaposlitvi

Delodajalci se včasih znajdejo v situaciji, ko je zoper zaposlenega delavca odrejen pripor ali pa mora delavec na prestopanje zaporne kazni ali pa je delavcu iz kakšnih drugih razlogov onemogočeno opravljanje dela po pogodbi o zaposlitvi. Dolžnost delavca je namreč, da v skladu s pogodbo o zaposlitvi izvršuje svoje pogodbenne obveznosti in opravlja delo na delovnem mestu ter v kraju in času, ki sta določena s pogodbo o zaposlitvi.

Suspenz pogodbe o zaposlitvi je institut, ki je zakonsko urejen v 53. členu ZDR-1 in določa naslednje primere začasnega prenehanja opravljanja dela delavca, in sicer zaradi:

- prestopanja zaporne kazni, izrečenega vzgojnega, varnostnega, varstvenega ukrepa ali sankcije za prekršek, zaradi katerih ne more opravljati dela šest mesecev ali manj;
- obveznega ali prostovoljnega služenja vojaškega roka;
- opravljanja nadomestne civilne službe oziroma usposabljanja za opravljanje nalog v rezervni sestavi policije;
- vpoklica pogodbenega pripadnika rezervne sestave Slovenske vojske k opravljanju vojaške službe v miru;
- poziva ali napotitve na opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči pogodbenega pripadnika Civilne zaščite;
- pripora in v drugih primerih, ki jih določajo zakon, kolektivna pogodba ali pogodba o zaposlitvi.

V teh primerih pogodba o zaposlitvi ne preneha veljati in je delodajalec ne sme odpovedati, razen če so podani razlogi za izredno odpoved (takšni primeri bodo v praksi redki, saj delavec med suspenzom pogodbe ne opravlja dela) **ali če je uveden postopek za prenehanje delodajalca.** Ob tem lahko še omenimo, da mora delavec, kljub temu da v času suspenza ne hodi na delo, spoštovati druge obveznosti iz delovnega razmerja, kot so npr. konkurenčna prepoved in varovanje poslovnih skrivnosti.

Kaj to konkretno pomeni? Ko je delavec odsoten iz razlogov, ki jih določa zakon, med suspenzom pogodbe o zaposlitvi mirujejo pogodbenne in druge pravice ter obveznosti iz

delovnega razmerja, ki so neposredno vezane na opravljanje dela. **To pomeni, da delavec ni dolžan opravljati dela, ki je dogovorjeno s pogodbo o zaposlitvi, ker tega dela zaradi zakonsko določene odsotnosti objektivno niti ne more opravljati, delodajalec pa delavcu ni dolžan izplačevati plače in ga za čas suspenza pogodbe o zaposlitvi odjavi iz sistema socialnih zavarovanj do prenehanja suspenza.**

Ker med suspenzom pogodbe o zaposlitvi mirujejo pogodbene in druge pravice ter obveznosti iz delovnega razmerja, ki so neposredno vezane na opravljanje dela, delavec v času suspenza tudi ni upravičen do letnega dopustna in regresa. Delodajalec tako v času suspenza pogodbe o zaposlitvi s tem delavcem nima nobenih stroškov, kar je pravilno in pravično, saj tudi delavec zanj ne opravlja nobenega dela.

V praksi nam delodajalci zastavljate vprašanja, ali se lahko uporabi suspenz pogodbe o zaposlitvi tudi v primerih daljše-

ga izobraževanja ali daljšega potovanja ali v drugih primerih odsotnosti delavcev, ki presegajo dolžino letnega dopusta, delavcu pa začasno preprečujejo izpolnjevanje nalog in obveznosti po pogodbi o zaposlitvi.

Suspenz pogodbe o zaposlitvi bi bil v primerih, ki jih zakon ne predvideva, mogoč le v primeru, če tako določa kolektivna pogodba ter pogodba o zaposlitvi med delavcem ter delodajalcem.

V skladu s tretjim odstavkom 53. člena ZDR-1 se ima delavec pravico in dolžnost vrniti na delo najkasneje v roku petih dni po prenehanju razlogov za suspenz pogodbe o zaposlitvi. S tem dnem preneha suspenz pogodbe. Če se delavec v predpisanem roku neupravičeno ne vrne na delo in mu je izrečena izredna odpoved v skladu s sedmo alinejo prvega odstavka 110. člena ZDR -1, traja suspenz pogodbe do začetka učinkovanja izredne odpovedi.

Mikrokrediti!

Najboljši krediti za samostojne podjetnike, mala in mikro podjetja.

- Subvencioniran Euribor - upošteva se le 37,5 % Euriborja
- Brez stroškov odobritve in vodenja
- Brezplačno zavarovanje - samo menice podjetja
- Hitra odobritev

www.phv.si

Sk(ad) skladov
COVID-19

S) Banka

PH Primorska
hranilnica

Ne spreglejte izobraževanj v Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije

10.

oktober

Osnove AI in ChatGPT za podjetnike – enostavno in razumljivo!

Na enostaven in predvsem praktičen način bomo razložili, kako vam lahko ta nova orodja olajšajo in pospešijo vaše delo, posebej v marketingu, pa tudi na drugih področjih. Na konkretnih primerih bomo prikazali uporabo ChatGPT promptov (ukazov) ter način delovanja še nekaterih priljubljenih AI orodij.

Predavateljica: Biserka Kišič

11.

oktober

Vrtilne tabele

Če Excel dnevno uporabljate in se pri delu soočate z veliko količino podatkov, ki jih je treba še urediti in iz njih pripraviti analizo, je to pravo izobraževanje za vas. Spoznali boste kako urediti podatke in iz njih narediti vrtilne tabele.

Izvajalec: predstavnik Micro Team d.o.o.

11.

oktober

Izpolnitev obveznosti s področja varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti za podjetja in bodoče podjetnike – brezplačna spletna delavnica

16.

oktober

Vse o normiranstvu – brezplačna spletna delavnica **Predavateljica:** Jana Galič

17.

oktober

Obveznosti delavca med trajanjem delovnega razmerja

Poznavanje obveznosti obeh pogodbenih strank med trajanjem delovnega razmerja je ključno za zakonit, učinkovit in zaupanja vreden odnos med delavcem in delodajalcem, pa tudi za ustrezno vrednotenje dejanj delavcev kot kršitev obveznosti v delovnem razmerju, ki lahko vodijo v redno ali izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi. Na webinarju boste izvedeli vse o obveznostih obeh pogodbenih strank v delovnem razmerju.

Predavateljica: Nina Ličar

18.

oktober

Izvršba za ne-pravnike – brezplačna spletna delavnica

19.

oktober

Izboljšajte svoje vodstvene veščine - delavnica za uspeh v sodobnem poslovnem svetu – brezplačna spletna delavnica

Predavateljica: Armina Džafič

20.

oktober

Priložnosti in pasti na trgu kriptovalut – brezplačna spletna delavnica

23.

oktober

S prevzemom v podjetništvo ali širitev obstoječega poslovanja – brezplačna spletna delavnica

26.

oktober

Kako voditi in hraniti kadrovske evidence po spremembi zakona

Sprejeta sprememba Zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti prinaša vrsto sprememb in novosti pri evidenci o izrabi delovnega časa, obveznost elektronskega vodenja evidenc v določenih primerih ter strožje sankcije za prekrške. Na delavnici boste izvedeli, kako pravilno voditi kadrovske evidence in kako se pripraviti na sprejete spremembe.

Predavateljica: Nina Ličar

7.

november

Suverenost v poslovnem svetu, odpravi stereotip in bodi proaktiven

Uporabite tisto kar, je v vas v celoti in ne delujte le s kančkom virov, ki so v vas. Ne dovolite, da vam zamajajo tla pod nogami zunanji vplivi in pričakovanja drugih, ne ozirajte se toliko na mnenja drugih, ne bojte se sodb in zavrnitev ...

Predavateljica: Armina Džafič

Redna usposabljanja voznikov v cestnem prometu za leta 2019, 2020, 2021, 2022 in 2023

Termine in spletne prijave najdete na: <https://www.ozs.si/usposabljanja-voznikov>.

Dodatne informacije in prijava: **Jana Božič** (jana.bozic@ozs.com, 01 58 30 520).

Na vse dogodke se je potrebno prijaviti, podrobnejše programe dogodkov najdete na <http://www.svetovanje.si>, za dodatne informacije pa pišite na izobrazevanje@ozs.si.

Pregled podatkov po ključnih kolektivnih pogodbah dejavnosti zasebnega sektorja

Opombe: Preglednica je le delovni pripomoček in zajema ključne kolektivne pogodbe dejavnosti zasebnega sektorja.

Za morebitne napake pri vnosu ne odgovarjamo.

Poudarjena dejavnost pomeni, da ima kolektivna pogodba za to dejavnost razširjeno veljavnost.

OPOZORILO: Iz spodnjih tabel izhajajo podatki iz Uradnih listov, objavljenih do dne 29. 9. 2023.

→ Kolektivna pogodba dejavnosti trgovine Slovenije (Ur. l. RS, št. 52/18 in nasl.)

Podpisniki: TZS, GZS, OZS in ZDS

Časovna veljavnost: do 31. 12. 2023

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

- 45 Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil,
- 46 Posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili in
- 47 Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili.

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 67/18).

Najnižje osnovne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 7. 2023 dalje*	825,20	856,87	907,76	969,00	1.080,10	1.194,02	1.424,02

*Najnižje osnovne plače se 1. julija 2019 uskladijo z inflacijo, merjeno z indeksom cen življenjskih potrebščin SURS VI 19/XII 18, če je inflacija višja kot 1 %, in sicer za razliko od 1 % do dejanskega % inflacije.

→ Kolektivna pogodba za kmetijstvo in živilsko industrijo Slovenije (Ur. l. RS, št. 40/2021)

Podpisniki: GZS - Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, ZDS in Zadruga zveza Slovenije

Časovna veljavnost: do 1. 5. 2021

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

01.110	01.120	01.130	01.140	01.150	01.160	01.190	01.210	01.220	01.230	01.240	01.250	01.260	01.270	01.280
01.290	01.300	01.410	01.420	01.430	01.440	01.450	01.460	01.470	01.490	01.500	01.610	01.620	01.630	01.640
03.110	03.120	03.210	03.220	10.110	10.120	10.130	10.200	10.310	10.320	10.390	10.410	10.420	10.510	10.520
10.610	10.620	10.710	10.720	10.730	10.810	10.820	10.830	10.840	10.850	10.860	10.890	10.910	10.920	11.010
11.020	11.030	11.040	11.050	11.060	11.070	12.000	81.300							

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur v EUR):

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
od 1. 12. 2021 dalje	587,41	644,25	713,74	787,42	882,17	1.037,96	1.172,71	1.383,25

→ Kolektivna pogodba gradbenih dejavnosti (Ur. l. RS, št. 101/15 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo: 41 Gradnja stavb
42 Gradnja inženirskih objektov
43 Specializirana gradbena dela in

8.110	8.120	23.320	23.510	23.520	23.610	23.620	23.630	23.640	23.650	23.690	23.700
-------	-------	---------------	---------------	--------	--------	--------	--------	--------	---------------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 30/18 in 132/20). Označene in **42.110, 42.120, 42.130 in 42.910.**

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	IV./2	V.	V./2	VI.	VI./2	VII.	VII./2	VII./3	VIII.
od 1. 1. 2023 dalje	614,60	682,16	756,08	837,68	888,50	990,12	1.051,72	1.108,70	1.284,24	1.315,04	1.478,25	1.592,20	1.763,14

→ **Kolektivna pogodba dejavnosti gostinstva in turizma Slovenije** (Ur. l. RS, št. 56/18 in nasl.)

Podpisniki: TGZS in ZDS

Časovna veljavnost: do 31. 12. 2023

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

55.100	55.201	55.202	55.203	55.204	55.209	55.300	55.900	56.101	56.102	56.103	56.104	56.105	56.210	56.290
56.300	77.340	79.110	79.120	79.900	85.510	86.220	92.001	92.002	93.110	93.120	93.130	93.190	93.210	93.291
93.292	93.299													

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 13/19).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
1. 1. 2023 dalje	800,00	900,00	950,00	1.050,00	1.200,00	1.300,00	1.400,00	1.500,00

→ **Kolektivna pogodba za dejavnost kovinskih materialov in livarn Slovenije** (Ur. l. RS, št. 78/14 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje kovinskih materialov in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

24.100	24.200	24.310	24.320	24.330	24.340	24.410	24.420	24.430	24.440	24.450	24.510	24.520	24.530	24.540
25.500	32.110	32.120	32.130											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 39/15).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 6. 2023 dalje	602,04	666,42	732,54	836,94	913,50	1.066,62	1.247,58	1.426,80	1.682,58
na uro	3,46	3,83	4,21	4,81	5,25	6,13	7,17	8,20	9,67

→ **Kolektivna pogodba za papirno in papirno-predelovalno dejavnost** (Ur. l. RS, št. 110/13 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje papirne in papirno predelovalne industrije in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki trajno opravljajo delo na območju Republike Slovenije in so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

17.110	17.120	17.210	17.220	17.230	17.240	17.290
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 35/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	V./1	V./2	VII.	VIII.
Od 1. 1. 2023 dalje	557,60	632,83	708,21	783,49	915,68	1.168,27	1.380,69	1.752,44	2.017,96	

→ **Kolektivna pogodba grafične dejavnosti** (Ur. l. RS, št. 77/17 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Medijska zbornica in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

18.110	18.120	18.130	18.140
--------	--------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2023 dalje	592,15	651,38	722,44	811,25	923,77	1.059,95	1.202,08	1.663,96	2.007,39

→ **Kolektivna pogodba za dejavnost elektroindustrije Slovenije** (Ur. l. RS, št. 108/05 in nasl.)**Podpisniki:** GZS - Združenje za elektroindustrijo in ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki opravljajo dejavnost:

26.110	26.120	26.200	26.300	26.400	26.510	26.520	26.600	26.700	26.800	27.110	27.120	27.200	27.310	27.320
27.330	27.400	27.510	27.900	29.310	32.500	33.130	33.140	33.200	95.220					

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 47/09).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 2. 2023 dalje	635,40	650,72	713,87	803,82	876,55	1.020,09	1.186,60	1.355,01	1.594,25

→ **Kolektivna pogodba za kovinsko industrijo Slovenije** (Ur. l. RS, št. 6/15 in nasl.)**Podpisniki:** GZS - Združenje za kovinsko industrijo in ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

25.110	25.120	25.210	25.290	25.300	25.400	25.611	25.619	25.620	25.710	25.720	25.731	25.732	25.910	25.920
25.930	25.940	25.990	27.520	28.110	28.120	28.130	28.140	28.150	28.210	28.220	28.230	28.240	28.250	28.290
28.300	28.410	28.490	28.910	28.920	28.930	28.940	28.950	28.960	28.990	29.100	29.200	29.320	30.110	30.120
30.200	30.300	30.400	30.910	30.920	30.990	33.110	33.120	33.150	33.160	33.170	33.190	33.200		

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 80/15).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 9. 2023 dalje	650,76	709,92	786,48	896,10	976,14	1.143,18	1.332,84	1.520,76	1.799,16
na uro	3,74	4,08	4,52	5,15	5,61	6,57	7,66	8,74	10,34

→ **Kolektivna pogodba za dejavnosti pridobivanja in predelave nekovinskih rudnin Slovenije**

(Ur. l. RS, št. 55/13 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za nekovine in ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

08.110	08.120	08.910	08.930	08.990	23.110	23.120	23.130	23.140	23.190	23.200	23.310	23.410	23.420	23.430
23.440	23.490	23.910	23.990											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 24/14).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI./1	VI./2	VII.	VIII.
od 1. 4. 2018 dalje	528,21	586,90	650,93	729,18	821,66	923,04	999,51	1.122,23	1.419,24

→ **Kolektivna pogodba za tekstilne, oblačilne, usnjarske in usnjarsko predelovalne dejavnosti**

(Ur. l. RS, št. 18/14 in nasl.)

Podpisniki: ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

13.100	13.200	13.300	13.910	13.920	13.930	13.940	13.950	13.960	13.990	14.110	14.120	14.130	14.140	14.190
14.200	14.310	14.390	15.110	15.120	15.200									

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 25/14).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 4. 2014 dalje	433,26	462,84	504,60	553,32	614,22	725,58	817,80

→ **Kolektivna pogodba za lesarstvo Slovenije** (Ur. l. RS, št. 58/17 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje lesne in pohištvene industrije in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za vse delodajalce, ki so registrirani za opravljanje pretežne dejavnosti v lesarstvu.

16.100	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	31.010	31.020	31.030	31.090	32.200	32.300	32.400	32.910	32.990
95.240														

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 7. 2019 dalje	477,92	521,76	574,94	637,26	712,24	831,92	937,07

→ **Kolektivna pogodba za cestni potniški promet** (Ur. l. RS, št. 197/20)

Podpisniki: GZS - Združenje za promet, ZDS in OZS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za določen čas do 31. 12. 2021.

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 163/21).

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki opravljajo dejavnost 49.310 ali 49.391.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Vozno osebje
od 1. 6. 2023 dalje	806,09	837,54	916,87	1.034,12	1.124,10	1.325,76	1.458,83	1.240,00

→ **Kolektivna pogodba med delavci in družbami drobnega gospodarstva** (Ur. l. RS, št. 94/10 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Podjetniško trgovska zbornica

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Razširjena veljavnost: 85.530 Delno (Ur. l. RS, št. 4/18).

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

13.300	13.990	14.120	14.130	15.120	15.200	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	17.290	22.110	22.190	22.210
22.220	22.230	22.290	23.440	24.330	25.110	25.120	25.290	25.620	25.710	25.720	25.731	25.910	25.920	25.930
25.940	25.990	26.400	26.520	26.600	27.110	27.320	27.330	27.400	27.900	28.250	28.290	28.490	28.930	28.990
29.320	30.120	30.920	31.010	31.020	31.030	31.090	32.120	32.130	31.500	32.200	32.300	32.300	32.500	32.910
32.990	33.110	33.120	33.130	33.140	33.190	33.200	41.200	43.310	43.320	43.390	43.910	71.200	74.100	74.200
77.110	77.120	77.210	77.220	77.290	77.310	77.320	77.330	77.340	77.350	77.390	80.100	80.200	80.300	81.210
81.220	82.110	82.190	82.200	82.300	82.920	82.990	85.320	85.510	85.520	85.530	85.590	86.220	86.230	86.901
86.909	88.109	90.010	90.020	90.030	90.040	93.130	93.210	93.299	95.210	95.220	95.230	95.240	95.250	95.290
96.010	96.021	96.022	96.040	96.090										

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 2. 2023 dalje	647,45	738,10	828,71	932,31	1.042,38	1.243,11	1.411,43	1.683,34	2.020,02

→ **Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo** (Ur. l. RS, št. 46/23 in nasl.)

Podpisniki: GIZ - Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Razširjena veljavnost: zaenkrat še ne.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki so člani pogodbene stranke in ki kot glavno dejavnost opravljajo obrtno dejavnost po Uredbi o obrtnih dejavnostih in Listi dejavnosti, ki se po Obrtnem zakonu običajno opravljajo na obrtni način.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih za (174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
od 1. 5. 2023 dalje	754,00	867,00	915,00	969,00	1.037,00	1.085,00	1.111,00	1.243,00

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2023

Obvestilo FURS z dne 19. 12. 2022

Stopnje dohodnine

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.755,00	16 %	
8.755,00	25.750,00	1.400,80 + 26 %	nad 8.755,00
25.750,00	51.500,00	5.819,50 + 33 %	nad 25.750,00
51.500,00	74.160,00	14.317,00 + 39 %	nad 51.500,00
74.160,00		23.154,40 + 50 %	nad 74.160,00

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2022 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	729,58	16 %	
729,58	2.145,83	116,73 + 26 %	nad 729,58
2.145,83	4.291,67	484,96 + 33 %	nad 2.145,83
4.291,67	6.180,00	1.193,08 + 39 %	nad 4.291,67
6.180,00		1.929,53 + 50 %	nad 6.180,00

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2023:

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih	
nad	do		
	16.000,00	5.000,00 + (18.761,40 - 1.172,59 x skupni dohodek)	
16.000,00		5.000,00	

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih	
nad	do		
	1.333,33	416,67 + (1.563,45 - 1.172,59 x bruto dohodek)	
1.333,33		416,67	

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava (o čemer obvesti delodajalca) se davčna osnova zmanjša za 416,67 eura.

2. Osebnolajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	18.188,61	1.515,72
zavezancu po dopolnjenem 70. letu	1.500,00	125,00
zavezancu, ki prostovoljno in nepoklicno opravlja operativne naloge zaščite, reševanja in pomoč nepretrgoma najmanj 10 let	1.500,00	125,00

3. Posebna osebnolajšava za rezidenta, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 3.500 evrov.

Za rezidenta, prejemnika dohodka iz delovnega razmerja, do dopolnjenega 29. leta, znaša 1.300 evrov. Olajšava se prizna na letni ravni, sorazmerno glede na število mesecev delovnega razmerja v davčnem letu, pri čemer se upošteva vsak polni mesec zaposlitve.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.698,00	224,83
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	9.777,00	814,75
za drugega vzdrževanega otroka	2.933,00	244,42
za tretjega vzdrževanega otroka	4.892,00	407,67
za četrtega vzdrževanega otroka	6.851,00	570,92
za petega vzdrževanega otroka	8.810,00	734,17
Za vse nadaljnje vzdrževane otroke se višina olajšave poveča za 1.959,00 eura (mesečno za 163,25 evrov)		

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.698,00	224,83

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko

Največ do zneska premije, ki je enak 24% obveznih prispevkov za PIZ za zavarovance oziroma 5,844% pokojnine zavarovanca in ne več kot 2.903,66 evrov letno.

6. Minimalna plača

Minimalna plača	v eur
1.1.2022 - 31.12.2022	1.074,43
1.1.2023 - 31.12.2023	1.203,36

Najnižje osnove za plačilo prispevkov za delavce v delovnem razmerju

osnova	znesek PLP v eur	znesek v eur	velja za izplačila
60% PLP	2.023,92	1.214,35	od 1.3.2023 do 29.2.2024

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV SEPTEMBER 2023

Vrsta prejema	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba)
1. Prehrana med delom	
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	7,96 EUR na dan
1.2.	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (7,96 EUR) prišteje še 0,99 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela	
2.1.	v višini 0,21 EUR za vsak polni kilometer razdalje med običajnim prebivališčem in mestom opravljanja dela za vsak dan prisotnosti na delu
2.2.	do višine 140 eur, če je delavec prisoten najmanj en dan na delu in oddaljen najmanj 1 km od mesta opravljanja dela
3. Dnevnica za službena potovanja v RS	
3.1. nad 6 do 8 ur	9,69 EUR
nad 8 do 12 ur	13,88 EUR
nad 12 ur	27,81 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnice za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (UL št. 76/2019)	
4.1. nad 6 do 8 ur	25% dnevnice
4.2. nad 8 do 14 ur	75% dnevnice
4.3. nad 14 do 24 ur	cela dnevnic
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	55 EUR
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolarija, Romunija	40 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15%
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90% zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju	
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo	0,43 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prenočevanje na službenem potovanju	
prenočevanje na službenem potovanju	do višine dejanskih stroškov za prenočevanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi
7. Terenski dodatek	
terenski dodatek	5,84 EUR na dan
8. Nadomestilo za ločeno življenje	
nadomestilo za ločeno življenje	434 EUR na mesec

Vrsta prejemka	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba)	
9. Regres za letni dopust		
regres za letni dopust	Neobdavčen in neoprispevčen: regres za letni dopust, ki je določen kot pravica iz delovnega razmerja v skladu z zakonom, ali vsebinsko primerljiv dohodek iz tujine, in sicer do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji.	
10. Jubilejne nagrade		
jubilejne nagrade		
za 10 let delovne dobe	30% PLP	607,18 EUR
za 20 let delovne dobe	45% PLP	910,76 EUR
za 30 let delovne dobe	60% PLP	1.214,35 EUR
za 40 let delovne dobe	75% PLP	1.517,94 EUR
11. Odpravnina ob upokojitvi		
odpravnina ob upokojitvi	300% PLP	6.071,76 EUR
12. Solidarnostna pomoč		
v primeru smrti delavca	5.000 EUR	
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	5.000 EUR	
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	2.000 EUR	
13. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo		
dijaki in študenti	15% PLP	303,59 EUR
14. Plačila vajencem		
Do višin, ki jih kot minimalno višino vajeniške nagrade določa Zakon o vajeništvu		

Osnove za izračun prejemkov		
Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna letna plača zaposlenih v RS (PLP)
julij 2023	2.202,08	2.023,92 EUR

Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja ne določa pravic delavcev, torej višine povračil stroškov do katerih je delavec upravičen z delovnopravno zakonodajo, temveč le neobdavčeno višino povračila. S 1.1.2020 se KPOP ne uporablja več. Delodajalce pozivamo, da pravice delavcev uredijo s Pravilnikom o delovnih razmerjih.

Opozarjamo na sodbo Vrhovnega sodišča VIII Ips 26/2022 z dne 29. 11. 2022. Sodišče je v navedeni sodbi odločilo, da se v pravni praznini, davčna Uredba uporabi kot relevantna pravna podlaga za določitev višine povračil stroškov, če delodajalca ne zavezuje kolektivna pogodba dejavnosti, niti ne obstaja morebitna primerljiva in zanj uporabljiva druga kolektivna pogodba.

Pavšalni prispevki za zavezance, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic-pavšalisti

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

1. 4. 2023 dalje znaša 42,19 eur. Zavezanci plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do 20. v mesecu za pretekli mesec.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje

Znesek prispevka za obdobje **od 1.1.2023 do 31.12.2023** znaša **42,91 EUR** (10,73 EUR + 32,18 EUR). Prispevek plačujejo zavezanci mesečno **do 20. v mesecu** za pretekli mesec, ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih - september 2023

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR		60 % PP**	3,5 PP***	
Prehodni davčni		1.214,35	7.083,72	
2.023,92	podračun	Referenca		
Prisp. zavarovanja za PIZ	15,50%	188,22	1.097,98	
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%	107,47	626,91	
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	295,69	1.724,89
Prisp. zavarovanja za ZZ	6,36%	77,23	450,52	
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%	79,66	464,69	
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%	6,44	37,54	
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	163,33	952,75
Prisp. zavarovanja za starš. var.	0,10%	1,21	7,08	
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%	1,21	7,08	
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	2,42	14,16
Prisp. zavarovanja za zaposl.	0,14%	1,7	9,92	
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%	0,73	4,25	
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	2,43	14,17
Skupaj drugi prisp.		4,85	28,33	
PRISPEVKI SKUPAJ		463,87	2.705,97	

Vir: FURS

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2022 (PP): 2.023,92 EUR

** Minimalna osnova za prispevke samozaposlenih v letu 2023 znaša 60 % zadnje znane povprečne letne plače: 60 % od 2.023,92 EUR = 1.214,35 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 2.023,92 x 3,5 = 7.083,72 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezanec elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Prispevki za socialno varnost družbenikov (zav. podlaga 040) - september 2023

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			90 % PP**	3,5 PP***
2.023,92	Prehodni davčni podračun	Referenca	1.821,53	7.083,72
Prisp. zavarovanja za PIZ	15,50%		282,34	1.097,98
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		161,21	626,91
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	443,55	1.724,89
Prisp. zavarovanja za ZZ	6,36%		115,85	450,52
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		119,49	464,69
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		9,65	37,54
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	244,99	952,75
Prisp. zavarovanja za starš. var.	0,10%		1,82	7,08
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,82	7,08
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	3,64	14,16
Prisp. zavarovanja za zaposl.	0,14%		2,55	9,92
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		1,09	4,25
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	3,64	14,17
Skupaj drugi prisp.			7,28	28,33
PRISPEVKI SKUPAJ			695,82	2.705,97

Vir: FURS

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2022 (PP): 2.023,92 EUR

** Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2023 znaša 90 % zadnje znane povprečne letne plače: 90 % od 2.023,92 = 1.821,53 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 2.023,92 x 3,5 = 7.083,72 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezanec elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Minimalna bruto urna postavka za začasno in občasno delo upokoencev in študentskega dela

Začasno in občasno delo upokoencev	Leto	MIN bruto urna postavka v EUR	MAX bruto dohodek v EUR
	od 1.3.2023 do 29.2.2024	6,92	10.346,52

Skladno z ZIUOPZP se v obdobju od 1. 9. 2023 do 31. 12.2023 določbe o omejitvi bruto dohodka ne upoštevajo.

Študentsko delo	Veljavnost od	MIN bruto urna postavka v EUR
	od 21.1.2023	6,92

Frizerji tudi humanitarni

Sekcija kozmetikov pri OZS in Sekcija frizerjev pri OZS sta tudi letos skupaj organizirali kongres kozmetikov in frizerjev. V nedeljo, 1. oktobra, so v Kongresnem centru Thermana Laško spremljali zanimiv program z aktualnimi temami s področja stroke in poslovanja. Ne le v predavalnici, veliko zanimivih novosti so v preddverju predstavili tudi razstavljalci, dobavitelji opreme in izdelkov za frizerje in kozmetike.

Uvodoma so zbrane pozdravili predsednik Sekcije frizerjev pri OZS **Smiljan Škarica**, predsednica Sekcije kozmetikov pri OZS **Ksenija Pehlič Simončič** in predsednik OZS **Blaž Cvar**.

V nadaljevanju dneva so udeleženci poleg zakonodajnih novosti med drugim poslušali zanimiva predavanja s področja laminacije obrvi, dermatologije, pedikure, kalkulacije cen in trendov pri ličenju, največ navdušenja pa je prav gotovo požel praktični seminar Brivske akademije by Edis. Edisu, ki je povedal, da se pri oblikovanju pričeske še najbolj ozira na stil oblačenja in glasbo, ki jo stranka posluša, se je na odru pridružil tudi Emanuel Medina iz Argentine in pred udeleženci kongresa uredil model in ustvaril ti. mullet.

Kongres je imel tudi humanitarno noto. Med oškodovanimi, ki so jih prizadele poplave, so bili namreč tudi člani sekcije frizerjev. Takoj po poplavah so se frizerji združili v humanitarni akciji Frizerji pomagamo, katere pobudnik je bila sekcija frizerjev skupaj z Romano Marolt iz Frizerske šole Ljubljana. Sredstva so se zbirala v okviru Ustanove za humanitarno pomoč obrtnikom, del pa so prispevali tudi razstavljalci, ki so sodelovali na kongresu. Doslej so zbrali okrog 2500 evrov, akcija pa se s tem ne končuje, saj so frizerjem pomoč ponudili tudi dobavitelji izdelkov in opreme, še vedno pa je odprt e-naslov frizerjipomagamo@gmail.com, kjer lahko ponudite svojo pomoč.

E. M.

SEKCIJA ZA PROMET

Potrdilo za voznike tujce: Začasni ukrep je podaljšan do konca marca 2024

Na pobudo prevoznikov je Ministrstvo za infrastrukturo podaljšalo začasni ukrep glede izdaje potrdila za voznike tujce državljane tretjih držav. Prevozniki so podrobno preučili predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o voznikih. Ugotovili so, da predlagani dodatni pogoj minimalne izobrazbe, ki naj bi ga za usposabljanje moral izpolnjevati kandidat za voznika, ne bo zasledoval cilja povečanje varnosti v cestnem prometu, ki ga želimo doseči. Prevozniki so v želji po boljši prepoznavnosti poklica voznik pripravili še eno tovrstno predstavitev.

Potrdila za voznike tujce iz tretjih držav

Na pobudo obeh prevozniskih združenj OZS in GZS je Ministrstvo za infrastrukturo konec septembra podaljšalo začasni ukrep glede izdaje potrdila za voznike tujce, ki so državljani tretjih držav.

Potrdilo za voznika tujca, ki je vložil vlogo za podaljšanje enotnega dovoljenja, a vloga zanj še ni rešena, lahko izdajatelj licence izda z enako dobo ve-

ljavnosti kot izda ZZS svoje obrazce o zavarovanju voznika. Uredba 1072/2009/ES glede potrdila za voznika namreč določa, da ga država članica izda prevozniku za voznika, ki je cestnemu prevozniku na voljo v skladu s pogoji zaposlitve in poklicnega usposabljanja, določenimi v navedeni državi članici z zakoni ali drugimi predpisi in kolektivnimi pogodbami.

Voznik tujec, državljan tretjih držav, ki ima veljavno pogodbo o zaposlitvi in

ima vsa potrdila, da je zavarovan, pomeni, da je zaposlen zakonito in se mu to potrdilo lahko izda. Izdano pa je lahko samo za dobo veljavnosti potrdil oziroma obrazcev ZZS, saj se samo v času ustreznega zavarovanja šteje, da je voznik zakonito zaposlen. Ob tem velja opozorilo, da je praviloma ukrep veljaven le za prevoze, ki se izvajajo na območju Republike Slovenije. Začasni ukrep bo veljal do 31. marca 2024.

Bigstock

PROMOCIJA POKLICA VOZNIK TOKRAT NA ULICI OBTI

Sekcija za promet ob vse večjem pomanjkanju voznikov za promocijo poklica voznik/voznica izkoristi vsako priložnost, kjer ga lahko predstavi mladim ali potencialnim drugim novim voznikom. Zato se je tudi letos odločila, da v sklopu Ulice obrti, kjer je naša stanovska organizacija na MOS predstavila obrtne poklice, izpostavi tudi svoj poklic voznika tovornega vozila in voznika avtobusa. Obisk je bil zelo dober, saj je Ulico obrti obiskalo več kot 2000 osnovnošolcev iz kar 42 osnovnih šol. Mladi so si lahko ogledali delovni prostor voznika v tovornjaku in avtobusu ter se spoznali s poklicem in potrebnim izobraževanjem.

Ob tem se Sekcija za promet pri OZS za pomoč pri pripravi predstavitve zahvaljuje podjetju Volvo d.o.o. iz Ljubljane, Šabija d.o.o. iz Novega mesta in Mirttours - Peter Mirt s.p. iz Blance, ki so zagotovili vozila.

Sekcija za promet ob pomanjkanju voznikov za promocijo poklica izkoristi vsako priložnost, zato se je tudi letos odločila, da v sklopu Ulice obrti, kjer je naša stanovska organizacija mladim na MOS predstavila obrtne poklice, izpostavi tudi svoj poklic voznika tovornega vozila in voznika avtobusa.

Predlagani izobrazbeni pogoji za voznike ni sprejemljiv

Prevozniki so preučili predlog predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o voznikih, EPA 958-IX. Ugotovili so, da predlagani dodatni pogoji, ki naj bi ga za usposabljanje moral izpolnjevati kandidat za voznika, ne bo zasledoval cilja, ki ga želimo doseči. Svoje pripombe so septembra poslali v Državni svet RS, Komisiji za lokalno samoupravo in regionalni razvoj.

Gre namreč za nov pogoji, ki se dodaja za začetek usposabljanja, v skladu z njim, naj bi kandidat izpolnil vsaj 7. razred osnovne šole. Po mnenju prevoznikov tak dodatni pogoji ne bo dosegel namena in sicer, da naj bi s cest umaknil najhujše kršitelje, lahko celo prispeval k povečanemu številu voženj brez veljavnega vozniškega dovoljenja.

Pri nas pridobivajo izpit tudi tujci, ti praviloma znajo brati, vendar našega jezika ne razumejo, razumejo pa internacionaliziran sistem prometnih znakov, ki je

je namenjen ravno temu, da ga razume vsak, vozniški izpit pa lahko opravlja tudi starejši, ki bo novo zahtevani pogoji verjetno zelo težko dokazoval.

Prevozniki sicer podpirajo pobudo za sprejem ukrepov, na podlagi katerih se bodo lahko s cest trajno odstranili najhujši kršitelji, vendar nikjer nismo zaznali povezave med najhujšimi kršitelji in vozniki brez osnovnošolske izobrazbe, zato menijo, da so na to temo potrebni drugi sistemski ukrepi.

ANTON ŠIJANEC

T-2 VARNOSTNE REŠITVE ZA POSLOVNE UPORABNIKE

Varnostne rešitve po meri vašega podjetja

Vaše delo je preveč dragoceno, da bi ga izpostavljali varnostnim tveganjem. T-2 varnostne rešitve odlikujejo vodilne tehnološke rešitve, varnostni operativni center v Sloveniji vam omogoča, da vaši podatki ne bodo nikdar prešli meje države in da za vašo varnost neprestano skrbi ekipa vrhunskih strokovnjakov. Rešitve prilagodimo glede na potrebe vašega podjetja in tako poskrbimo za najvišjo varnost.

t-2.net/varnostne-resitve

SEKCIJA LESNIH STROK

Druženje lesarjev Na jasi

Okrog sto članov Sekcije lesnih strok pri OZS se je 21. septembra zbralo na tradicionalnem srečanju Na jasi v Miklavžu pri Vranskem. Kot običajno je sekcija pripravila zanimiv program z aktualnimi vsebinami, sponzorji so srečanje popestrili s predstavitvijo novosti iz svoje ponudbe, udeleženci pa so priložnost dobro izkoristili tudi za druženje in izmenjavo izkušenj.

Zbrane je uvodoma nagovoril predsednik sekcije lesnih strok **Alojz Selišnik**. »Konstantna udeležba dokazuje, da je branža konstantna oziroma zelo žilava,« je izrazil zadovoljstvo in udeležencem predstavil aktivnosti in prizadevanja sekcije na področju razpoložljivosti slovenske lesne mase domačim žagarjem, prenesel pa jim je še informacijo o spremembah nemške zakonodaje glede uporabe lesa v gradbeništvu. Kot je povedal, so njihove namere lesu dati več veljave. To nakazuje trende, ki bodo zagotovo dvignili tudi povpraševanja po lesenih izdelkih. Selišnik se je vsem, ki so kakorkoli pomagali prizadetim v poplavih, med katerimi je bilo zelo veliko tudi lesarjev.

Predsednik OZS **Blaž Cvar**, ki je v nadaljevanju pozdravil zbrane, je poudaril pomen tovrstnih srečanj in se dotaknil odprave posledic omenjenih poplav. »Glede na razsežnosti poplav je jasno, da brez pomoči vseh nas, predvsem pa države, pri odpravi posledic ne bo šlo. Interventna zakonodaja je bila hitro sprejeta, pričakujemo pa tudi, da se bo končno

začela izvajati,« je povedal Cvar in poudaril, da zbornica tudi v luči prihajajoče ohladike gospodarske klime pričakuje ukrepe, ki bodo v pomoč gospodarstvu: »Treba je reagirati. Pripraviti je treba ukrepe, ki bodo pomagali, da bomo to situacijo pričakali čim bolj pripravljeni. Pričakujemo, da bodo naša opozorila po letu in več končno naletela na posluš in sprejem ukrepov, ki jih predlagamo.«

Člane sekcije lesnih strok sta nagovorila tudi generalni direktor direktorata za lesarstvo pri MGTŠ **Darko Sajko** in direktor OZS **Danijel Lamperger**. Sajko je potrdil, da bodo na ministrstvu pripravili ukrepe za podjetja, ki bodo čutila zmanjšanje gospodarske aktivnosti, in zagotovil, da bo pri oblikovanju le-teh sodelovala tudi OZS. Povedal je še, da bo direktorat tudi v prihodnje podjetjem namenjal razvojne spodbude v obliki razpisov, izpostavil pa je še promocijske aktivnosti, s katerimi širšo javnost ozaveščajo o pozitivnih učinkih uporabe lesa.

Lamperger je lesarje povabil, naj izkoristijo ponujene razpise, vavčerje, sve-

Udeležba na strokovnem srečanju je bila **brezplačna**, za kar gre prav posebna zahvala našim partnerjem **Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, Direktorat za lesarstvo in SPIRIT Slovenija**

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO,
TURIZEM IN ŠPORT

ter sponzorjem:

tovanja in sejemske predstavitve, predvsem pa jih je pozval, naj bodo aktivni in energični tudi pri podpori zbornici, ki se trudi državo prepričati, da gospodarstvo, če hoče preživeti, ne more prenesti nobenih dodatnih obremenitev več.

V okviru srečanja so nato udeleženci srečanja v nadaljevanju prisluhnili pre-

davanjem o novostih zakona o varstvu potrošnikov, o novostih pri evidencah delovnega časa, o kolektivnih pogodbah in o sodnem izvedenstvu in mediaciji v praksi, za razvedrilo pa je ob koncu srečanja poskrbel še stand up komik Uroš Kuzman.

EVA MIHELIČ

SEKCIJA OPTIKOV

Strokovno srečanje optikov in optometristov

Sekcija optikov pri OZS, Društvo očesnih optikov Slovenije in Šolski center Rogaška Slatina ob svojem prazniku Svetovnem dnevu vida 20. in 21. oktobra organizirajo strokovno srečanje optikov in optometristov.

Strokovno srečanja optikov in optometristov ob Svetovnem dnevu vida, bo potekalo v petek, 20. in v soboto, 21. oktober 2023 v Rogaški Slatini v prostorih Kulturno turističnega središča Anin dvor in Šolskega Centra Rogaška Slatina.

Dogodek je namenjen strokovnemu izobraževanju ter medsebojnemu spoznavanju in druženju kolegic in kolegov. Na srečanje so vabljeni podjetja, obrtniki in podjetniki, njihovi družinski člani,

veseli pa bodo tudi vseh zaposlenih.

Pester in naporen a zelo zanimiv strokovni program

Dogajanje strokovnega srečanja se bo začelo v petek, 20. oktobra ob 13.30 uri z registracijo udeležencev, sledil pa bo prvi blok strokovnih predavanj, ki bo potekal v dveh ločenih dvoranah. Naporen popoldan se bo zaključil s pogostitvijo in prijetnim strokovnim druženjem v prostorih Šolskega centra Rogaška Slatina.

V soboto, 21. oktobra se bo strokovni del s predavanji nadaljeval preko celega dne, vmes pa bo z odmori dovolj časa tudi za kosilo in medsebojno druženje kolegic in kolegov. Popoldan se bodo vsi udeleženci srečali na isti lokaciji in lahko poslušali še predavanja bolj splošnih poslovnih tematik.

Strokovno srečanje se bo zaključilo ob 19. uri z gala večerjo in zabavnim programom v Aninem Dvoru.

Podroben program in obvezne prijave

Podroben program in vsebine številnih strokovnih predavanj poiščite na spletni strani sekcije, kjer je tudi elektronski obrazec za obvezno prijavo (www.ozs.si/sekcija-optikov/novice).

Za dodatne informacije sta vam na voljo Iris Ksenija Brkovič, sekretarka sekcije, tel.: 01 5830 566, e-pošta: iris.brkovic@ozs.si in Matic Vogrič, predsednik DOOS, tel.: 041 286 345, e-pošta: vogric.matic@gmail.com.

Ob vabilu gre prav posebna zahvala pokroviteljem srečanja Emea d.o.o., CooperVision, Essilor d.o.o., Hoya Lens d.o.o., Mediprem d.o.o., LRM d.o.o., OPH Oktal Pharma d.o.o., Optic Solution d.o.o., Tokai Slovenia, Optimed Medical d.o.o., Rimc d.o.o. in Rodenstock d.o.o.

ANTON ŠIJANEC

GOSPODARSKA DELEGACIJA

Kovinarji bodo obiskali podjetji Hilti in Meusburger Georg

Izkoristite odlično priložnost ogleda podjetij in individualnih B2B sestankov z dvema vrhunskima podjetjema, ki ob tej priložnosti slovenskim partnerjem odpirata svoja vrata.

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije v enakovrednem partnerstvu s SPIRIT Slovenija in Ministrstvom za gospodarstvo turizem in šport RS najavlja gospodarsko delegacijo članic Sekcije kovinarjev pri OZS in drugih podjetjih v kovinski industriji, ki bodo od 18. do 20.

oktobra 2023 obiskala podjetji Hilti AG in Meusburger Georg GmbH & Co KG v Avstriji.

Priložnost za nove posle

Na srečanjih bo mogoče izvesti več o njihovem delu, ponudbi ter inovativnih

storitvah s tega področja kovinske industrije, možno pa bo tudi poslovno in neformalno mreženje, ki lahko vodi v nove poslovne priložnosti. Več informacij poiščite na spletni strani sekcije kovinarjev.

A.Š.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO,
TURIZEM IN ŠPORT

OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE

Zavarovanja za podjetja

Zavarovalnica Triglav nudi
poseben popust za imetnike
kartice **Mozaik podjetnih**.

triglav

Vse bo v redu.
triglav.si

SEKCIJA GRAFIČARJEV

Strokovno srečanje z družabnim prizvokom

Člani Sekcije grafičarjev pri OZS so se konec septembra zbrali v Vrbini pri Krškem. Sekcija je pripravila zanimiv program, po njem pa so lahko, seveda tisti, ki so si to želeli, na stezi Racelanda preizkusili tudi svoje dirkaške sposobnosti.

Strokovnega srečanja se je letos udeležilo približno 30 grafičarjev iz vse Slovenije. V imenu vodstva sekcije jih je na začetku pozdravil predsednik Sekcije grafičarjev pri OZS **Bernard Bucik**, ki je med drugim povedal, da je vesel, da so se v lepem številu zbrali na enodnevnem

srečanju, kjer bodo več časa posvetili druženju, ki ga člani pogrešajo.

V prvem delu strokovnega srečanja je **Nina Ličar**, svetovalka v svetovalnem centru OZS, predstavila sprejete novosti na področju evidenc delovnega časa in povedala, kako pravilno določiti kolektivno pogodbo svoji dejavnosti. Predstavila je postopek za pravilno določitev zavezujoče kolektivne pogodbe, kaj storiti, če zavezujoče kolektivne pogodbe ni, kaj in kako je mogoče urediti v internem aktu,

ter zavezujoče in primerljive kolektivne pogodbe po posameznih šifrah SKD. V drugem delu je povedala, kakšne spremembe nam prinaša novela zakona na področju evidenc, kako pravilno voditi evidenco o izrabi delovnega časa po novem, kdaj je evidence potrebno voditi elektronsko ter kje in kako se evidence hranijo. Sledilo je predavanje Kako zagotoviti uspešen prenos družinskega podjetja na naslednike, ki ga je vodila vodja svetovalnega centra pri OZS **Tamara Starič Petrovič**. Prisotnim je povedala, kako se izogniti napakam, ki so jih drugi podjetniki naredili na poti prenosa podjetja (izziv pri prevzemu podjetij ali pozicioniranju novega lastnika podjetja), predstavila je različne načine odločanja v podjetjih za bolj premišljeno poslovanje in nove ideje za strateške premike pri organizaciji podjetij, tržnem pozicioniranju podjetja ali novih poslovnih izzivih. Seznanila jih je s s problematiko, ki se pojavlja ob prevzemu, in predstavila primere dobrih in slabih praks ter izmenjavo izkušenj v mreži s kolegi podjetniki, ki imajo podobne izzive in možnosti povrnitve stroškov, ki nastanejo ob prenosu, preko vavčerja za prenos lastništva.

Sledilo je predavanje Europapier – v koraku s časom – trajnost in novosti, ki

sta ga pripravila **Ivana Banovič**, direktorica prodaje in marketinga za Printing in Packaging, in **Matej Podlesnik**, direktor prodaje in marketinga za Visual Communication. Ob koncu predavanj je sledila še predstavitev programa organizator, si, ki sta ga predstavila **Jure Matjaž** in **Tomaž Marhat**. Po končanih predavanjih in kosilu so na Racelandu člani izrabili možnost, ki jo je ponujala lokacija, in se preizkusili na stezi ter pričarali pravo dirkaško vzdušje. Ob koncu srečanja so člani pohvalili organizacijo in predlagali, da bi bilo leta 2024 srečanje dvodnevno, in sicer v spomladanskih mesecih v Ankaranu, kot je bilo pretekla leta.

ADRIJANA POLJANŠEK

UTRUJENI ZA VOLANOM?

Utrujenost in zaspanost voznika sta lahko usodni.
Kakšne so lahko posledice zaspanosti in utrujenosti?

**MANJ KOT 5 UR
SPANJA NA NOČ**

Verjetnost za udeležbo
v prometni nesreči se
poveča za kar **4,5-krat**

**BUDNOST
VEČ KOT 24 UR**

Delamo podobne
napake, kot če bi **v krvi**
imeli **1,0 mg/l alkohola**.

**VOŽNJA PONOČI
IN ZASPANOST**

Tveganje za povzročitev
prometne nesreče je kar
od 5 do 6 krat večje.

SEKCIJA SLIKOPLESKARJEV, FASADERJEV IN ČRKOSLIKARJEV

V ospredju druženje s kolegi

Sredi septembra so se na družabnem srečanju v Resortu Knez pri Komendi zbrali člani Sekcije slikopleskarjev, fasaderjev in črkoslikarjev pri OZS. Pridružili so se jim dobavitelji in proizvajalci opreme in izdelkov, ki so na stojnicah predstavili svojo ponudbo. Ob glasbi, hrani in pijači so v sproščenem vzdušju izmenjali marsikatero izkušnjo, idejo in mnenje ter utrjevali stanovska znanstva. Srečanje je bilo tokrat drugo po vrsti, prepričani pa smo, da ne zadnje.

Srečanja, ki so mu zaradi poudarka na druženju že lani nadeli naziv piknik, so se udeležili člani sekcije z vse Slovenije. Morda je koga zadržalo tudi delo, saj so predvsem fasaderji najbrž izkoristili lepo vreme, a kljub temu je lepo število zbranih dokaz, da je druženje pomemben del vsakega posla. Sproščeno vzdušje so za predstavitev novosti iz svoje ponudbe izkoristili tudi pokrovitelji dogodka, proizvajalci in dobavitelji opreme in izdelkov, ki jih pri svojem delu potrebujejo in uporabljajo slikopleskarji, fasaderji in črkoslikarji.

Vsem zbranim se je za njihovo delo in prispevek k skupnosti uvodoma zahvalil **Matjaž Majdič**, predsednik sekcije. Predstavil je aktivnosti sekcije in kot najpomembnejše izpostavil aktivno članstvo v mednarodnem stanovskem združenju UNIEP, sodelovanje na področju mojstrih izpitov, strokovnega izobraževanja in promocije poklica, v okvir katerega sodi tudi tekmovanje Euroskills, ki je bilo nedavno na Poljskem. »Zelo smo ponosni, da smo se s tekmovanja vrnili z lepim uspehom naše predstavnice, ki je med 15 tekmovalcev zasedla peto mesto,« je povedal Majdič. Predstavil je še prenovljeno knjigo normativov slikopleskarskih del in se dotaknil nedavnih poplav in v duhu že skoraj pregovorne humanitarne slovenskih slikopleskarjev napovedal humanitarno akcijo za pomoč tistim, ki so jih prizadele poplave. Kolege je pozval, naj se javijo, če bi želeli sodelovati v tej akciji, ki jo bo sekcija pripravila skupaj s podjetji, ki izdelujejo barve.

Jurij Kern, župan občine Komenda, ki je bila v poplavah ena najbolj prizadetih občin, se je v svojem nagovoru med dru-

gim zahvalil za vso pomoč, ki so jo in jo še bodo slikopleskarji s svojim znanjem in časom nudili kolegom in drugim prebivalcem.

Posebno mesto na uvodni slovesnosti je bilo namenjeno tudi sekcijemu praporu, ki je sekciji v ponos od leta 2020. Prapor, s katerim slikopleskarji izkazujejo reprezentativnost, pripadnost in čast, ima svojega praporščaka, **Dušana Presepnika**, in svojega botra, **Alojza Kovšca**, ki je pozdravil zbrane in med drugim dejal: »V veliko čast mi je, da sem lahko med vami kot boter prvega prapora med obrtniškimimi. Prapor simbolizira, da niste

PRENOVLJENA SLIKOPLESKARSKA DELA

Na družabnem srečanju je predsednik sekcije Matjaž Majdič predstavil prenovljeno knjigo normativov slikopleskarskih del. »To je pomemben korak naprej za našo industrijo, ki se ves čas razvija in nadgrajuje. Slikopleskarstvo je umetnost, ki zahteva natančnost, spretnost in poznavanje najnovejših tehnik in materialov. Normativi slikopleskarskih del so že vrsto let nepogrešljiv vir informacij in smernic za vse, ki so vpeti v stroko,« je dejal Majdič in dodal, da je prenovljena izdaja rezultat trdega dela in sodelovanja številnih strokovnjakov, ki so prispevali svoje znanje in izkušnje.

Knjiga poleg normativov porabe časa in materiala ter pravil merjenja za obračun slikarskih, pleskarskih, fasaderskih, tapetarskih, črkoslikarskih oz. dekorativnih del sedaj vsebuje tudi primer kalkulacije, izračuna stroškov in primer (pred)računa z vsemi potrebnimi vsebinami. Poleg tega v njej najdete najnovejšo informacijo o materialih, tehnikah, varnostnih standardih in trajnostnih pristopih, ki so ključni za sodobno slikopleskarstvo. V sekciji so prepričani, da je knjiga orodje, ki pomaga pri vsakodnevem delu, pri načrtovanju projektov, izbiri materialov in zagotavljanju visoke kakovosti storitev.

Knjigo Slikopleskarska dela je mogoče naročiti preko naročilnice na spletni strani sekcije v razdelku Normativi, cenik.

samo neka spremenljivka v času, ampak da ste tukaj, da boste ostali, da se bo vaša dejavnost razvijala tudi v prihodnje in da ste zavezani tradiciji, kakovosti in strokovni odličnosti.« Poleg tega se je Kovšča pridružil pozivu, da tisti, ki želijo, zmorejo in jim ekonomika poslovanja to omogoča, po svoji moči pomagajo ljudem, ki so utrpeli škodo v poplavih.

EVA MIHELIČ

SEKCIJA SLIKOPLESKARJEV, FASADERJEV IN ČRKOSLIKARJEV SE ZAHVALJUJE POKROVITELJEM 2. SREČANJA IN PIKNIKA SLIKOPLESKARJEV 2023:

BAUSTOFF
+ METALL

JUB
Barve spremenijo dom.

DKLP
www.dklp.si

angelis

knauf

bina
BARVE IN AMBIENT

UTG
VODNIK

MERKUR

HELIOS

SAINT-GOBAIN

CAPAROL
THE POWER OF SURFACE.

air-y

knauf INSULATION

Fasade M & M d.o.o.

topdom

BARVE SPREMEMIJO DOM: OBNAVLJAJMO SKUPAJ – SKUPNA HUMANITARNA PLESKARSKA AKCIJA OB POPLAVAH

Po nedavnih uničujočih poplavih, ki so močno prizadele Slovenijo, smo Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Sekcija slikopleskarjev, fasaderjev in črkoslikarjev, podjetje JUB d.o.o. in Zveza prijateljev mladine Slovenije združili moči za pomoč prizadetim. Tako z velikim veseljem naznanjamo začetek projekta Barve spremenijo dom: obnavljajmo skupaj.

Projekt je zasnovan z namenom pomoči pri obnovi domov in poslovnih prostorov, ki so bili poškodovani v poplavih. JUB d.o.o. bo v okviru projekta doniral štiri visokokakovostne izdelke za obnovo: JUPOL Gold, JUPOL Classic, JUPOL Citro in JUPOL Block. Strokovnjaki iz Sekcije slikopleskarjev bodo priskrbeli nasvete za obnovo in donirali slikopleskarske storitve. Zveza prijateljev mladine Slovenije pa bo zagotovila, da bo pomoč dosegla prave upravičence.

Površine, ki so bile med poplavi ali zaradi drugih razlogov namočene z vodo, potrebujejo ustrezno sanacijo – in partnerji v solidarnostni akciji smo se združili, da to v čim večji meri zagotovimo. Naša skupna vizija je, da se prizadetim čim prej vrne občutek domačnosti, saj vemo, kako pomembno je imeti kotiček, kjer se lahko počutimo varno in udobno.

Projekt ni le odziv na trenutno krizo, ampak tudi izraz naše solidarnosti in odločenosti, da pomagamo skupnosti v teh težkih časih. Je dokaz enotnosti, ki nas druži v težkih časih. Z združenimi močmi bomo pokazali, da lahko skupaj premagamo ovire in obnovimo upanje. Spomnimo se, da smo močnejši, ko delamo skupaj! Je izraz vere, da lahko s skupnimi močmi prinesemo upanje in olajšamo breme tistim, ki so jih prizadele nesreče.

Pozivamo vse prizadete, da izkoristijo priložnost in se obrnejo na enega od partnerjev. Naš cilj je pomoč pri vrnitvi prizadetih območij v prvotno stanje in priskrbeti varno zatočišče za vse, ki so bili prizadeti.

Pozivamo območne obrtno-podjetniške zbornice (OOZ) na prizadetih območjih, da nas obvestijo, če med oškodovanci obstajajo člani ali institucije, ki bi potrebovali našo pomoč v okviru tega projekta. Naša želja je doseči vse, ki potrebujejo pomoč in zagotoviti, da bo ta pomoč pravilno usmerjena. Prav tako pozivamo vse slikopleskarje, ki si želijo prispevati k temu projektu, da nas kontaktirajo.

Za dodatne informacije o projektu in kako se vključiti, obiščite eno od spletnih strani: OZS, JUB ali ZPMS ali pa nas kontaktirajte na igor.pipan@ozs.si.

JUB Doniramo in obnavljajmo skupaj

Zveza Prijateljev
Mladine Slovenije

OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA
SLOVENIJE

OKOLJSKA
AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE

15. STROKOVNO SREČANJE GOSTINCEV

V znamenju tradicije in inovativnosti

Sekcija za gostinstvo in turizem vabi svoje člane na strokovno srečanje s podelitvijo priznanj, ki bo potekalo v okviru Dnevov slovenskega turizma (DST) v Novi Gorici, in sicer v ponedeljek, 13. novembra.

Dnevi slovenskega turizma sicer potekajo tri dni in ponujajo pestro ponudbo kulinarike in strokovnega druženja na različnih dogodkih. Že v ponedeljek, 13. novembra bo poleg **strokovnega srečanja gostincev** potekalo tudi **srečanje turističnih društev pod naslovom Moja dežela – lepa in gostoljubna**, začel se bo tudi **70. Gostinsko-turistični zbor**, ki se bo nadaljeval tudi v torek, 14. novembra, ko bo potekal tudi **plenarni del DST 2023**

s **svečano podelitvijo najvišjih priznanj** s področja turizma in **Kulinarična tura po stari Gorici**. Tridnevni dogodek se bo v sredo, 15. novembra končal z dogodkom **IT-tour** in **strokovnimi delavnicami JRE**. Opozorimo naj, da prijave za posamezne dogodke zbirajo njihovi organizatorji. Podrobnejši program dogodkov in možnosti prijave najdete na spletni strani DST 2023 na www.slovenia.info.

Rok za prijavo je 7. november 2023 oziroma do zasedbe prostih mest. Število mest je omejeno zato pohitite s prijavi!

Kotizacija za 13. november:

• **Udeležba na strokovnem srečanju brez večerje** (predavanja in podelitev priznanj):

– kotizacija se krije iz sredstev Sekcije za gostinstvo in turizem – **PRIJAVA je obvezna**,

– za ostale udeležence **30,00 €** (DDV vključen)

• **Udeležba na strokovnem srečanju in večerja** (predavanja, podelitev priznanj in večerja v Restavraciji Primula): **60,00 €** (DDV vključen) za člane zbornice in **90,00 €** (DDV vključen) za ostale, ki niso člani

Kotizacija za 14. november 2023

• **Udeležba na kulinarični turi v stari Gorici: 50,00 €** (DDV vključen) - število mest je omejeno

Vabilo s prijavnicami bodo prejeli člani po e-pošti in bo objavljeno na spletni strani sekcije (www.ozs.si med dogodki)

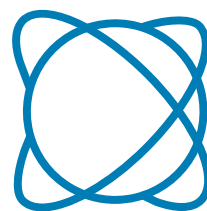
Program 15. Strokovnega srečanja gostincev ponedeljek, 13. november 2023, Hotel Perla v Novi Gorici

9.00 – 9.30	Registracija udeležencev in druženje ob kavi
9.30 – 10.00	Pozdravni nagovori
10.00 – 11.30	Okrogla miza Tradicija in inovativnost - prihodnost slovenske gastronomije , pomen gostiln v slovenski gastronomiji in Gostilna Slovenija <i>moderator okrogle mize: Gašper Puhan, JRE</i>
11.30 – 12.30	Odmor s pršutom in druženje s pokrovitelji in razstavljalci
12.30 – 13.00	Novosti na področju evidenc delovnega časa <i>Nina Ličar, svetovalka specialistka pri OZS</i>
13.00 – 14.00	Kako gostinci postajamo partnerji in ne konkurenti! <i>pogovor Marcele Klofutar z gosti</i>
14.00 – 15.00	Kosilo in druženje – Okusi Goriške
15.00 – 16.00	Okrogla miza Izobraževanje in delo v turizmu – z roko v roki (v organizaciji TGZS), dvorana Pinta Hotela Perla
16.30 – 18.30	Podelitev priznanj za kakovost gostinske ponudbe in jubileje v poslovanju , ki jih podeljuje Sekcija za gostinstvo in turizem pri OZS
19.00	Aperitiv v Restavraciji Primula
19.30	Večerja in druženje v Restavraciji Primula z vinarji – »Letos smo malo čez mejo« z gosti (Movia, Tomaž Kavčič ...)

I FEEL
SLOVENIA

Vstopite na nova tržišča

Skozi povezave v največji poslovni mreži podjetij v Evropi

Borza omogoča podjetjem brezplačen vpis ponudbe, objavo oglasa v tujini, iskanje med ponodbami in povpraševanji tujih podjetij ter povezovanje ustreznih ponudb in povpraševanj. Z več sto novih profilov podjetij dodanih vsak teden je borza ena največjih na svetu. V borzo so vključena MSP iz držav EU, centralne in vzhodne EU ter mediteranskih držav in deluje po standardiziranih postopkih, ki jih je postavila EU agencija za MSP (EASME).

www.ozs.si/een

**OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Poslovni nasvet pred vašimi vrati

MICHELINOV VODNIK 2023

Gostinci so prvič prejeli tri zvezdice, v novem vodniku pa je skupaj kar 59 slovenskih restavracij

V Michelinov vodnik 2023 je letos uvrščenih kar 59 slovenskih restavracij. Legendarni vodnik se odlikuje po svoji 120-letni tradiciji, izdelanih kriterijih ocenjevanja in ekipi profesionalnih anonimnih inšpektorjev, ki aktivno spremljajo gastronomsko dogajanje po svetu in so pozorni na novosti, spremembe in aktualnosti. Prve Michelinove zvezdice in druge znake Michelinovega vodnika je Slovenija dobila leta 2020.

Slovenija – 'must go' destinacija

Za svoj prihod v Slovenijo so se pri Michelinovem vodniku odločili zaradi kakovosti slovenske gastronomije in talentiranih kuharskih mojstrov, ki sestavine največje kakovosti transformirajo v edinstvene kulinarčne kreacije. Slovenijo so tako prepoznali za svojo 'must go' destinacijo, za katero so prepričani, da se bo le še razvijala in nikoli razočarala.

Letos prvič tri zvezdice, enkrat dve in sedemkrat po ena

Letos je kot jubilejna 140. restavracija na svetu s tremi zvezdicami in hkrati najvišjim odlikovanjem Michelinovega vodnika postala Hiša Franko iz Starega sela pri Kobaridu, z dvema zvezdicama ji sledi Restavracija Milka iz Kranjske Gore, na eno zvezdico pa so lahko ponosni v Restavraciji Cob iz Portoroža, Hiši Linhart iz Radovljice, Hiši Denk iz Zgornje Kungote, Restavraciji Strelec iz Ljubljane, Restavraciji Grič iz Šentjošta nad Horjulom, Restavraciji Dam iz Nove Gorice in Gostilni pri Lojzetu iz Vipave.

V vodniku skupaj 59 naših restavracij

Ob nosilkah zvezdic so v vodnik uvrščene še restavracije 1906, Bled, Julijana, Bled, Ošterija Debeluh, Brežice, Gostilna Vovko, Brusnice, Gostilna Franci, Celje, Dvor Jezeršek, Cerklje na Gorenjskem, Etna, Divača, Gredič, Dobrovo v Brdih, Restavracija Hotela Marina, Izola, Hiša Torkla, Izola, Špacapanova Hiša, Komen, Gostilna Krištof, Kranj, Pavus,

Slovenski chefi letošnjega Michelinovega vodnika 2023

Laško, Altrokè, Ljubljana, B-Restaurant, Ljubljana, Gostilna AS, Ljubljana, JB Restavracija, Ljubljana, Landerik, Ljubljana, Restavracija Cubo, Ljubljana, Restavracija Harfa, Ljubljana, Restavracija Shambala, Ljubljana, Separé, Ljubljana, Sushimama, Ljubljana, City Terasa, Maribor, MAK, Maribor, Restavracija Sedem, Maribor, Restavracija Calypso, Nova Gorica, Pikol, Nova Gorica, Otočec Castle, Otočec na Krki, Galerija okusov, Petrovče, Stara Gostilna, Piran, Sophia, Portorož, Rizibizi, Portorož, Vila Podvin, Radovljica, Hiša Krasna, Sežana, Danilo, Škofja Loka, Kendov Dvorec, Spodnja Idrija) in Vila Planinka, Zgornje Jezersko ter pet novih AFTR, Ljubljana, Breg, Ljubljana, Georgie Bistro, Ljubljana, Kogo, Koper, in Peti 181, Ljubljana.

Zelene zvezdice in Bib Gourmand

Vodnik je podelil tudi druge svoje znake, sedem restavracij je tako prejelo zeleno Michelinovo zvezdico, te so Hiša Franko, Hiša Linhart, Gostilna Krištof, Gostilna Mahorčič, Gostišče Grič, Gostilna Repovž in novinka Špacapanova Hiša iz Komna. Sedem pa si jih je prislužilo Bib Gourmand, oznako za restavracije, ki ponujajo visokokakovostno avtentično doživetje po ugodnih cenah, te so Gostilnica Ruj, Dol pri Vogljah, Jožef, Idrija, Gostilna na Gradu, Ljubljana, TaBar, Ljubljana, Gostilna Rajh, Murska Sobota, Mahorčič, Rodik, in Gostilna Repovž, Šentjanž.

ANTON ŠIJANEC

PREDELOVALCI KOŽ

Na strokovnih sejmi v Milanu

okratne strokovne ekskurzije v Milano se je udeležilo 14 članov Sekcije predelovalcev kož pri OZS. 19. septembra 2023 so si na tamkajšnjem sejmišču ogledali strokovne sejme Lineapelle, SIMAC, MICAM, Mifur in Mipel. Gre za največje in najbolj kvalificirane mednarodne strokovne sejme za ponudbo strojev in tehnologije s področja obutvene, usnjarske in strojar-ske industrije. Poleg tega pa sejmi predstavljajo tudi usnje in druge materiale, dodatke, komponente, obutev, usnjene izdelke usnjeno oblaženo pohištvo in oblačila. Udeleženci ekskurzije so se tako seznanili z novostmi na področju materialov, strojev in opreme ter z novimi modeli in trendi.

A.P.

Udeleženci strokovne ekskurzije v Milano.

SEKCIJA ŽIVILSKI DEJAVNOSTI

Lesaffre Slovenija priskočil na pomoč pekarnam na poplavljenih območjih

Podjetje Lesaffre Slovenija, del Skupine Lesaffre, ki je vodilni svetovni proizvajalec kvasa in ostalih surovin za pekarstvo, si tudi v težkih časih prizadeva, da stoji ob strani svojim strankam. Tako je tudi avgusta po katastrofalnih poplavih omogočil izredno dostavo surovin

pekarnam na poplavljenih območjih. V podjetju se zavedajo stiske, v kateri so se med drugimi znašle tudi pekarnice, zato so se odločili, da jim surovine donirajo, Sekcija živilskih dejavnosti pri OZS pa se jim za to gesto lepo zahvaljuje.

I.B.

LESAFFRE

**"MODRA KARTICA
ZA MOJE ZAPOSLENE
IN MOŽA,
FINO."**

**Več kot 100 odličnih
partnerjev na vaši poslovni poti!**

Svečani trenutki za mariborsko obrt in podjetništvo

Zadnji poletni večeri v Mariboru so nas letos ogreli s prav posebnim dogodkom, ki je združil pet desetletij delovanja, uspeha in rasti. Območna obrtno-podjetniška zbornica Maribor je praznovala svojo 50. obletnico obstoja, in to na način, ki se ga bodo udeleženci spominjali še dolgo.

Dogodek, ki je potekal v idiličnem okolju vrta Kavarnе OZ, ki je z novim najemnikom letos ponovno odprla svoja vrata, je ponudil veliko več kot le prijetno druženje. Udeležencem je dal priložnost, da so se spomnili korenin, ki jih je zbornica skozi desetletja gradila, ter pogledali v svetlo prihodnost, ki čaka obrtnike in podjetnike v regiji.

Prireditve je otvoril predsednik zbornice **Marko Gorjak**. Poudaril je ključno vlogo zbornice v lokalnem gospodarstvu, ki služi kot neprecenljiv vir podpore, izobraževanja in povezovanja za regijske podjetnike in obrtnike. Skozi svojo polstoletno zgodovino je zbornica omogočila izmenjavo izkušenj ter ustvarila ugodne pogoje za poslovanje.

Marko Lotrič, predsednik Državnega sveta RS, je v svojem nagovoru izpostavil pomen sodelovanja med lokalnimi zbornicami, krovno organizacijo in državnimi institucijami ter nujnost dialoga in povezovanja. Državni sekretar na Ministrstvu

OOZ Maribor je svojo 50. obletnico obeležila s slovesnostjo na vrtu kavarnе OZ.

za gospodarstvo, turizem in šport **Matjevž Frangež** je nadaljeval z izpostavljanjem priložnosti za ohranjanje obrti in razvoj novih digitalnih in visoko tehnoloških storitev za obrtnike in podjetnike.

Prireditve se je udeležil tudi predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije **Blaž Cvar**, ki je srebrni ključ za izjemni prispevek k delovanju zbornice podelil podpredsedniku OOZ Maribor

Priznanja za 50 let dela v obrti so prejeli: Cizerl trgovina, storitve in gostinstvo d.o.o., Klobasa družba za prevoznike storitve, trgovino in proizvodnjo d.o.o., Urbanek Katja s.p. – Vrtnarija Urbanek in Stolica Darko s.p. – avtoprevoznitvo.

Priznanja za 55 let dela v obrti so prejeli: Črno Uroš s.p. – Gostilna Pri Magdi, Vidovič Jože s.p. – urarstvo in Optika Rene Pirc s.p.

in državnemu svetniku **Alešu Pulku** ter priznanje reviji Energetik ob 30. obletnici izhajanja revije. Ob slovesni obletnici pa je predsednik OZS podelil priznanje tudi OOO Maribor. Poudaril je zaupanje v mariborsko zbornico, kjer je sam nekoč prvič začutil svoj obrtniški dom, danes pa močno verjame v njeno uspešno prihodnost.

Kot tradicija narekuje, so na prireditvi podelili tudi priznanja za dolgoletno vztrajanje in uspešno poslovanje v obrti in podjetništvu članicam in članom zbornice, kar je bilo še enkratno priznanje za njihov trud, predanost in vztrajnost. Prav tako so bili poudarjeni nekateri najsvetlejši trenutki in dosežki, ki so jih člani zbornice dosegli v preteklih letih.

50 let zgodovine in dediščine

Območna obrtno-podjetniška zbornica Maribor se lahko pohvali z več kot pol stoletja zgodovine in dediščine, ki sega v leto 1973, ko je 118 obrtnikov postalo članov zbornice. Pod vodstvom prvih predsednikov je zbornica postajala organizacija, ki je zagotavljala resno in učinkovito podporo obrtništvu, s čimer je postala ključni steber lokalnega gospodarstva.

Danes je Območna obrtno-podjetniška zbornica Maribor največja v Sloveniji, z več kot 1000 člani, ki so vključeni v 16 aktivnih sekcij. Nudi podporo članom v obliki strokovnih svetovanj, izobraževanj in druženj ter skupaj z Obrtno-podjetni-

ško zbornico Slovenije predstavlja glas obrtnikov in podjetnikov pri oblikovanju politik in urejanju zakonodaje.

Inovativni projekti za prihodnost

Zbornica se aktivno vključuje v črpanje EU sredstev preko projektov, namenjenih obrtnikom in podjetnikom. Med vodilnimi novimi projekti je projekt, ki se osredotoča na povečanje konkurenčnosti malih in srednjih podjetij, s poudarkom na regenerativnem turizmu in razvoju trajnostne turistične ponudbe.

Posebna pozornost pa je usmerjena tudi v mlade generacije s projektom, ki spodbuja tradicionalne pristope k izdelkom, ki temeljijo na popravilu, vzdrževanju in nadgradnji. Cilj projekta je naučiti mlade spretnosti popraviljanja in predelave, s čimer se spodbuja krožno gospodarstvo.

Klub mladih podjetnikov in skrb za pozitivnost

Zbornica je ustanovila Klub mladih podjetnikov, ki predstavlja pomembno vez z mladimi generacijami, ki bodo v prihodnje temelj obrtništvu in podjetništva. Mladi so vzeli stvari v svoje roke in se lotili aktivnosti in pridobivanja članov, da bodo skupaj pisali svetle zgodbe naše prihodnosti. Poleg tega že tretje leto zapored izbirajo Naj podjetno pozitivno, projekt, v katerem zbirajo izjave članov, ki jih navdihujejo in motivirajo.

Zbornica je v petdesetih letih svoje obstoja prešla skozi mnoge izzive in spremembe. Njena zgodba se nadaljuje, saj ostaja gonilna sila za podjetništvo, inovacije in trajnostni razvoj v regiji Maribor. Praznovanje petdesetletnice je le mejnik na poti k še boljši in uspešnejši prihodnosti.

OOO MARIBOR, SLIKE: FOTO TATJANA

Predsednik OZS Blaž Cvar je OOO Maribor ob njenem jubileju podelil posebno priznanje OZS.

OZS kot del podpornega okolja za razvoj podjetništva

Podjetniški zajtrk, že šesti letos, se je v organizaciji OOO Celje in SPOT svetovanje Savinjska odvil v četrtek, 7. septembra, z delovnim naslovom Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije kot del podpornega okolja za razvoj podjetništva v prostorih OOO Celje.

Uvodoma sta prisotne pozdravila sekretarka OOO Celje Martina Rečnik in predsednik OOO Celje Peter Pišek.

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je pomemben del podpornega okolja za razvoj podjetništva v Sloveniji in pomemben sogovornik pri oblikovanju zakonodajnih rešitev, odpravi ovir pri poslovanju malih in srednje velikih podjetij kot tudi pri razvoju specifičnih poslovnopodpornih storitev. Razmere v gospodarstvu so podvržene nenehnim spremembam, še posebej letos, in prav zato sta aktualne izzive udeležencem podjetniškega zajtrka predstavila predsednik OZS Blaž Cvar in direktor OZS Danijel Lamperger. Beseda je tekla o omejitvi škode kot posledice nedavnih poplav in o rešitvah, obremenitvah gospodarstva, o sooblikovanju ukrepov, komunikaciji in konstruktivnem delu z velikimi izkušnjami zbornice v gospodarstvu, vlogi OZS v prizadevanju za sooblikovanje stimulativenega okolja, prepoznavnosti zbornice v širšem prostoru ter vidnost v medijih, družinskih podjetjih in nasledstvu, promociji poklicev, storitvah zborničnega sistema za podjetja in ustvarjanju pozitivne podobe obrtnikov in podjetnikov.

Udeleženci z različnih delov Savinjske regije so aktivno sodelovali v zaključni razpravi in v nadaljevanju v neformalnem mreženju. Izrazili so pobudo, da je potrebno še več takšnih srečanj, kjer pri-

dobijo informacije s prve roke in lahko izrazijo svoja mnenja, izmenjajo izkušnje in dajejo pobude.

Blaž Cvar, predsednik OZS: »Na srečanju smo izpostavili vprašanja, ki so za obrtnike in podjetnike aktualna. Veliko jih je utrpelo škodo v poplavih, zato se je OZS takoj odzvala, saj želi čim bolj pomagati svojim članom. OZS kot tudi druge delodajalske organizacije že od lani opozarjajo na to, da gospodarstvo ne bo preneslo novih prispevkov in davkov. OZS trenutno izvaja anketo, katere analiza bo končana do MOS-a. Z njo bomo podkrepili trditve, da se gospodarstvo ohlaja in da mora biti vlada pri sprejemanju novih obremenitev previdna. Zbornica je vedno

bila in bo kredibilen partner pri podajanju predlogov in pobud, saj želi čim več prispevati k soustvarjanju stimulativenega okolja za podjetnike in obrtnike.«

Peter Pišek, predsednik OOO Celje: »Vesel sem, da so celjski podjetniški zajtrki postali stalnica naše zbornice. Zahvaljujem se gostom in udeležencem, ki s svojo prisotnostjo omogočajo konstruktivno razpravo o aktualnih gospodarskih temah. Naša prepoznavnost v javnosti je vedno večja, kar pomeni, da smo vedno bolj slišani in videni. Pred nami je še veliko izzivov, a verjamem, da bomo skupaj poiskali ustrezne rešitve.«

MAG. TATJANA ŠTINEK,
SLIKA: ARHIV OOO CELJE

**”KARTICO
UPORABLJAM
PRI VSAJ DESETIH
PARTNERJIH.”**

**Več kot 100 odličnih
partnerjev na vaši poslovni poti!**

Letos kar 60 goriških podjetnikov in obrtnikov proslavilo svoj jubilej

V petek, 29. septembra, je bila v dvorani Mestne občine Nova Gorica slavnostna skupščina OOO Nova Gorica. Glede na to, da je tretja največja v Sloveniji po številu članov, je dokaj razumljivo, da tudi jubilejev ni bilo malo.

Kar 60 priznanj je bilo uokvirjenih, kot pika na i in velikega simboličnega pomena v kontekstu razvoja mladega podjetništva na območju Goriške, pa smo bili priča tudi podelitvi priznanja Lučka, ki ga je prejelo podjetje Nika Špika. Poleg tega, da se je podjetje doslej posvečalo tako imenovanim *team building* delavnicam, je letos z odprtjem hostla v bližnjem Solkanu odprlo vrata tudi številnim tujim turistom. Kot pravi **Nika Šuligoj**, je za uspeh na prvem mestu ključna prav vztrajnost, in to je med drugim tudi tisti skupni imenovalc vsem podjetnikom in obrtnikom, ki so v petek slavnostno obeležili svoj jubilej.

Med zborničnimi člani je tako letos 17 članov, ki slavijo 10. obletnico poslovanja, 15 je tistih, ki slavijo 20 let, kar 25 jih slavi 30. obletnico ter nenazadnje dva, ki sta samostojno podjetniško pot začela pred 40 leti. Podelitev jubilejnih priznanj je odprla direktorica OOO Nova Gorica **Roberta Fortuna**, udeležence pa so nagovorili tudi podpredsednik OOO Nova Gorica **Marko Brezavšček**, predsednik Državnega sveta **Marko Lotrič** in novogoriški podžupan za področje

gospodarstva **Marko Tribušon**. Ob vseh besedah seveda ni manjkalo omembe ključnih projektov, katerim se goriška zbornica posveča s ciljem povezovanja gospodarstva s širšo javnostjo, kot so na primer Festival goriške obrti in podjetništva, Dan promocije poklicev, ki bo letos že 21. novembra in v katerega je vključenih 13 osnovnih šol vseh 6 goriških občin, ter nenazadnje Klub mladih podjetnikov, ki odpira vrata vsem prevzemnikom družinskih podjetij in tistim, ki so na začetku svoje podjetniške poti. Pri tem so omembe vredni tudi drugi projekti, ki nedvomno poudarjajo pomen, ki ga ima OOO Nova Gorica za svojo regijo, kot so projekt EURADRIA, kjer zbornica deluje kot partner na področju podpore čezmejne mobilnosti delovne sile na območju Furlanije-Juljske krajine, Obalno-kraške regije, Goriške regije ter Notranjsko-kraške regije, potem je tu sodelovanje z LAS (Lokalna Aktivna Skupina), s katero je nastala že vrsta uspešnih projektov, in nenazadnje SPOT točka, v sklopu katere nudijo pomoč, informiranje in svetovanje podjetjem in poslovnim subjektom.

Po podelitvi priznanj se je druženje

Priznanje Lučka je letos prejela mlada podjetnica Nika Šuligoj.

nadaljevalo v preddverju, kjer so se pridružili tudi številni drugi podjetniki in obrtniki. Da so tovrstni dogodki velike simbolične vrednosti in veliko več kot samo druženje, je potrdilo več kot 230 udeležencev.

OOO Nova Gorica ob tej priložnosti še enkrat iskreno čestita vsem podjetnikom in obrtnikom, ki letos slavijo jubilej, pa tudi vsem tistim, ki se vsak dan pogumno in vztrajno posvečajo svoji dejavnosti.

JASNA LAZAR

Prejemniki jubilejnih priznanj za 30 let dela v obrti in podjetništvu.

CELJE

Srečanje celjskih obrtnikov in podjetnikov z makedonskimi kolegi

Člani OOO Celje, ki se jim je pridružilo nekaj podjetnikov z območja OOO Šmarje pri Jelšah, so se junija udeležili strokovne ekskurzije v Severno Makedonijo. Obiskali so Znanstveno komoro v Skopju, kjer so jim skopski obrtniki pripravili topel sprejem. Takrat so se prepletle vezi. Na dan odprtja 55. MOS-a so makedonski kolegi vrnili obisk in se v prostorih OOO Celje srečali s celjskimi obrtniki.

Delegacijo sedmih predstavnikov Znanstvene komore Skopje in predstavnikov Ministrstva ekonomije skupaj s kolegi obrtniki in podjetniki iz Skopja ter člane celjske zbornice je uvodoma pozdravil predsednik OOO Celje Peter Pišek. V nadaljevanju je udeležencem srečanja sekretarka Martina Rečnik predstavila delovanje zbornice in projektov, ki jih izvajajo. Predsednika obeh zbornic sta si ob zaključku uradnega dela izmenjala simbolična darila.

Sledilo je sproščeno mreženje, kjer so si udeleženci izmenjali izkušnje, utrdili obstoječe in nekateri navezali tudi nove stike.

Peter Pišek, predsednik OOO Celje: »Veseli me, da smo se tokrat s predstavniki makedonske zbornice srečali pri nas. Pomembno je, da se obrtniki in podjetniki povezujemo tako v Sloveniji kot izven meja. Danes je bila priložnost, da so si udeleženci lahko izmenjali mnenja, vzpostavili nove stike in pridobili potencialne nove poslovne partnerje.«

Goran Ristovski, predsednik Znanstvene komore Skopje: »Želimo si čim več takšnih srečanj, ker je to čas krize in ker si OOO Celje tako kot naša zbornica prizadeva za boljše pogoje za poslovanje naših obrtnikov in podjetnikov. Naša zbornica je lani praznovala 90 let obstoja, kar je tudi zanesljiv pokazatelj, da je potrebna v prostoru. Verjamemo, da bomo našli tudi možnost za izvajanje skupnih projektov.«

MAG. TATJANA ŠTINEK,
SLIKA: ARHIV OOO CELJE

Predsednika obeh zbornic sta si ob zaključku uradnega dela obiska izmenjala simbolična darila.

Makedonski obrtniki in podjetniki so v času MOS-a vrnili obisk celjskim kolegom.

Teden obrti in podjetništva: nova znanja in povezovanje

Septembra je bil Logatec s pestrim dogajanjem podjetniško obarvan. Logaška območna obrtno-podjetniška zbornica je pripravila tradicionalni teden obrti in podjetništva, ki je s številnimi dogodki obogatil dogajanje v kraju. Namen tedna obrti je krepitev pomena razvoja gospodarstva in podjetništva na stabilnost občine, majhno brezposelnost in kupno moč ter blaginjo njenih občanov.

Zbornica po tej poti promovira in krepi obrt, podjetništvo, gospodarstvo in turizem. Več kot 350 podjetnikov je prostovoljno združenih v zbornico, ki deluje že skoraj pol stoletja in je pomemben ter prepoznaven podporni podjetniški servis. Teden obrti in podjetništva je tako praznik tamkajšnjih obrtnikov in podjetnikov. V prostorih obrtne zbornice in na njenem vrtu so se zvrstili številni dogodki.

Prvi dan je zbornica na stežaj odprla svoja vrata in s tem tudi njena SPOT točka, ki je vsak dan v letu zainteresiranim na voljo za podpirne podjetniške storitve, v nadaljevanju pa so bili dogodki izobraževalno obarvani. Za tiste, ki šele razmišljajo o samostojni podjetniški poti, so izvedli seminar Zanima me podjetništvo. Kako začeti?, za obstoječe podjetnike in delodajalce pa še seminar Kako pravilno zaposliti tujca in usposabljanje Močna blagovna znamka – konkurenčna prednost, na katerem so tudi gostje iz prakse predstavili svoje uveljavljene znamke.

V tednu obrti je potekalo tudi intenzivno 80-urno usposabljanje za vodenje podjetij, ki so ga vodili priznani strokovnjaki primorske univerze. Projekt sofinan-

cirata Republika Slovenija, Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije in Evropska unija – NextGenerationEU, zato je bila udeležba brezplačna. Šolo za vodje sta odprla prorektor Univerze na Primorskem **prof. dr. Rok Strašek** in predsednik OOO Logatec **Bogdan Oblak**.

Na mladih svet stoji

Logaška zbornica že vrsto let mladim približuje podjetništvo in jih spodbuja k ustvarjalnemu in inovativnemu razmišljanju. Tokrat so za logaške učence pripravili promocije obrtnih poklicev. Spoznavali so poklice mizarja, šivilje in krojača, avtoserviserja, strojnika, vulkanizerja ... Skupaj z Mladinskim svetom Logatec pa so pripravili še podjetniški večer na temo zaposlovanja mladih in priložnosti v evropskem okolju z gostom **dr. Milanom Brglezom**, poslancem v Evropskem parlamentu.

Mednarodno povezovanje in solidarnost

Predsednik zbornice Bogdan Oblak je na sedežu svojega podjetja Oblak group gostil srečanje logaških podje-

tnikov s predstavniki ukrajinske občine Krynychansk, ki so bili na uradnem obisku v občini Logatec. Na pobudo župana **Berta Menarda** je bila ena od aktivnosti obiska tudi predstavitev logaškega gospodarstva ter srečanje s podjetniki, predvsem v luči razvoja, izmenjave izkušenj ter povojne obnove Ukrajine. Na srečanju so sodelovali logaški podjetniki in podjetja, ki so izvozno naravnani, tudi v severovzhodno Evropo.

Obrtniško kuhanje golaža in druženje na vrtu

Že tradicionalno se v tednu obrti in podjetništva logaški podjetniki še usposablajo za varno delo in varstvo pred požarom, vsako leto pa se v lepem številu odzovejo na eno najplemenitejših oblik pomoči sočloveku – krvodajalsko akcijo.

Tudi druženje na zborničnem vrtu, kjer se je sredi 20. stoletja razprostiral zeliščni vrt prvega logaškega lekarnarja **Janeza Kristana**, zbornica pa ga je obdila in uredila, je že tradicionalno. Konec tedna je bil namenjen sproščenemu druženju in izmenjavi dobrih praks med podjetniki, ob Tržaški pa je tudi prijetno dišalo. Notranjski obrtniki so kuhali golaž in ga zvečer ponudili obiskovalcem. Z izbranimi okusi so na stojnicah razvajali vinarji ter gastronomski ponudniki. Zabavno in sproščeno dogajanje so obarvale degustacije vin nagrajenih slovenskih vinarjev – Vinarstvo Ferjančič, VINAG 1847, Vinarstvo Martinčič in Vinarstvo Cejsar. Udeleženci so se na zborničnem zelenem vrtu prvič razvajali s specialitetami morske kuhinje in skrivnostmi žar mojstra, za najmlajše pa so pekli slastne palačinke.

DEJAN ŠRAML, ANJA ŽAGAR

SEŽANA

Poguma jim ne manjka

Sredi septembra je Območna obrtno-podjetniška zbornica Sežana na tradicionalni prireditvi svojim članom podelila jubilejna priznanja za 10, 20, 30, 40, 50 in celo za 60 let delovanja v obrti in podjetništvu.

Predsednik OOO Sežana **Marko Svetina** je v uvodnem govoru izrazil zavedanje, da so pred nami nemirni časi številnih neznank in resnih izzivov, kako preživeti. »Svet se nahaja na pragu četrte industrijske revolucije. Soočeni smo z novim mednarodnim okoljem, ki zahteva pragmatičen premik v našem razmišljanju. Za uspeh potrebujemo znanja, povezana z digitalizacijo in inovacijami. Potrebne so veščine o umetni inteligenci, robotiki in nanotehnologiji,« je nadaljeval Svetina, ki je povedal še, da OOO Sežana preko OZS aktivno sodeluje tudi z Vlado Republike Slovenije. »Pri predlogih vladnih ukrepov je OZS dober pogajalec, žal pa je potrebno ob tem povedati, da smo sicer velikokrat slišani, a premalo uslišani. Podjetniki se znamo prilagoditi, smo delavni in vztrajni, razmišljamo izven okvirov. Poguma nam ne manjka. Ni nam ga v preteklosti, nam ga ne sedaj in verjamem, da nam ga ne bo manjkalo niti v prihodnje,« je udeležence spodbudil Svetina ob tem pa dodal, da v nedogled takšno stanje ne bo mogoče.

»Mnoge panoge že zapirajo svoja vrata, primanjkuje nam delovne sile. Prepričan sem, da lahko le skupaj soustvarimo varno in spodbudno poslovno okolje, iz katerega nam ne bo potrebno bežati, saj bomo imeli doma možnost razvoja in napredka,« je sklenil Svetina.

V nadaljevanju so bile podeljene zahvale in priznanja za dolgoletno delo v obrti in podjetništvu, ki so jih prejeli:

– **za 10 let:** ALPRIM, d. o. o., Curk Damijan, s. p., Frank Sanja, s. p., Gulič Mitja, s. p., Klun Igor, s. p., Miklavc Mitja, s. p., Novoselc Janja, s. p., Helena Zgonik Vidmar, s. p., Štok Jernej, s. p., Trobec Simon, s. p., in Vrtovec Matej, s. p.

– **za 20 let:** AVTOEXPERT, d. o. o., Bezjak Franček, s. p., Bolčič Nejc, s. p., Kocjan David, s. p., Mohorčič Lucija, s. p., Rener Branko, s. p., Strugarstvo Franetič, d. o. o., in Tragin Aleš, s. p.

– **za 30 let:** Abram Aleš, s. p., Žan Umek, s. p., Baša Damjan, s. p., ELTER, d. o. o., Bojan Pirjevec, s. p., Gec Peter, s. p., Gombač Emil, s. p., Guštin Jordan, s. p., Juriševič Tomaž, s. p., Koritnik Andrej,

s. p., Pavel Trbižan, s. p., KRASINVEST, d. o. o., LEMO, d. o. o., OZON, d. o. o., Povh Srečko, s. p., Trampuž transport, d. o. o.

– **za 40 let:** Dodič Boris, s. p., in Mahne, transport in trgovina z lesom, d. o. o.

– **za 50 let:** Špacapanova hiša, d. o. o.

– **za 60 let:** ŠILES, d. o. o.

Na prireditvi so podelili še posebna priznanja za kakovost izdelkov, storitev in inovatorske dosežke, ki so jih prejeli **Lea Pisani, s. p., Intervela, d. o. o., Kavčič Evgen, s. p., in SAM trans, d. o. o.**, ter posebno priznanje mladi obrtnik, ki je namenjeno mladim upom, ki z veseljem in ponosom opravljajo svoj poklic ter tako ohranjajo vrednote obrti. Letošnja prejemnica tega priznanja je **Nika Černigoj** iz Gostilne Godina.

V imenu OZS je zbrane pozdravil podpredsednik zbornice **Zoran Simčič**, ki je podelil tudi zbornična priznanja. Bronasti pečat sta prejela Dodič Boris, s. p., in podjetje Mahne, srebrni pečat je prejelo podjetje Špacapanova hiša, zlati pečat pa podjetje Šiles.

KLEMENTINA KRIŽMAN,
SLIKA URŠA TUŠAR

Veliki mojstri – svoje obrti in poslovanja v vsakršnih razmerah

Na slavnostni skupščini konec septembra je OOO Koper svojim članom podelila jubilejna priznanja za desetletja delovanja v obrti in podjetništva. Čestitali so šle na račun njihove vztrajnosti, prilagodljivosti, vsestranske ustvarjalnosti inovativnosti in odličnosti.

Predsednik OOO Koper **Sergej Pinter** je v svojem nagovoru poudaril, da vse dogajanje zadnjih let močno vpliva na delo in poslovanje obrtnikov in podjetnikov: »Če temu dodamo še tegobe, kot so neugodna delovna in davčna zakonodaja, propadajoče zdravstvo, ne vem komu namenjeno šolstvo, vedno večji zaostanek pri razvoju prometne in energetske infrastrukture, pa lahko ugotovimo, da smo obrtniki in podjetniki veliki mojstri. Vsak svojega poklica in poslovanja v vsakršnih razmerah.«

Slovesna skupščina s podelitvijo jubilejnih priznanj je bila v restavraciji Al Mulin.

Predsednik OOO Koper Sergej Pinter.

Poleg tega pa je kolege pozval, naj poskušajo biti pozitivni in razmislijo, kaj lahko naredijo sami, v okviru zbornice in širše glede izzivov, kot so kadri, prometna infrastruktura, prostor za obrtne cone, finančni viri. »Na vseh teh področjih je aktivna tudi naša zbornica. Ker večina izzivov presega naše zmožnosti, pa v zadnjih letih stavimo predvsem na sodelovanje z vsemi podpornimi organizacijami za gospodarstvo, regijsko se povezujemo s sosednjimi OOO, ves čas pa smo v stiku tudi OZS. Plod takšnih povezav so tudi uspehi na razpisih ali javnih

naročilih,« je še dodal Pinter.

Koprski obrtnike in podjetnike sta nagovorila tudi koprski župan **Aleš Bržan**, ki je se je strinjal s predsednikom OOO, da je v neki točki treba vsem, ki zavirajo projekte, reči »dovolj« in poskrbeti za razvoj, in predsednik OZS **Blaž Cvar**, ki je izpostavil zbornična prizadevanja v smeri razbremenitve gospodarstva. »V času, ko se gospodarstvo ohlaja, se povsod po Evropi odločajo za ukrepe, ki so v pomoč gospodarstvu, pri nas sprejemamo ukrepe, ki ga dodatno obremenjujejo,« je še dodal Cvar in zagotovil, da bo zbornica vztrajala pri svojih stališčih.

Slavnostna skupščina je bila sicer namenjena podelitvi jubilejnih priznanj članom zbornice, ki v obrti in podjetništvu vztrajajo že desetletje ali več. Predsednik OOO Koper **Sergej Pinter** in sekretarka zbornice **Andreja Kozlovič** sta podelila več kot 30 priznanj. Za najdaljše obdobje uspešnega opravljanja dejavnosti – 50 let – sta priznanji prejela **Milan Palčič, s.**

p. In Josip Ščulac, Inštalacije Ščulac d.o.o.

Poleg jubilejnih priznanj sta podelila še dve posebni, in sicer za zasluge in aktivno delo v zborničnem sistemu, ki sta ju prejela **Zlatko Kalšnik** in **Vojko Valič**.

EVA MIHELICH

Torto sta razrezala Milan Palčič in Josip Ščulac, jubilara z najdaljšim obrtniškim stažem.

EUROSKILLS 2023

Mladi, mojstri svojih poklicev, vidijo prihodnost tudi v obrti

Mladi iz vse Evrope so se septembra zbrali v Gdanskem na Poljskem, da bi se med seboj pomerili v odličnosti svojih poklicnih spretnosti v večinoma obrtnih poklicih. Evropskega tekmovanja se je udeležila tudi naša reprezentanca, ki so jo spremljali njihovi pomočniki in mentorji ter sodniki, ki so sodelovali pri izvedbi tekmovanja. Naši tekmovalci so osvojili eno bronasto medaljo v tekmovalnem delu, eno za najboljše med državami in štiri za odličnost. Njihovi uspehi pričajo o tem, da zanimanje za obrtne poklice ponovno narašča in da se mladi vedno bolj zavedajo, da bodo v prihodnosti lahko najbolj uspešni le z visokim znanjem in spretnostmi.

Mladi mojstrice in mojstri

V ekipo, ki je zastopala Slovenijo, so se na lanskem državnem tekmovanju SloveniaSkills uvrstili **Anže Zdešar** v strežbi, **Hector Alfredo Bejaran Hernandez** v frizerstvu, **Jan Kožuh** v stavbnem mizarstvu, **Irena Čepon** v slikopleskarstvu, **Jan Rutar** in **Val Matovič** v me-

hatroniki, **Jurij Sitar** in **Žiga Kralj** v IKT, **Katja Vačovnik** v cvetličarstvu, **Matija Cottič** v kuharstvu, **Ognjen Dević** v pohištvenem mizarstvu in **Sibila Leskovec** v kamnoseštvu, na evropskem tekmovanju pa so nastopili pod okriljem Centra za poklicno izobraževanje RS.

V 35 poklicih je tekmovalo 600 mladih iz 32 držav

Bienalno evropsko tekmovanje EuroSkills 2023, največje evropsko tekmovanje v poklicnih spretnostih, je potekalo od 5. do 9. septembra 2023 v Gdanku na Poljskem. Na enem mestu se je zbralo kar 600 mladih in talentiranih tek-

Slovenska reprezentanca naših mladih mojstric in mojstrov v poklicnih spretnostih na letošnjem evropskem tekmovanju EuroSkills 2023 v Gdanku na Poljskem.

Nosilci naših šestih medalj z leve Katja Vačovnik z bronasto medaljo tekmovanja v cvetličarstvu, Irena Čepon z medaljo za odličnost v slikopleskarstvu, Sibila Leskovec z medaljama za odličnost v kamnoseštvu in Best of nation, Žiga Kralj in Jurij Sitar z medaljo za odličnost v IKT ter Anže Zdešar z medaljo za odličnost v strežbi.

movalcev, ki so zastopali svojih 32 držav in se med seboj pomerili v 35 poklicnih panogah. Gre za zelo zahtevna tekmovanja, ki zajemajo vse veščine in znanja posameznih poklicev, tekmovanje pa traja kar tri dni po osem ur. Končne izdelke, potek in slog dela ves čas ocenjujejo mednarodne ekipe sodnikov, ki iz vseh parametrov ocenjevanja določijo končnega zmagovalca.

Šest naših letošnjih medalj

Prejemnikom medalj pa tudi ostalim tekmovalkam in tekmovalcem lahko samo čestitamo, prav vsi so tekmovali na visokem nivoju, v izjemni konkurenci, zahtevnih pogojih in zdržali tempo tekmovanja ter ob tem pokazali svoje odlične spretnosti.

Nosilci naših šestih medalj so Katja Vačovnik, ki je prejela bronasto medaljo v cvetličarstvu, Sibila Leskovec, ki je prejela medalji za odličnost v kamnoseštvu in za Best of nation, medalje za odličnost pa so prejeli še Anže Zdešar pri strežbi, Irena Čepon v slikopleskarstvu ter Žiga Kralj in Jurij Sitar pri IKT.

Naši sodniki in prizadevni mentorji

Pri organizaciji EuroSkills 2023 so kot sodniki sodelovali tudi vidni člani naše stanovske organizacije OZS, ki so hkrati tudi mojstri svojih poklicev in prizadevni mentorji mladim tekmovalcem, **Smiljan Škarica** na tekmovanju frizerjev, **Matjaž Majdič** na tekmovanju slikopleskarjev, **Marjan Planinšek** na tekmovanju cvetličarjev in **Jernej Bortolato** na tekmovanju kamnosekov.

Poudarek na aplikativnih znanjih

Evropskega tekmovanja v poklicnih spretnostih se Slovenija udeležuje že od leta 2008, pri procesu priprav in izvedbi državnih tekmovanj veliko sodeluje tudi naša zbornica. Na tekmovanju lahko sodelujejo mladi od 18 do 25 let, saj se od njih pričakuje, da že imajo razvite nekatere poklicne spretnosti. Poudarek tekmovanja je na aplikativnih znanjih in v tem smislu so pripravljene tudi tekmovalne naloge.

Pomemben sistem tekmovanj

SloveniaSkills, EuroSkills in WorldSkills so kovnica mladih talentiranih strokovnjakov, ki si že s samo udeležbo na tekmovanju večajo možnosti za zaposlitev, so priložnost za šole, da se med seboj pomerijo v znanju in poklicnih spretnostih, so tudi priložnost za delodajalce, da spoznajo svoje bodoče zaposlene in morebitne nosilce razvoja v njihovih podjetjih, ter pomembno podpirajo sodelovanje mladih, razvoj izobraževalnega sistema, gospodarstva in politike v posameznih državah.

Tekmovanja, kjer tekmujejo mladi strokovnjaki, imajo ne le obsežen informativni značaj, ampak tudi značaj prestižnosti, prav to pa ima pozitiven učinek na ugled poklicev kot tudi na ugled samega poklicnega in strokovnega izobraževanja ter razvoj obrti in podjetništva.

Slovenija je dobro zastopana, za uspešen razvoj pa gre zahvala tako mentorjem in učiteljem kot predstavnikom gospodarstva ter Centru za poklicno izobraževanje RS in tudi naši stanovski organizaciji OZS. Več o tekmovanju in letošnjem dogodku lahko najdete v novici na spletni strani www.ozs.si/novice/strokovno.

ANTON ŠIJANEC

Katja Vačovnik, naša bronasta cvetličarka

Na mednarodnem poslovnem srečanju obeležili tudi dva pomembna jubileja

V okviru mreže Enterprise Europe Network je v organizaciji Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije in v partnerstvu z Ministrstvom za gospodarstvo, turizem in šport, SPIRIT Slovenija in Advantage Austria Ljubljana na 55. MOS potekalo tradicionalno mednarodno poslovno srečanje Connect2Slovenia. Na dogodku, na katerem so podjetniki iz 13 držav opravili več kot 220 individualnih sestankov, so obeležili tudi dva pomembna jubileja, in sicer 30-letnico enotnega evropskega trga in 15-letnico Enterprise Europe Network.

Uvod v individualne sestanke med podjetniki je bil po tradiciji uvodni plenarni del, na katerem so govorci pozornost namenili digitalni preobrazbi slovenskega gospodarstva. Med drugim so poudarili, da je ta preobrazba nujna, hkrati pa opozorili, da se uspešnega prehoda ne da narediti v enem ali dveh mesecih, ampak je to tek na dolge proge, pri čemer v procesu ne gre zanemariti človeškega faktorja. Da celoten proces digitalne transformacije uspe, je bilo povedano, je nujno, da ljudje sprejmemo spremembe, še prej pa jih morajo razumeti.

30 let enotnega notranjega trga

Na poslovnem srečanju so obeležili tudi dva pomembna jubileja, in sicer 30 let enotnega evropskega trga, ki je slovenskim podjetjem prinesel nove priložnosti in s prostim pretokom blaga, storitev in dela odstranil mnoge ovire.

PRAZNOVANJE 30 LET ENOTNEGA TRGA V EU 1993-2023

EU v ključnih številkah

447 milijonov prebivalcev

14 525 milijarde EUR BDP

23 milijonov podjetij

... ki zaposluje skupaj 128 milijonov oseb

988 milijard EUR izvoza storitev znotraj EU

3 443 milijard EUR izvoza blaga znotraj EU

6 493 milijard € neto naložbenega položaja znotraj EU

Od 12 do 27 sodelujočih držav članic EU

1993 2023

Ali ste vedeli? ..*

Več kot 60 % podjetij v EU pod tujim nadzorom je pod nadzorom druge države članice EU.

Med letoma 2010 in 2021 se je število delovno aktivnih v državah EU z državljanstvom druge države EU povečalo za 47,0 %.

47,5 % izvoza blaga EU v države nečlanice leta 2020 je bilo v evrih.

2,4 % študentov tujecarje slojenci v državah EU je iz druge države

Od leta 2011 do 2021 se je delež podjetij v EU, ki prodajajo prek e-trgovine v druge države EU, povečal za 6 % na 9 %

*Podatki so namreč na EU 127 državi članici in zbirajo vsakega leta. EU, Evropske Komisije

Velikost enotnega trga

ES12 (1) v 1993

348,4 milijonov prebivalcev

EU27 v 2022

446,7 milijonov prebivalcev

ES12 in 1993

5 766,1 milijarde € BDP

EU27 in 2021

14 524,8 milijarde € BDP

Prost pretok blaga

Izvoz znotraj EU (v milijardah €)

ES12 v 1993

671,2

EU27 v 2021

3 442,5

+413 %

Prost pretok kapitala

Neposredne tuje naložbe znotraj EU (neto položaj) (v milijardah €)

EU15 v 1994

444,1

EU27 v 2021

6 492,8

+1 362 %

Prost pretok ljudi

Zaposlovanje znotraj EU (% zaposlitvev oseb z državljanstvom druge države EU)

EU15 v 2006

1,8 %

EU27 v 2021

3,4 %

Študenti znotraj EU (% študentov na terciarni ravni iz druge države EU)

EU27 v 2015

1,8 %

EU27 v 2020

2,4 %

eurostat

V enotni evropski trg je vključenih 27 držav članic EU, Norveško, Islandijo in Lihtenštajn (na podlagi Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru), Švica ima delni dostop do enotnega trga (na podlagi dvostranskih sporazumov), na območju katerega živi 447 milijonov ljudi in deluje 23 milijonov podjetij. Enotni trg je eden največjih dosežkov EU, saj olajšuje trgovanje med podjetji, spodbuja rast in inovacije, hkrati pa državljanom in državljanke omogoča lažje življenje.

30. obletni enotnega evropskega notranjega trga so obeležili tudi na nacionalni strateški konferenci o trajnostnem razvoju cestnega prometa v Rogaški Slatini. Dosežke in razvoj v tem času je na njej predstavila Mary Veronica Tovšak Pleterški, predstavnica Evropske komisije. »Evropski enotni trg vključuje 450 mio ljudi. Evropski BDP je zaradi enotnega trga večji za cca 9 odstotkov in ustvarja številne priložnosti za pretok blaga, kapitala in storitev skoraj tako prosto kot znotraj ene države,« je poudarila.

15 let EEN

Letos praznuje tudi največja podpora mreža na svetu – Evropska podjetniška mreža/Enterprise Europe Network (EEN), ki je bila ustanovljena pred 15 leti. V tem obdobju je pomagala 4,2 milijona malim podjetjem pri rasti na področju inovacij in internacionalizacije.

Mreža EEN vključuje 600 institucij podpornega okolja za podjetništvo in tehnološki razvoj (obrtne, gospodarske in industrijske zbornice, regionalne razvojne agencije, univerze in raziskovalni inštituti, agencije za inovacije itd.) v več kot 60 državah v Evropski uniji in svetu, kjer deluje več kot 4000 izkušenih strokovnjakov za podporo podjetjem.

Članica mreže je od samega začetka delovanja tudi Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, ki skupaj z ostalimi konzorcijskimi partnerji v Sloveniji brezplačno pomagajo podjetjem in raziskovalcem, da kar najbolje izkoristijo poslovne priložnosti v EU in svetu.

EVA MIHELIČ

AKTUALNI POSLOVNI DOGODKI

Enterprise Europe Network letno organizira različne poslovne dogodke z namenom širjenja znanja in mreženja. Dogodki nudijo podjetjem nove poslovne priložnosti in promocijo podjetja ter širjenje znanja. V nadaljevanju so navedeni dogodki v tujini. Aktualni dogodki so objavljeni na: <https://een.ec.europa.eu/events>

• Anuga 2023 – Grški Poslovni Dogodek (8.–10. oktober 2023, Köln, Nemčija)

<https://anuga-2023-greek-matchmaking-event.b2match.io>
Udeleženci vodilnega sejma hrane v Kölnu Anuga 2023 imajo priložnost raziskati priložnosti v grškem živilskem sektorju in spoznati grško sredozemsko prehrano. Dogodek je namenjen vzpostavljanju dragocenih mednarodnih stikov in sodelovanj z ključnimi akterji v grški industriji hrane in pijače ter raziskovanju investicijskih priložnosti v Grčiji.

• Electrosb 2023 (11.–12. oktober 2023, Budimpešta, Madžarska)

<https://electrosb-2023.b2match.io>
Electrosb 2023 je konferenca in razstava, ki je osredotočena na inovativne izdelke, storitve in tehnologije, povezane z Industrijo 4.0. Kot poslovno srečanje povezuje podjetja iz različnih evropskih držav, predstavljajoč odlično priložnost za vzpostavitev novih poslovnih stikov in sklenitev pogodb.

• Biotech Summit Austria (12.–13. oktober 2023, Gradec, Avstrija)

<https://biotech-summit-austria.com/>
Gradec se bo oktobra preoblikoval v središče za mreženje in izmenjavo znanja za mednarodno biotehnoško industrijo. Dogodek bo postregel z različnimi vsebinami, vključno s trendi in razvojem v biotehnologiji, vizijo Big Pharma v biotehnologiji, financiranjem za startupe in MSP, regulativnim okoljem in najboljšimi praksami za klinične preskuse

• Industrial Bridge 2023 (18. oktober 2023, Szczecin, Poljska)

<https://ib2023.b2match.io/page-4741>
Dogodek je namenjen sektorjem ladjedelništva, jekla, prevoza & logistike ter energije. Rezervacija srečanj je možna do 16. oktobra. Poleg partnerjev EEN dogodek podpira več lokalnih organizacij, kar zagotavlja široko promocijo. Vse prejšnje izdaje so zbrale več kot 430 udeležencev iz Poljske in Nemčije, ki so izvedli 810 B2B srečanj.

• @ Innovation Village 2023 (16.–30. oktober 2023, virtualni poslovni dogodek)

<https://innovation-village-2023.b2match.io/>
Virtualni poslovni dogodek je osredotočen na trajnostne in pametne tehnologije ter rešitve za doseganje »dvojnega« zelenega in digitalnega prehoda. Dogodek ponuja priložnost za srečanje z zasebnimi podjetji, javnimi organi in raziskovalnimi centri, ki delujejo na področju novih tehnologij in rešitev za prihodnost brez emisij in odpadkov.

Kontakt

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije
Enterprise Europe Network
T. 01 58 30 586 | een@ozs.si
www.ozs.si/tuji-trgi | www.een.si
<https://een.ec.europa.eu>

DASTROJ, REMONT, PROIZVODNJA, SERVIS IN TRGOVINA D.O.O., NEMČAVCI PRI MURSKI SOBOTI

Podjetje, ki postavlja standarde kakovosti, inovativnosti in trajnostnega delovanja

Začetki obrtniške dejavnosti družine Šebjan segajo v leto 1922, ko se je s kovaštvom v Murski Soboti začel ukvarjati Mihal Šebjan, praded sedanjega lastnika podjetja Davida Šebjana. S kovaštvom je nadaljeval dedek Jože, ki je obrt leta 1950 preselil na lokacijo v Rakičanu. Njegov naslednik Mihael, Davidov oče, je leta 1987 dejavnost razširil še na strojno ključavničarstvo. David, ki je vodenje podjetja prevzel leta 2003, je nabor storitev še dodatno nadgradil in podjetje leta 2016 preoblikoval v družbo z omejeno odgovornostjo.

David Šebjan je obrtno-podjetniško pot nadaljeval na današnji lokaciji v Nemčavcih, naselju, ki sodi v občino Murska Sobota. Z nakupom parcele leta 2018 je sledila izdelava idejne zasnove za izgradnjo nove podjetniške hale. Gradnja se je pričela leta 2020, zaradi epidemije nekoliko zastala, nedavno pa je bila vendarle uspešno zaključena. Objekt zajema 3250 kvadratnih metrov poslovnih prostorov za proizvodnjo, storitveno in trgovinsko dejavnost – od popravljanja strojev, naprav, kmetijskih, gradbenih in delovnih stro-

jev, servisiranja in popravila tovornih in motornih vozil, različnih dvigal, hidravličnih in pnevmatskih cilindrov do strojne obdelave kovin in prodaje rezervnih delov. Gre tudi za specializirana ključavničarska dela, varjenje, razrez in upogibanje pločevine. Dastroj je pooblaščen serviser za traktorje Goldoni in Landini ter komunalno opremo Berti in Son.

Lastnik in direktor podjetja David Šebjan (prokurist je njegova soproga Martina) je povedal, da se pretežno usmerjajo na domači trg, kjer sodelujejo s številnimi podjetji. »Z opravljanjem storitev in izdelovanjem proizvodov pomagamo pri reševanju in poenostavitvi njihovih vsakodnevnih nalog. Prisegamo na kakovost in kratke dobavne roke,« je pojasnil Šebjan.

V podjetju je zaposlenih 16 delavcev z dokončano srednjo tehnično, srednjo poklicno in univerzitetno izobrazbo (strojni tehniki, avtomehaniki, strojni mehaniki, ključavničarji ...). David Šebjan daje velik poudarek permanentni nadgradnji strokovnega znanja zaposlenih, ki svojo strokovnost izpopolnjujejo na internih izobraževanjih. Hkrati pa David kot mentor v delovni proces vključuje mlajši kader, saj se nenehno zavzema, da dijaki in študentje pri njem opravljajo prakso. »Izkušen in strokovno podkovan kader je v našem podjetju vedno dobro-

Utrinek z odprtja nove poslovne stavbe podjetja Dastroj. David Šebjan, direktor podjetja Dastroj, stoji skrajno levo, ob njem so še Aleksander Jevšek, minister za kohezijo in regionalni razvoj, Timi Gomboc, podžupan Murske Sobotne, in Damjan Anželj, župan Murske Sobotne.

došel,« poudarja Šebjan.

V OOO Murska Sobota so že leta 2015 prepoznali izjemen potencial Šebjanove obrtno-podjetniške poti, saj je bil v ožjem izboru za pridobitev naziva obrtnik leta, OZS pa mu je podelila priznanje Obrtniški vzor. »David Šebjan in njegova ekipa so potrditve, da le pogumni, odločni in razvojno naravnani dosežejo vrh. Bogato dediščino nadgrajujejo s sodobnimi pristopi, vidno kontinuiteto rasti, razvoja in prilagodljivosti,« je bilo izpostavljeno s strani matične zbornične organizacije na slovesni otvoritvi novih poslovnih prostorov Dastroj.

NIKO ŠOŠTARIČ

Servisna dejavnost podjetja Dastroj – popravilo tovornjakov in traktorjev.

Pogum, odgovornost in vizija

V petek, 22. septembra, je v Dominikanskem samostanu na Ptuj potekalo praznovanje ob 30. obletnici ptujskega podjetja Tenzor. Ustanovitelja podjetja, Miran Senčar in Albert Bene, sta predstavila začetke podjetja, Bojan Petek, direktor podjetja, pa ključne kazalnike podjetja danes. Miha Senčar, komercialni direktor in solastnik podjetja Tenzor, je navdušil z vizijo razvoja podjetja in cilji, ki jih bodo zasledovali v prihodnje.

Leta 1993 sta se takratna sodelavca Miran Senčar in Albert Bene odločila, da zapustita varnost redne zaposlitve in ustanovita svoje podjetje. Iz domače garaže na Ptuj sta ponudila rešitve za varovanje ljudi in premoženja ter v podjetje vložila vse svoje prihranke, znanje in predanost. Njun pogum se je splačal in pod njunim vodstvom se je Tenzor razvil v uspešno družinsko podjetje.

Leta 2001 so začeli ustanavljati povezana podjetja v Adria regiji, danes združenih pod imenom Skupina Tenzor, ki vključuje 6 hčerinskih podjetij – v Sloveniji, na Hrvaškem, v Srbiji, Makedoniji, Albaniji in na Kosovem, ter od lani tudi poslovno enoto v Avstriji. Tenzorjeve rešitve sicer presegajo meje Skupine Tenzor in so v sodelovanju z dolgoletnimi partnerji implementirane v več kot 25 državah.

Ob koncu leta 2007 je na mesto direktorja nastopil Bojan Petek in jima omogočil umik v vlogo strateških svetovalcev razvoja podjetja in skupine Tenzor. Ob njegovem prihodu v podjetje je bil pretežni del prihodkov ustvarjen na področju trgovin s sistemi zaščite izdelkov pred krajo in sistemi tehničnega varovanja. Takrat si je vodstvo zadalo cilj, da poslovanje razširi še na druga področja, kar so tudi uspešno izvedli. Danes je Tenzor eden vodilnih integratorjev v Adria regiji na področju centralno-nadzornih sistemov, RFID rešitev, sistemov upravljanja zgradb, tehničnega varovanja in elektroinstalacij na področju trgovine

in trgovskih centrov, industrije, turizma, prometa, parkirišč in parkirnih hiš, bank in finančnih institucij, knjižnic in javne uprave. Pomemben prelomni trenutek v razvoju podjetja je bila tudi odločitev, da v prodajni portfolio vključijo tudi inštalacije jakega toka. Tako so lažje pridobili večje, celovite projekte, ki so ključna razvojna usmeritev podjetja.

V podjetju Tenzor imajo ključen pomen dolgoročni odnosi – s poslovnimi partnerji, strankami in zaposlenimi. Medsebojno zaupanje potrjuje več kot 2500 zadovoljnih strank podjetja in dolgoročno sodelovanje; tako s strankami kot tudi s poslovnimi partnerji. Za zadovoljstvo in razvoj zaposlenih v podjetju pa že od ustanovitve naprej skrbijo z

nadpovprečnimi plačami v regiji, številnimi izobraževanji, spodbujanjem napredovanja znotraj podjetja in številnimi aktivnostmi v športno-kulturnem društvu, kjer krepijo Tenzorske vezi.

Fokus podjetja v prihodnje bo izvedba kompleksnih velikih projektov v vseh državah Skupine Tenzor, od projektiranja, izvedbe in vzdrževanja kot tudi nižnih razvojnih projektov, kjer bodo implementirali posamezne rešitve lastnega razvoja. Ob razvoju obstoječih trgov je cilj tudi širitev na nove – v Nemčijo, Švico, na Madžarsko ... Predvsem pa želijo v prihodnosti družinsko podjetje – v še boljši kondiciji kot danes – predati v upravljanje tretji generaciji.

SARA TEŽAK, SLIKA: ČRTOMIR GOZNIK

Z leve: Albert Bene, Miran Senčar, Bojan Petek in Miha Senčar.

VID D. O. O., NOVA GORICA

Trideset let uspešnega delovanja

Zagnanost, strokovnost, prijaznost so besede, ki opišejo delovanje male zasebne bolnišnice v Kromberku pri Novi Gorici, Medicinskega centra VID. Lani so se na dogodku ob praznovanju 20-letnice delovanja centra spominjali začetkov zdravnika Francija Šalamuna, ki je zbral pogum in se odločil za samostojno pot. Začetki niso bili enostavni in s hvaležnostjo se spominja podpore družine, prijateljev in izvajalcev, ki so verjeli in sledili zastavljenim ciljem. Letos podjetje VID obeležuje 30-letnico uspešnega delovanja, za kar so prejeli tudi jubilejno priznanje OOO Nova Gorica.

Zasebna klinika v Kromberku je namenjena ambulantnemu zdravljenju pacientov in kirurški dejavnosti. Ukvarja se s specialistično okulistično dejavnostjo, optiko, lepotno medicino s kirurgijo in dermatologijo. Že ob postavitvi temeljnega kamna, leta 2000, je Franci Šalamun, investitor zasebne kirurške klinike, dejal, da ga vodita dve želji, in sicer, da se zasebni zdravniki združijo pod eno streho in ponudijo storitve tako zavarovancem kot samoplačnikom z občutno kakovostnejšimi storitvami, ki jih lahko ponudijo samo zasebni zdravniki. Druga želja pa je bila ponuditi pacientom najsodobnejše zasnovane prostore. Njegovi pogledi so bili vseskozi vizionarski, zato uspeh ni izostal. Prav na osnovi drznih odločitev, delavnosti in strokovnosti je postavil trdne temelje strokovni obravnavi pacientov z najsodobnejšo tehnologijo in kakovostnimi storitvami.

Rad pove, da so naredili uspešno zgodbo v slovenskem prostoru in širše. To mu je uspelo tudi zato, ker je predan svojemu delu in z veseljem pristopi k vsaki obravnavi pacientov s ciljem, da bodo storitve kakovostno in varno izpeljane, kar se odraža tudi v zadovoljstvu pacientov.

V medicinskem centru VID se zavedajo pomembnosti stalnega izobraževanja zaposlenih, sledenja novim smernicam in tehnološkemu napredku. Letos so se odločili za nakup najsodobnejše medicinske opreme, »robotskega« laserja, ki bo prvi takšen v Sloveniji in na Balkanu, kjer ne bo več zdravnik tisti, ki bo cilj in streljal po mrežnici, ampak bo to delal stroj. Gre za avtomatizirani laser za mrežnico in lahko govorimo o opremi prihodnosti. Naročena je tudi kamera, ki bo imela vgrajeno strojno inteligenco. Tega se Šalamun zelo veseli, saj bodo oftalmologi svoje delo še nadgradili in bodo posledično pacientom nudili še višjo kakovost storitev.

Skozi leta se je izoblikovala ekipa, kateri se zdravnik Franci Šalamun zahvaljuje za predano delo in s ponosom pove, da je za dosego zastavljenih ciljev vsekakor pomemben uigran tim, ki se bo v nasle-

dnjem letu še razširil. Zaveda se namreč pomembnosti prenosa znanja na mlajše kolege, ki bodo nadaljevali njegovo začrtano delo s ciljem, da se bodo v okviru zdravstvene ustanove tudi v prihodnje izvajale strokovne storitve. Ponosen je tudi na svoje otroke. Starejša hčerka končuje specializacijo dermatologije, srednja hčerka je zdravnica in bo začela specializacijo naslednje leto, sin pa je v gimnaziji.

Zdravnikovo osnovno vodilo pri delu je delati, rasti, zaposlovati. Uspešno pot Medicinskega centra VID dokazujejo tudi številna priznanja, ki krasijo stene centra. A to človeku uspe le, če dela s srcem in v svojem delu uživa. Uživati je potrebno tudi v uspehih. Nikoli ne gledati zgolj na denar, pove Šalamun, ta je posledica in nagrada za dobro opravljeno delo.

»Osnova za delovanje v okviru javne mreže je vsekakor obravnavanje pacientov iz naslova koncesije. V vseh letih delovanja se je namreč vzpostavilo kooperativno sodelovanje z območno enoto ZZS in na podlagi izpolnjevanja vseh pogodbenih obveznosti lahko nudimo pacientom zdravstvene storitve v okviru javnega zdravstva. Takšno sodelovanje si želimo tudi v prihodnje, saj si pacienti zaslužijo kakovostne in varne storitve. Želimo si, da bi bil zdravstveni sistem stabilen, kjer bo vsak pacient imel enake možnosti obravnave.«

Seveda se ob tej priliki zahvaljujejo vsem pacientom, ki so v teh letih prestopili prag medicinskega centra VID. Po trudih se bodo, da bodo tudi v prihodnje upravičili njihovo zaupanje.

MARTINA ARČON

Franci Šalamun,
direktor podjetja VID

Brezskrbno po Evropi. S tremi pametnimi rešitvami:

Prihranite čas in denar na približno **64.000** **bencinskih servisih** po vsej Evropi.

Z **DKV BOX EUROPE** uživajte v prehodu številnih cestninskih postaj brez ustavljanja v 13 evropskih državah.

Z digitalnim asistentom **DKV LIVE** lahko občutno povečate učinkovitost vašega voznega parka.

dkv-mobility.com

YOU DRIVE, WE CARE.

Najboljši servis

za obrt in podjetništvo!

Vse na enem mestu

zastopamo • informiramo • povezujemo • svetujemo • izobražujemo • promoviramo

na krovni organizaciji v Ljubljani in na 62 območnih zbornicah po vsej Sloveniji!

**OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Že od leta 1969

Bigstock

REVIJA OBRTNIK	MIŠICA PRITEGOVALKA	NEZVESTA ŽENA	AMER. FILMSKA IGRALKA DARKE	RIHARD JAKOPIČ	UDAREC PRI BOKSU PILA ZA LES																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
----------------	---------------------	---------------	-----------------------------	----------------	------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

BREZPLAČEN MALI OGLAS ZA ČLANE OZS!

- Na podlagi sklepa kolegija upravnega odbora OZS z dne 4. 3. 2010 imajo člani OZS, ki ne dolgujejo več kot dve članarini, **pravico do enega brezplačnega malega oglasa** (do 30 besed) na leto. Člani »A plus« pa imajo pravico do petih (5) brezplačnih malih oglasov na leto in do 25-odstotnega članskega popusta pri okvirjenih oglasih (na barvni podlagi).
- Vsi, ki želijo izkoristiti zgoraj naštetosti brezplačnega oglaševanja, nam morajo ob predaji oglasa sporočiti člansko številko OZS (najdete jo na prvi strani kartice Mozaik podjetnih). Brez tega brezplačni mali oglasi niso možni.

MALI OGLAS ZA OSTALE NAROČNIKE

- Cena malega oglasa (do 30 besed) je **17 EUR** (+ 22 % DDV).
 - **1 cm stolpca** okvirjenega malega oglasa na barvni podlagi stane **19 EUR** (+ 22 % DDV).
- Prosimo vas, da nam ob vseh naročilih oglasov napišete podatke za izstavitel računa (naziv, naslov in **davčno številko**) ter navedete, ali ste zavezanec za DDV. Člani OZS naj sporočijo tudi **člansko številko OZS**. Prosimo, da so vaši dopisi **čitljivi**, opremljeni z **žigom in podpisom naročnika**. Pridržujemo si pravico do jezikovnih popravkov.

POŠILJANJE OGLASOV

Oglase lahko pošljete po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
 - klasični pošti na naslov: OZS, Revija Obrtnik podjetnik, Celovška 71, Ljubljana
 - **NOVO** – preko spletnega obrazca na www.ozs.si/Obrtnik/Narocilomalegaoglasa
- Malih oglasov po telefonu ne sprejemamo.**

STROJI IN OPREMA

COPIA BIRO d.o.o. - prodaja, servis in vzdrževanje Canon tiskalnih naprav: tiskalniki, multifunkcijske naprave, ploterji, produkcijske naprave in skenerji. Nudimo programske rešitve za centralizacijo tiskanja in dokumentni sistem. Informacije po tel. 01 242 58 14, e-pošta: prodaja@copia-biro.si, www.copia-biro.si. Šifra oglasa: 23-02-002

VSE ZA HIDRAVLIKO, PNEVMATIKO IN INDUSTRIJO. Izdelava cevi po naročilu. Delavnica na terenu. Cevi za odsesavanje, hidravlične cevi, priključki, ventili, črpalke, pripravnice enote, akumulatorsko orodje, maziva, hitro in kvalitetno. Informacije po tel. 02 883 8690. Šifra oglasa: 23-02-003

PEKARNE, SLAŠČIČARNE, PICERIE, TESTENINARIJI! Nudimo novo, rabljeno in renovirano opremo za proizvodnjo kruha in peciva, piškotov, slaščic in pralin, pic, testenin in njakov ter strokovno montažo dobavljene opreme in tehnološko podporo. PEKSIM d. o. o., Ulica Gradnikove brigade 6, Nova Gorica, tel. 05 30 27 136, 031 690 872, faks: 05 33 30 818, e-pošta: peksim@volja.net. Šifra oglasa: 23-02-004

PRODAM STROJNE DELE za stroj Index 24/36 A in Index 18 A ter opremo za rezkalni stroj MAS (ISO 5). Informacije po tel. 068 143 034. Šifra oglasa: 23-02-014

NAJEM FOTO STOJNICE - popestrite noveletno zabavo in ustvarite nepozabne trenutke! Uporabite jo kot idealno marketinško orodje, ki poveča vidnost in navduši občinstvo. MOJFOTOGRAF.si, tel. 070 222 941. Šifra oglasa: 23-02-016

PRODAM STROJE ZA NAVIJANJE TULJAV - znamke Meteor, Aumann. Na razpolago je osem navijalnih CNC strojev. Kontakt: TTK-navijanje tuljav, Tomaž Trček s. p., Medvedje Brdo 41, 5275 Godovič. Informacije po tel. 031 255 490, e-p: tomtrek@gmail.com. Šifra oglasa: 23-02-017

UGODNO PRODAMO ovalno stekleno mizo, velikosti cca. 289 cm x 192 cm. Informacije po telefonu: 031 660 067.

Ročni paletnik

- nosilnost: **2500 kg**
- dolžina vilic: **1150 mm**
- tovorna kolesa: **POLYURETAN (PU)**
- krmlilna kolesa: **GUMA**
- neto teža: **71 kg**

Slika je simbolična.

Cena samo 270 € brez DDV www.ika.si

Tel.: 04 518 44 44
Faks: 04 518 44 00
E-mail: info@ika.si

OGLASI V RUBRIKAH OBRTNE STORITVE IN POSLOVNE STORITVE

Na podlagi zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno oglasov neregistriranih dejavnosti ne objavljamo! Če želite, da vam objavimo oglas za storitve, nam **pošljite dokumente o vaši registrirani dejavnosti**.

Oglasi v teh rubrikah morajo vsebovati popoln naziv in naslov, ki smo ga dolžni tudi objaviti!

ZADNJI ROK ZA ODDAJO MALEGA OGLASA

Zadnji rok za oddajo malega oglasa v **novembrski** Obrtnikovi borzi je **23. oktobra 2023**.

NAROČILO NA REVIJO OBRTNIK PODJETNIK

Letna naročnina na revijo Obrtnik podjetnik je **60 EUR** (5 % DDV je vključen v ceno). **Naročilo velja do preklica!**

Naročite se lahko po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
- navadni pošti na naslov: OZS, Celovška c. 71, 1000 Ljubljana

OBRTNE STORITVE

NUDIMO: špedicijske storitve, logistiko, vulkaniziranje za tovorna vozila, hidravlične cevi, avto klima. Informacije: Laptrans prevozi d.o.o., Veliki Gaber 109, 8213 Veliki Gaber, tel. 041 799 296. Šifra oglasa: 23-03-001

FOTOGRAFSKE STORITVE - nudimo profesionalno izdelavo poslovnih portretov, produktnih fotografij in fotografiranje dogodkov. slikaj.se Uroš Abram s.p., PE Jesenice, Cesta železarjev 2, e-p: info@slikaj.se, tel. 051 660 419. Šifra oglasa: 23-03-002

PROFIservis d. o. o. - prodaja, servis, najem in vzdrževanje tiskalnikov, multifunkcijskih naprav, računalnikov, skenerjev. Reševanje podatkov iz SSD. Brother, Canon, HP, Epson, Asus, Lenovo, Dell, Acer ... Informacije po tel. 0590 42 800, e-pošta: prodaja@pro-

fiservis.si, www.profiservis.si Šifra oglasa: 23-03-004

LASERSKI RAZREZ PLOČEVINE: nudimo različne storitve za obdelovanje kovin - razrez, krivljenje, varjenje, peskanje, prašno barvanje, hitra in natančna izdelava, enostavne in cenovno ugodne rešitve za vaš izdelek. Zagotovljena tehnična pomoč strankam. Informacije po tel. 070 401 802, e-pošta: vesna@rehar.com Šifra oglasa: 23-03-005

PESKANJE kovinskih elementov, šasij, starodobnikov, konstrukcij, možnost lakiranja in razne obnove vozil, gradbenih in komunalnih strojev. Informacije po e-pošti: avtoservismaklar@gmail.com in tel. 051 636 083. Šifra oglasa: 23-03-008

NUDIMO VARJENJE na sodobnih varilnih robotih, izpeljemo vam tudi tehnologijo postopka za varjenje z varilnimi priprav-

MONTAŽA IN SERVIS VSEH VRST DVIGAL

**OSEBNA DVIGALA
TOVORNA DVIGALA
INVALIDSKA DVIGALA
MOSTOVNA DVIGALA
KONZOLNA DVIGALA
VERIŽNA DVIGALA
GRADBENA DVIGALA
VIŠEČI FASADNI ODRI**

DVIGALA BARTOL d.o.o., Badjurjeva ulica 22, Ljubljana
GSM: 041 668 069, Tel.: 01/4288 645, Fax: 01/4272 858
dvigala-bartol@siol.net, www.dvigala-bartol.si

mi. Hitek, d. o. o., Loka 18, 8310 Šentjernej,
tel. 041 692 637. Šifra oglasa: 23-03-010

MATERIAL

PODJETJE PRO-TRG Kovač, d.o.o. nudi od-
kup kosov, odrezkov manjših kosov jekla
(različne debeline in dimenzije, kvalitete:
konstrukcijsko jeklo S235/SR55, jekla za
cementacijo 16MnCr, jekla za poboljša-
nje 42CrMo4, siva litina, poboljšana jekla
42CrMo4+Qt in CrMo58 in ostala jekla) pri-
mernih za nadaljnjo uporabo. Več informa-
cij po tel. 041 692 608 ali e-pošti: mihela@
dbr-kovac.si. Šifra oglasa: 23-01-002

KOLESA ZA TRANSPORTNE VOZIČKE: po-
polna izbira transportnih koles za vse na-
mene: pohoščena, krom svetleča zaščita,
Inox elektro polirani AISI 304, antistatika,
temperaturno odporna kolesa za pekarni
in kadilnice, kolesa z brezsedno površino,
kolesa za večje obremenitve in kolesa za či-
stilne stroje. Dodatni popust pri večjih ko-
ličinah, kolesa so na zalogi (kratki dobavni
roki) in brezplačna dostava na vaš naslov.
Nudim svetovanje in pomoč pri izbiri. In-
formacije po tel. 040 990 011, Perko Jože in
na www.kolesa.net. Šifra oglasa: 23-01-003

Registrirajte se na naši spletni strani
www.pigo.si

Čaka vas

DODATNIH 10 % POPUSTA
na vse artikle, ki niso v akciji!

V košarici uporabite kodo za popust in
popust se bo odštel!

KODA ZA POPUST: OZS-10

• pleksi izdelki po naročilu
• svetlobne kupole • varnostna ogledala

**PLEKSI OBLIKUJEMO
s svojim stilom**

POSplastika
T +386 1 837 10 33
www.pos-plastika.si/trgovina

VSE IZ PLEXI STEKLA

► plošče, bloki, cevi,
palice, profili, krogle,
kupole, ... ► mehanska
in termična obdelava
plexi stekla

T: +386 1 281 11 47
info@pecenko.com
www.pecenko.com

POSLOVNE STORITVE

VRHUNSKA KULINARIKA, fine dining, ču-
dovit ambient, catering pogostitve, poslovi-
ni in protokularni dogodki, možnosti semi-
narjev, poročna slavlja. Restavracija Nova
Rajngla, Rajngla d. o. o., Preserje 9/a, 3314
Braslovce. Informacije po tel. 041 721 299.
Za vse člane Obrtno-podjetniške zbornice
- 5 % popusta pri koriščenju storitev. Šifra
oglasa: 23-04-002

DOBER OKUS ŠTEJE, domače pristno bučno
olje pa je pika na i vsake izbrane jedi. Je-
ruzalem SAT - Štajersko prekmursko bučno
olje Slovenija najdete v vseh večjih trgo-
vi-

RAČUNOVODSKI SERVIS nudi strokov-
no opravljanje računovodskih storitev
za podjetja in družbe. Prednosti: oseb-
ni pristop, odzivnost, ugodne cene, fle-
ksibilen delovni čas. Preprosto pokličite
po tel. 051 332 742, Natalija Geček s.p.,
Ramovševa 47, Ljubljana. Šifra oglasa:
23-04-007

nah ali v spletni trgovini: [www.oljarne-je-
ruzalem.si](http://www.oljarne-je-
ruzalem.si), tel. 02 713 48 52. Izberite doži-
veto in praktično darilo, po katerem si vas
bodo zapomnili. Šifra oglasa: 23-04-003

NEBO, d. o. o. - računovodski servis z dol-
goletnimi izkušnjami nudi strokovno opra-
vljanje računovodskih storitev za s. p.-je
in d. o. o.-je na Obali. Za vse informacije
pokličite po tel. 05 6777 227 (med 9. in 13.
uro) ali pišite na e-naslov: [ada.kramar@
siol.net](mailto:ada.kramar@
siol.net). Šifra oglasa: 23-04-008

NEPREMIČNINE

PRODAMO KONČNO VRSTNO HIŠO na
Brodu v Ljubljani v izmeri 305 m², parcela
700 m², dvoetažna, stara 40 let, komple-
tno obnovljena, vinska klet, savna, vredno
ogleda. Možnost opravljanja mirne dejav-
nosti. Informacije po tel. 041 336 628. Šifra
oglasa: 23-07-010

ZARADI UPOKOJITVE ODDAM v najem večji
gostinski lokal s teraso (150 sedežev), pice-
rijo, velikim parkiriščem v industrijski coni
v Slovenskih Konjicah. Možna ponudba do
300 malic in razvoz pic iz krušne peči. In-
formacije po tel. 041 662 582. Šifra oglasa:
23-07-011

NA SPODNJEM BRNIKU oddamo v na-
jem prostor v izmeri 650 m² v 1. nad-
stropju. Namenjen je skladišču, delav-
nici ali pisarni. Opremljen je s tovrstnim
dvigalom. Za več informacij pokličite
po tel. 031 564 638, Boštjan. Šifra opla-
sa: 23-07-012

TRGOVSKO BLAGO

**ZELIŠČARSTVO PREŽLA - predelava zdravil-
nih zelišč** Nudimo več vrst mazil, oblog,
kapljic, čajev in krepil. Antonija Torkar s.p.,
Begunjska c. 23, 4248 Lesce, informacije po
tel. 04 531 83 40. Delovni dnevi ob mlaju:
oktober - 14., 15., 16., 17. in 18., delovni čas:
delavnik od 8h - 13h in od 15h - 18h, nedelje
in prazniki od 8h - 13h. Informacije in naro-
čila po pošti, tel. 04 531 83 40, 051 649 793.
Šifra oglasa: 23-05-002

ZANESLJIVA DOBAVA INDUSTRIJSKIH KRP
za čiščenje v proizvodnji, delavnicah, či-
stilnih in biro servisih ... Reciklirane krpe
iz bombaža, trikoja in frotirja, embalarane
po 10 kg. Naročila: BRA.IN.TRADE, Čepin s.
p., e-pošta: info@2-bi.eu, tel. 041 694 653.
Šifra oglasa: 23-05-003

PROMOCIJSKA OBLAČILA, poslovna darila,
prodaja, tisk, vezenje, graviranje. Oblikuje-
mo in tiskamo že od leta 2002 - tradicija,
ki ji lahko zaupate. www.enzo.si, tel. 051
605 000, e-p: info@enzo.si. Šifra oglasa:
23-05-004

RAZNO

PRODAM DIGITALNI KLAVIR (Yamaha
digital piano P - 515) z vso potrebno do-
kumentacijo in dodatnim, četrtnim pe-
dalom. Klavir je bil kupljen decembra
2018 in v uporabi le kratek čas. Cena:
1.250 €. Lokacija: Ljubljana Šiška. Infor-
macije: mojhrast13@gmail.com, tel. 031
477 406. Šifra oglasa: 23-09-003

ZARADI UPOKOJITVE želimo, da nekdo
odkupi utečeno dejavnost, smer nav-
tika. Odkup je v paketu: stroji, orodja,
materiali. Kontakt: [tapetnistvo.mm@
gmail.com](mailto:tapetnistvo.mm@
gmail.com). Pozdravljeni in dobrodošli
na obali. Šifra oglasa: 23-09-004

Nove ugodnosti – nove možnosti prihrankov!

"KARTICO
UPORABLJAM
PRI VSAJ DESETIH
PARTNERJIH."

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

Borza EEN

Poiščite novega poslovnega partnerja

Oglasi ponudb in povpraševanj iz tujine so brezplačno dostopni na <https://een.ec.europa.eu/partnering-opportunities> ali <https://een.si/poslovnaborza/>.

Oddajte brezplačni oglas (ponudbo/povpraševanje), ki bo viden v okviru mreže Enterprise Europe Network.

Informacije: Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Enterprise Europe Network (EEN)
E-pošta: een@ozs.si

PORTUGALSKA (BRPT20230525025): podjetje z več kot 12-letnimi izkušnjami na področju tehnične analize in izvajanja rešitev za energetske učinkovitost, išče nove inovativne izdelke, s katerimi bi dopolnilo svojo ponudbo.

PORTUGALSKA (BRPT20230524011): podjetje, ki razvija individualne celovite rešitve za zahtevne stranke po vsem svetu na področju površinske obdelave jekla, nerjavečega jekla, titana, kompozitov, bakra in aluminija za letalski sektor, išče zastopnike.

POLJSKA (BRPL20230523006): podjetje, ki je distributer in uvoznik zdrave hrane, kave, čistil in drugega blaga široke potrošnje, išče nove, izvirne in edinstvene izdelke, ki bi jih lahko predstavilo na poljskem trgu.

PORTUGALSKA (BRPT20230518009): podjetje išče partnerstva na področju avtomobilske mobilnosti (avtomobilski servis + bencinska črpalka + električna mobilnost) in obnovljivih virov energije. Podjetje že več kot 30 let deluje na področju veleprodaje in maloprodaje goriv in išče partnerje/predstavnik blagovnih znamk/podjetij za zastopanje na drugih trgih, povezanih s fosilnimi gorivi, električno mobilnostjo, mazivi, avtopralnicami in avto oskrbo.

TURČIJA (RDRT20230828007): inovativno tehnološko zagonsko podjetje išče industrijskega partnerja, po možnosti iz avtomobilске industrije, ki bi se prijavil na program Eurostars in potrdil njihovo rešitev.

CIPER (RDRCY20230904007): podjetje išče raziskovalnega partnerja, ki bi se pridružil obstoječemu konzorciju za razvoj rešitve IKT za zdravstvo za optimalno kakovost zraka na lokacijah dolgotrajne oskrbe.

FRANCIJA (TOFR20230904016): podjetje, ki oblikuje, proizvaja in tehnološko inovativne rešitve za soočanje z izzivi na področju vode in energije, išče poslovne partnerje.

FRANCIJA (TOFR20230830010): bluetech podjetje išče partnerje za testiranje svojih

inovativnih svežih alg v valilnicah v ribogojnem sektorju.

ŠVEDSKA (BRSE20230830004): podjetje, ki ponuja ograje, išče nove dobavitelje z inovativnimi izdelki v kmetijstvu in vrtnarstvu.

NIZOZEMSKA (BONL20230719032): Podjetje išče partnerje za prodajo in namestitve plavajočih solarnih polj v vrtnarskem sektorju.

NEMČIJA (TODE20230830002): podjetje, ki se ukvarja z industrijskim 3D-tiskanjem s tehnologijo več brizgalk, išče pilotne partnerje iz različnih industrijskih panog.

TURČIJA (TOTR20230831002): Egejski inštitut za kmetijske raziskave išče partnerstvo na razpisu HORIZON-MISS-2023-SO-IL-01-03.

ŠPANIJA (RDRES20230627008): španska fundacija si prizadeva za sodelovanje v konzorcijih Obzorje Evropa, ki zagotavlja jo podnebne informacije, koristne za več sektorjev.

ŠPANIJA (RDRES20230724011): podjetje išče mednarodne partnerje za razvoj, testiranje in vgradnjo naprednega sistema kontrolnega momentnega žiroskopa v satelite.

ŠPANIJA (TOES20230904006): poslovno združenje, ki zastopa podjetja v agroživilskem sektorju, išče konzorcije za sodelovanje v evropskih projektih.

ŠPANIJA (RDRES20230830008): ustanova za raziskave in razvoj v vesolju išče partnerje za sodelovanje v projektu EIC Pathfinder Challenge (Zbiranje sončne energije v vesolju za inovativne vesoljske aplikacije).

NIZOZEMSKA (BRNL20230727014): dobavitelj pritrilnih elementov išče evropskega proizvajalca vijakov za les in iverne plošče.

ROMUNIJA (BRRO20230726002): podjetje, ki se ukvarja z razvojem poslovanja in svetovanjem, išče mednarodne dobavitelje gradbenih strojev.

UKRAJINA (BRUA20230630020): podjetje za proizvodnjo in vgradnjo armiranobetonskih pilotov s celotnim ciklom išče dobavitelja opreme.

ITALIJA (BOIT20230801008): podjetje, ki je patentiralo sterilizacijsko omaro, ki se lahko uporablja v bolnišnicah, klinikah, bankah hrane itd., išče poslovne partnerje.

IZRAEL (TOIL20230730003): podjetje išče tehnologijo, osnovne surovine in dodatke za proizvodnjo žit za zajtrk s postopkom ekstrudiranja.

FRANCIJA (RDRFR20230728004): podjetje išče industrijskega partnerja, ki bi dopolnil konzorcij za solarni projekt za prijavo na razpis Eurocluster AIBC.

NEMČIJA (RDRDE20230731013): podjetje išče partnerje v raziskavah za merjenje vpliva njihovih obnovitvenih projektov na okolje.

LATVIJA (RDRLV20230627010): podjetje z dejavnostjo testiranja v letalstvu išče partnerje v okviru razpisa HORIZON-CL5-2023-D3-02-10.

ŠVEDSKA (BRSE20230818016): podjetje išče evropskega proizvajalca okolju prijaznih vrečk za gojenje. Proizvajalec mora uporabljati trajnostne in okolju prijazne materiale ter proizvodne metode.

NEMČIJA (TODE20230816017): nemška univerza išče industrijske partnerje za izpopolnitev in licenciranje metode z uporabo novih vhodnih surovin za proizvodnjo zelenega jekla.

UKRAJINA (BOUA20230818017): kmetijsko-industrijski holding išče partnerja za gradnjo novega obrata za predelavo soje v EU.

ŠPANIJA (RDRES20230821005): raziskovalni center išče primarne pridelovalce, končne uporabnike bioagrokemikalij in trenerje prenosljivih spretnosti za sodelovanje v projektu HORIZON-CL4-2023-RESILIENCE-TWO-STAGE (prva faza odobrena).

VELIKA BRITANIJA (TOGB20230818008): podjetje išče partnerje s sedežem v EU, ki bi delovali kot tehnični vodje in koordinatorji projektov za razpis A European Collaborative Cloud for Cultural Heritage - 2023 (HORIZON-CL2-2023-HERITAGE-ECCCH-01).

TURČIJA (BOTR20230818004): Turški inovator na področju vetrne in sončne energije ter obnovljivih virov energije išče partnerstva za sodelovanje na področju proizvodnje in dobave.

KANADA (BOCA20230818018): zahodnokatolsko vozlišče znanosti ponuja komercialno laboratorijsko infrastrukturo in podporo evropskim podjetjem, ki jih zanima vstop na severnoameriški trg.

LITVA (BRLT20230801012): proizvajalec ekoloških sadnih in zelenjavnih mešanic za

živila išče dobavitelje različnih liofiliziranih izdelkov v obliki prahu.

ITALIJA (BRIT20230801029): podjetje išče visoko zmogljive holografske filme.

UKRAJINA (BOUA20230731004): podjetje, specializirano za izdelavo ukrivljenih konstrukcij, hkrati pa zagotavlja celoten cikel gradnje lesenih hiš na ključ, išče nove posle.

ŠVICA (RDRCH20230726025): podjetje skupaj z univerzo v okviru programa Eurostars išče partnerje za razvoj aplikacije za analizo človeškega gibanja.

HRVAŠKA (BOHR20230801003): podjetje za organizacijo dogodkov ponuja strokovno organizacijo različnih dogodkov, kot so kongresi, srečanja, sejmi itd.

FRANCIJA (BOFR20230801006): zagonsko podjetje nudi 3D skeniranje, ustvarjanje digitalnih dvojčkov na zgodovinskih ali drugih lokacijah.

ŠPANIJA (RDRES20230728009): podjetje za ravnanje z odpadki išče partnerja za prijavo na javni razpis za kaskadno financiranje greenSME.

GRČIJA (TOGR20230727006): spin-off, ki je razvil tehniko ravnanja z odpadki in predelave ter ponovne uporabe za zmanjšanje količine odpadne hrane, išče poslovne partnerje za nadaljnji razvoj tehnologije.

NEMČIJA (TRDE20230704017): podjetje, ki proizvaja vročo izolacijo za ingote pri litju jekla, išče partnerje za izboljšanje proizvodnega procesa vroče izolacije.

TURČIJA (BOTR20230707001): podjetje, specializirano za brizganje plastike, ponuja svoje storitve kot podizvajalec in proizvodni partner.

ŠPANIJA (TOES20230705019): tehnološki center ponuja implementacijo digitalnih dvojčkov in virtualnih laboratorijev in industriji.

BOSNA IN HERCEGOVINA (BOBA20220803004): proizvajalec plastičnih predoblik iz išče proizvodni sporazum s podjetjem iz Evrope.

IZRAEL (BOIL20230706002): podjetje ponuja strokovno znanje in izkušnje za pomoč podjetjem pri rasti in razvoju na razvijajočih se trgih.

NIZOZEMSKA (BRNL20230712004): podjetje išče proizvajalce hrane, ki želijo svoje stranske tokove hrane predelati v dragoocene sestavine z uporabo patentirane tehnologije.

ČEŠKA (BOCZ20230712005): podjetje, specializirano za predelavo kovin, ponuja proste zmogljivosti.

PRVI MEDIJ TRANSPORTA IN LOGISTIKE

Z vami na poti,
v službi in doma!

Poiščite nas vsak mesec na prodajnih mestih ter dnevno spremljajte novice na
www.eTransport.si

Najдите nas na:
facebook

REVIJA ZA GRADBENIŠTVO, ARHITEKTURO IN MATERIALE

www.gradbenik.net

digi info točka

*Pomoč pri uporabi
digitalnih javnih storitev*

Nabor storitev:

- ▶ Uporaba **elektronske osebne izkaznice** in s tem povezane mobilne aplikacije,
- ▶ Prijava v elektronske storitve in **elektronsko podpisovanje**,
- ▶ Dostop do informacij o delu državne uprave na portalu **gov.si**,
- ▶ Dostop do elektronskih storitev na portalu **eUprava**,
- ▶ Registracija in prijava v portal **SPOT**,
- ▶ Uporaba storitev eZdravja na portalu **zVEM**,
- ▶ Dostop do **e-storitev ZPIZ**,
- ▶ Uporaba državnega davčnega portala **eDavki**,
- ▶ Dostop do elektronske **zemljiške knjige**,
- ▶ Uporaba **elektronskih vinjet** na portalu DARS,
- ▶ Storitve z zvezi s **študijem in štipendijami**,
- ▶ Storitve MKGP in UVHVVR, portal Volos,
- ▶ Prepoznavna spletnih nevarnosti, center **SI-CERT**.

